

FHM 100!

MĒS ZINAM, KO ESAM
SASTRĀDĀJUŠI 9 GADOS

ASINIS UN
MEGAPIKSELI

KARA FOTOREPORTIERIS

CĪNA
AR' PŪKI

SAUSĀ LIKUMA
HRONIKAS

TRĪSPUNKTU
SPECIALISTS

77 JAUTĀJUMI
DĀVIN BERTĀNAM

PSRS GAISA
TERORISTI
BĒGŠANA NO
IMPĒRIJAS

BOLIVUDA
SPRIDZINA

1674 MINŪTES INDIEŠU KINO

ISSN 1691-094X

www.abonesana.lv

09

9 771691 094005

Abonē jau tagad:

jaunums!

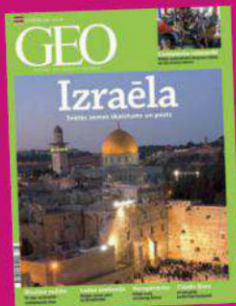
Журнал не учит, а лишь помогает сориентироваться в жизни, мужчинах и собственной душе. Все остальное ты сможешь сама.

Ls **16⁶⁸**
12 номеров

Smalks sievietes dvēseles pazinējs. Tas nemāca, bet palīdz orientēties dzīvē, vīriešos un savā sirdī. Visu pārējo tu vari pati.

Ls **16⁶⁸**
12 numuriem

Inteliģentam un zinātkāram lasītājam. Izcili raksti un izcili foto. Unikāli ceļojumi, neiedomājami atklājumi, pārsteidzoši vēsturiski fakti.

Ls **24⁹⁸**
12 numuriem

Žurnāls vēl skaistākai, drosmīgākai un seksīgākai Tev. Atļaujies vairāk!

Ls **15⁹⁸**
12 numuriem

Dzīvesstila un intelektuālās izklaides izdevums, kas aptver plašu tēmu loku – literatūra, mūzika, kino, stils, ceļojumi, tehnoloģijas, auto, sports, ēdieni, vīni.

Ls **8⁰⁰**
4 numuriem

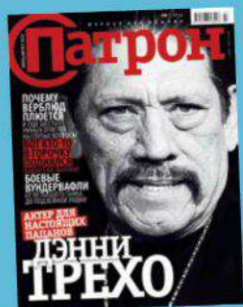
Отличный комплект журналов для нее и для него. увлекательные и полезные, исторические и самые актуальные материалы.

Ls **19⁹⁸**
12 номеров

Visērtāk abonēt!

www.abonesana.lv

jaunums!

Журнал обо всем — рассказы о жизни знаменитых людей, научно-популярные статьи, новинки автопрома и техники.

Ls **11⁹⁸**
10 номеров

Žurnāls īstiem makšķerniekiem, un visiem kas par tādiem grib kļūt!

Ls **18⁹⁰**
12 numuriem

Populārākais žurnāls par automašīnām. Oriģināls un pilns uzdrīkstēšanās, tas stāsta par aktuālo auto vidē, pasaulē un Latvijā.

Ls **16⁸⁸**
10 numuriem

Viriešu žurnāls — noderīgs, smieklīgs, seksīgs

Ls **14⁶⁸**
10 numuriem

Informācija projektētājiem un arhitektiem. Ilustrēta lasāmviela gan darbā, gan brīvajā laikā — visiem, kas nav vienaldzīgi pret skaisto.

Ls **15⁵⁸**
6 numuriem

Katru otro mēnesi būvniecības objektu apskati, inženierraksti, speciālistu viedokļi un diskusijas.

Ls **15⁵⁸**
6 numuriem

sia agentūra **lilita**

Saturs

09/12

LASĀMGABALI

26 FHM 100 numuri skaitļos

Svarīgākais, ko esam paveikuši FHM 100 numuru laikā.

38 Sausais atlikums

Pasaulē joprojām ir vietas, kur cilvēki pavisam reti sūdzas par pagīrām, jo tur joprojām valda sausais likums. FHM ieskatās tā aizsākumos.

44 Lidojumi sapņos un īstenībā

Pāris izklaidēs, kuras izmēģināt, ja nebaidies no augstuma.

48 77 jautājumi

Latvijas izlases basketbolists Dāvis Bertāns par spēlēšanu NBA, dzīvi Serbijā un trīspunktu metieniem.

54 Padomju pirāti

Lidmašīnas nelaupa tikai arābu teroristi – izrādās, tā bijusi gana populāra nodarbe arī Padomju Savienībā.

74 Guns N' Roses

Grupa, kas, pavisam iespējams, kā pēdējā sevī koncentrētā veidā iemiesoja saukli «sex, drugs & rock n' roll».

32 Latgales Kristīna

Kristīna Viļuma šokē FHM, atklājot, ka reiz uz ielas ir sadevusi pa muti kādam pārāk uzmācīgam vīrietim.

No 17. septembra uz visiem zvaniem atbildu
ar atslēgas vardiem:

"Mans mīļākais radio ir Radio Skonto!"

Saņemu LVL 300,00

Esmu 1 no ne vairāk kā 5 pretendentiem uz
jauno

HYUNDAI

NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

i30

Skandi Motors

atceries atslēgas vārdus:

Mans mīļākais radio ir Radio Skonto!

60 Kīlija Heizela atgriežas
Izskatīgajai britu modelei nekā netrūka. Tomēr viņas dzīve sagriezās kājām gaisā brīdī, kad atklātībā nonāca kāds sekss video. Ar viņu galvenajā lomā.

APSKATI

Kino

Filma «Borna mantojums» pamanās iztikt bez paša aģenta Džeisona Borna. 14. lpp.

Jaunā seriālu sezona

Seši pavisam svaigi seriāli, kuriem tuvākajā laikā pievērst uzmanību. 16. lpp.

Bolivudas blokbasteri

FHM apskatnieks ziedo 1674 minūtes no savas dzīves, lai iepazītu indiešu kino lielākās vērtības. 18. lpp.

Mūzika

Alternatīvā roka grupa «Smashing Pumpkins» atgriežas ar jaunu albumu. 22. lpp.

Grāmatas

Lasāmviela, kas palīdzēs nedomāt par neizbēgamo rudens tuvošanos. 24. lpp.

TEHNIKA

Zaļais sporta dīvāns

FHM izmēģina jauno «Lexus GS450h». 82. lpp.

Dubļu vanna

Fotoreportāža no sacensībām, kuru sauklis varētu būt: jo dziļāk grāvi, jo labāk. 84. lpp.

F1 tuvplānā

Divu Latvijas fotogrāfu iespaidi par F1 sacensībām Spānijā tieši no notikumu vietas. 86. lpp.

Knipsē un klausies

Rudens jaunumi fotoaparātu pasaulē un ne tikai. 88. lpp.

66 Tanki, raķetes, līķi un megapikseļi

Bezbaillīgais fotogrāfs Džons Kantlī dodas uz karadarbības vietām, lai mēs būtu lietas kursā, kas tur notiek patiesībā.

MODE

Džinsu parāde

Šoruden aktuālie džinsu modeļi. 90. lpp.

Austrumu garšvielas

Smaržu aromāti laikam, kad kokiem sāk dzeltēt lapas. 92. lpp.

Erotiskā masāža

FHM sekss eksperte iekuģo vecmeitu kategorijā un to atzīmē ar erotisko masāžu. 94. lpp.

Mēs zinām, kā...

Praktiski padomi, kā iekļūt Ginesa rekordu grāmatā. 96. lpp.

skaties

laⁱⁱⁱelecom televīzijā

ieraksti
un skaties
sev ērtā laikā!*

*TV ieraksti pieejami
Lattelecom Interaktīvajā TV

BALTIJAS JŪRAS NOSLĒPUMI

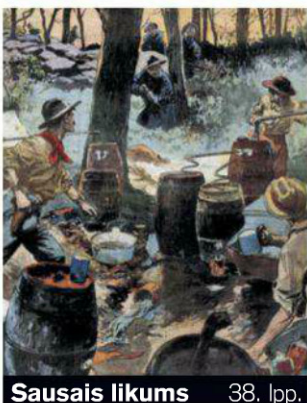
SVĒTDIENAS SPECIĀLIZLAIDUMS

30.SEPTEMBRĪ, plkst. 20.00

TĀDI MĒS ESAM

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
CHANNEL

For Him Magazine, Mūkusalas iela 41b,
Rīga, LV 1004, tālrunis: 67061600,
e-pasts: redakcija@fhm.lv

SEPTEMBRA JAUTĀJUMS

**Kurš materiāls no pēdējiem 100 FHM numuriem
tev vislabāk palicis atmiņā?**

Galvenais redaktors

Sandris Metuzāls (sandris.metuzals@fhm.lv)

**Kā mēs braucām uz Luksemburgu, lai pasaules hokeja čempionātā
fanotu par Mongolijas izlasi.**

Galvenā redaktora vietnieks

Kaspars Ozols (kaspars@lilita.lv)

**Tas, kurā mēs sūtījām savu reportieri iesācēju dabūt pa purnu
dažādos cīņas sportos.**

Redaktors

Artis Kamals (artis.kamals@fhm.lv)

**Intervija ar Annu Lieckalniņu, pēc kuras man GANDRĪZ izdevās
viņu uzaicināt uz randiņu.**

Redaktors

Alekss Dinamo (alekss.dinamo@gmail.com)

Divlitrigo alus pudeļu recenzija. Nu, ja tās var nosaukt par atmiņām...

Galvenais mākslinieks

Māris Auziņš (maris@lilita.lv)

Par urlām šajā pavasarī. Senāki jau no atmiņas izdzisuši.

Korektore

Agrita Grīnvalde (agrita.grinvalde@inbox.lv)

Incredibly deadly alus tests laikam...

Autori: Miesnieks, Anna Kustikova, Baiba, Dace Vaivara,
Fridvalds, Kaspars Zaviļeiskis, Kārlis Dambāns, Kaspars Misiņš,
Mārcis Zīlmanis, Mikus Porietis, Verners Šneiders.

Fotogrāfi: Andrejs Ņikiforovs, Kaspars Garda,
Vadims Straume, Ojārs Jansons.

Ilustrators: Gatis Šūka.

Radošais direktors Vitalijs Suseklis (suseklis@lilita.lv)

Tehniskais direktors Gints Mucenieks (gints@lilita.lv)

Reklāmas direktore Ilze Ozola (ilze@lilita.lv)

Reklāmu redaktore Ulla Vaite (ulla@lilita.lv)

Reklāmas menedžeri Tatjana Sidorenko (67061624),

Ineta Zunde (67061623), Roberts Horsts (67061622),

Gunita Jansone (67061625), Raivo Dzelzkalējs (67061626)

Abonēšanas nodaļa Sintija Zilbermane (67061652)

Izdevniecības sekretāre 67061600

FHM INTERNATIONAL NETWORK

International Director – Simon Greaves

Head of International Content – Anouska Christy

International Content Executive – Ellie Bond

FHM STARPTAUTISKO IZDEVUMU REDAKTORI

Guy Mosel (Australija), Jacky Jin (Ķīna), Dalibor Demei (Čehija),
Laurent Giraud (Francija), Hans Fuchs (Vācija), Sander Kersten (Nīderlande),
Kabeer Sharma (Indija), Richard Sam Bera (Indonēzija),
Rajesh Talwar (Malaizija), Martin Thronsen (Norvēģija),
Allan Madriejos (Filipīnas), Paul Breazu (Rumānija), Slava Rovner (Krievija),
David Fuhrmann Lim (Singapūra), Uros Majcenovic (Slovēnija),
Hagen Engler (Dienvidāfrika), Rafael Benitez (Spānija), Saffron Lee (Taivāna),
Jakaphatchara Buranabutr (Taizeme), Berk Ilyar (Turcija),
Joe Barnes (Apvienotā Karaliste)

Izdevējs: SIA "Aģentūra Lilita"

© SIA "Aģentūra Lilita" / Iespiests tipogrāfijā "Lietuvos Rytas",
Vilņa, Lietuva, tālr. +370 2743733

Izdevējs par rakstu autoru viedokli, visu publicēto fakti precizitāti
un iesniegtajiem materiāliem neatbild. Autoru iesniegto manuskriptu,
ilustrāciju un fotogrāfiju publicēšanas tiesības pieder izdevniecībai.
Materiālu vai to fragmentu pārpublicēšana tikai ar rakstisku izdevniecības atļauju.

Izdevējs ir Latvijas Preses izdevēju
asociācijas (LPIA) biedrs
www.lpia.lv

http://www.draugiem.lv/fhm
https://twitter.com/FHM_LV
http://www.facebook.com/FHMLatvia

Redaktora vēstule

09/12

Skan fanfaras, rīb bungas! Publika ekstāzē auro,
meitenes met uz skatuves krūšturus, policijas spec-
vienība stāv nomaļus un nervozi pīpē. Latvijas FHM
svin apaļu jubileju – simtā numura iznākšanu!

Labi, labi, zinām jau zinām, ka tik epohāls pasaules
mēroga notikums tas varbūt arī nav, līdz vasaras
olimpiādei un Oktoberfestam nevelkam. Taču vien-
alga patīkami, ka esam deviņu gadu un 100 numuru
laikā spējuši iekarot un saglabāt pietiekami lielu cie-
nītāju pulku. Paldies mums par darbu un jums par
uzticību!

Par godu lielajai jubilejai nosēdinājām vienu mūsu
līdzstrādnieku pie visiem iepriekšējiem FHM numu-
riem un uzdevām viņam apkopot pilnīgu statistiku
par mūsu veikumu deviņu gadu laikā. Pilnu tās ap-
kopojumu vari atrast mazliet tālāk publicētajā in-
fografikā, taču viena sadaļa liekas īpaši svarīga.
Proti, 152 no 302 publicētajām meiteņu fotosesijām
modeles ir bijušas blondīnes. Meitenes, izdariet se-
cinājumus – gaišmatēm FHM slejās ir vieglāk iekļūt
nekā tumšmatēm! Bet meitenēm vispār bez matiem
ši iespēja ir tuvu nullei.

Pārlūkojot veco FHM numuru grēdu, mums uzmā-
cās neliela... nē, ne depresija, bet tāda kā pusmūža
krīze. Vai mēs visu esam izdarījuši pareizi? Varbūt
vajadzēja žurnālu taisīt pavisam citādāku? Varbūt ir
pienācis laiks visu radikāli mainīt? Izmēģinājumam
uztaisījām vairāku žurnāla **alternatīvo versiju
vākus**, un, ja lasītāji pārliecinoši balsos par pārmai-
ņām, esam gatavi sākt visu no sākuma – tikai tagad
jau ar FGM vai FJM.

Taču, kamēr lasītāju vēstule plūdi mūs vēl nav pie-
spieduši mainīt orientāciju, uztaisījām vienu kārtīgu
FHM numuru: ar basketbolista Dāva Bertāna inter-
viju, stāstiem par **saušo likumu** un **padomju
gaisa pirātiem**, fundamentālu indiešu kino ap-
skatu un, protams, meitenēm.

Lai labi lasās!

FOTO: MARTA METUZĀLE

S. Metuzāls

Sandris Metuzāls
Galvenais redaktors

Uz 1. vāka: KRISTINA. FOTO: ULDIS VILKS

Skaties augstāk!

Volkswagen Tiguan. Tagad Tu vari to atļauties.

Trend&Fun
no **203,- EUR** mēn.

Aprēķins veikts a/m Volkswagen Tiguan Trend&Fun, 1.4TSI BMT no cenas 19 134 EUR iesk. PVN 5 gadu operatīvajam līzingam ar pirmo iemaksu 15%, atlikušo vērtību 30%, nobraukumu līzinga termiņa laikā līdz 100 000 km un kopējo mainīgo procentu likmi 3,12.

Sport&Style
no **221,- EUR** mēn.

Aprēķins veikts a/m Volkswagen VW Tiguan Sport&Style, 1.4TSI BMT no cenas 20 779 EUR iesk. PVN 5 gadu operatīvajam līzingam ar pirmo iemaksu 15%, atlikušo vērtību 30%, nobraukumu līzinga termiņa laikā līdz 100 000 km un kopējo mainīgo procentu likmi 4,12%.

Das Auto.

Piedāvājums sadarbībā ar Volkswagen Leasing. Akcija ir spēkā no 06.08. līdz 31.12. vai kamēr auto ir salonā. Attēlā redzamais auto modelis realitātē var atšķirties. Finansējumu nodrošina Volkswagen Leasing, kas tiek piedāvāts sadarbībā ar SIA Nordea Finance Latvia. Aizņemieties atbildīgi, izvērtējot savas kredīta atmaksāšanas iespējas. Tiguan: vidējais degvielas patēriņš 6,5 l/100km, CO₂ izmeši vidēji 152 g/km

MĒNEŠA
VĒSTULE

Sveiks, FHM!

Lasu jūsu žurnālu jau trīs gadus un esmu ļoti apmierināts gan ar to, ko raksta, gan ar to, kā raksta, par to droši cepumu varam dot galvenajam redaktoram Sandrim. Jūs esat rakstījuši par futbolu, hokeju, basketbolu, vieglatlētiķi, bet tā arī nevaru sagaidīt rakstu par savu mīļāko sporta veidu – regbiju, kas diemžēl Latvijā nav īpaši populārs.

Varbūt ar jūsu palīdzību mēs spēsim to popularizēt?

Ar cieņu, Roberts

Paldies, Robert, par labajiem vārdiem un ieteikumu. Taisnību sakot, nebijām domājuši, ka regbijam Latvijā ir vairāk par pieciem faniem, taču laikam jau šajā jautājumā esam gājuši maldu ceļus. Tādēļ jau nākamnedēļ sūtīsim mūsu jaunāko līdzstrādnieku pie teikties kādā no Latvijas regbija klubiem (ja ticam Regbija federācijas mājaslapai, to ir neticami daudz). Pagaidām nevaram izšķirties, kuram dot priekšroku – «Miesniekiem», «Eziem» vai varbūt «Alnim». Bet, kamēr mēs domājam, tikmēr tu droši vari nākt pēc balvas par Mēneša vēstuli.

Sveiki!

Te jūsu patstāvīgais fans Aikons. Sorry, ka vairs nerakstu katru mēnesi, vnk beigušās skolas un studiju gaitas, kad

bija brīvā laika pārpārēm. Neatceros, esmu teicis vai nē, bet nu jau divus ar pusi gadus strādāju Holandē. Kad braucu uz turieni no atvaļinājuma, vienmēr ņemu līdzi FHM. Arī tur tas ir cienā.

Ar cieņu, Aivars aka Aikons

Prieks dzirdēt, ka arī tautieši svešumā par mums neaizmirst. Paldies par uzticību FHM, un no savas puses varam sniegt vienu bezmaksas padomu – lai dabūtu jaunāko žurnāla numuru, nav obligāti jābrauc uz dzimteni, jo ir iespējams diezgan vienkārši un par saprātīgu naudu abonēt FHM elektronisko versiju caur www.abonesana.lv. Tiesa, no elektroniskās versijas ir pagrūti izgriezt meiteņu bildes, lai piespraustu pie sienas vai mašīnas priekšējā paneļa...

Čau!

Es jutos lieliski un domāju, ka varētu jūsu žurnālā pievienot iepazīšanās sludinājumus un vairāk meiteņu bildes!

Zigmars

Tas labi, ka tu, Zigmars, jūties lieliski. Mēs tāpat. Par tiem iepazīšanās sludinājumiem – godīgi sakot, mēs šaubas, vai šajā lauciņā mēs varam konkurēt ar neskaitāmajiem interneta iepazīšanās dienestiem. Pamēģini kādu no tiem. Par meiteņu bildēm – ja liksim vēl vairāk bilžu, būs mazāk vietas lasāmajiem gabaliem. Kas arī nebūtu īsti labi, vai nē?

Mēneša vēstules autors balvā saņem «Burberry Sport» komplektu – dušas želeju un tualetes ūdeni. Balva jāsaņem līdz šā gada 10. oktobrim «Aģentūrā Lilita» Mūkusalas 41B, tel. 67061600.

FHM GALERIJA

Bildes, kas radītas ar fotoaparātiem, no kuriem var arī piezvanīt

MĒNEŠA
MOBILFOTO

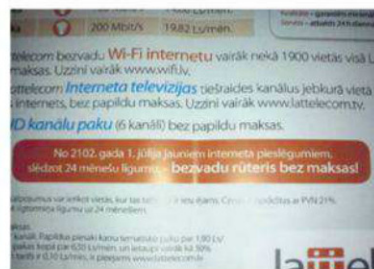
Pavisam praktiski! Artūrs

Varat pievienot arī savus paraugus. Agris

KNIPSĒ VĒL!

Turpinām bildēt un sūtām labākās bildes FHM redakcijai. Šīs reizes labākā foto autors saņem skaļruni un dokstaciju «Logitech PureFi Express Plus», bet nākamajam tiks īpaši datorspēļu pele «Logitech G600». Par balvas saņemšanu zvanīt 67061600. To var izņemt līdz šā gada 1. oktobrim.

Pieslēdz internetu no 2102. gada! Armands

Pisūrs ar golfa bedrīti. Kaspars

Sculptūru grupa Bērni rotaļājas. Sandris

Nodod tukšās, apmet līkumu, paņem jaunu! Artis

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

HELLO BEAUTIFUL

OLYMPUS PEN mini:

Iepazīsties ar jauno un stilīgo PEN mini. Elegants dizains apvieno kompakto izmēru un maināmo objektīvu radošo potenciālu ar SLR formāta kvalitāti. Stilīgajā metāla korpusā slēpjas hi-end klases kamera ar Full HD video uzņemšanas funkciju, ļoti ātru auto fokusa sistēmu, iebūvēto attēlu stabilizācijas sistēmu un vēl daudz citām funkcijām, kas ļaus realizēt Tavas lieliskās idejas. Vienkārši **nospied pogu!** Izvēlies kādu no sešām noformējuma krāsām, un padari arī pārējo pasauli tikpat košu. PEN mini – vislieliskākais Tavam stilam.

Papildus informāciju par PEN kamerām un piederumiem skatīt www.olympus.lv/pen

Tagad nopērkams arī:

ELKOR TEHNIKA
• Brīvības 21

ELKOR TEHNIKA
• T/C SPICE HOME

ELKOR TEHNIKA
• T/P ALFA

ELKOR TEHNIKA
• ELKOR PLAZA, Brīvības 201

ELKOR
www.elkor.lv

ILUSTRĀCIJA: GATIS ŠĻŪKA

Sūtījumi no Latvijas lielākajiem asprāšiem...

PAREIZAIS ĀRSTS

- Vai jūs esat urologs?
- Es esmu ufologs!
- Tas ir kā?
- Nu tā, ka es nodarbojos ar citplanētiešiem.
- Ko?
- Nu, pētu kosmosu – Marss, Venēra...
- Ā, nu, tad es pie jums. Man ir kaut kāda venēriskā slimība...

Rūdofs

NEGANTAIS VEČUKS

Sirmbārdainu večuku ietupina cietuma kamerā. Autoritatīvākais

zeks šim jautā:

- Par ko ietupināja, onkulīt?
- Neteikšu, sitīsiet!
- Zeks pēc vairākkārtīgas neauglīgas iztaujāšanas apsola, ka večuku neaiztik. Onkulītis saņemas un atbild:
- Par zapadlu.
- Tas ir kā? Parādī!
- Nē, sitīsiet.
- Apsolu, ka pirkstu nepiedursim.

Onkulītis nopūšas un pārjautā, vai tiešām viņu nesītis. Saņemdamas apstiprinošu atbildi, večuks paņem kameras slotu un iemērc to netīrajā podā. Pēcāk pieiet pie kameras durvīm un skaļi piekļauvē. Atveroties skatāmlūkam, onkulis grūž ar sūdaino slotu cietumsargam tieši acīs. Lūka aizveras. Pēc desmit minūtēm kameras durvis atsprāgst vaļā, kamerā iebrūk OMON vīri, sizdami kameras iemītniekus un pieteikdami vecajam onkulītim, lai viņš paiet malā...

Labvēlīs

VĀRDA TURĒŠANA

Saruna starp kreditoru un debitoru. Debitors:

- Skumji, bet šajā mēnesī es nevaru dzēst savu parādu.
- To pašu jūs teicāt arī pagājušajā mēnesī un vēl trīs mēnešus iepriekš!
- Vai tad es neturēju savu doto vārdu?

Dainis

VIENS METRS

Trīs vīrieši jā ar zirgiem pa nomaļu ceļu, kad pēkšņi viņus apstādina laupītāji un saka:

- Ja jūsu dzimumlocekļu izmēri kopumā veidos vienu metru, mēs jūs atlaidīsim.

Pirmais vīrietis parāda – 50 centimetri, otrs – 49, trešais parāda – viens centimetrs. Laupītāji saskaita un atlaiž viņus. Vīrieši dodas tālāk un runā savā starpā. Pirmais saka:

- Ko jūs darītu bez maniem

PAVISAM APTĪRĪTS

- Ko tāds bēdīgs?
- Ai, šodien viens vecis atņēma zobu un vēl arī naudu.
- Ko, uz ielas sakāvēs?
- Nē, biju pie zobārsta.

Ainārs

50 centimetriem?

Otrs saka:

- Ko jūs darītu bez maniem 49 centimetriem?
- Bet trešais noņurd:
- 50, 49... pasakiet paldies, ka vēl stāvēja!

Jānis

NERĀTNĀ SARKANGALVĪTE

Sarkangalvīte kaila vāļājas mežā zem koka. Garām iet vilks un prasa:

- Tev nav bail, ka mežā ar tevi var notikt visšausmīgākās lietas?

Sarkangalvīte viltīgi piemiedz ar aci:

- Nu to jau es arī gaidu!

«Skaidrs,» noteica vilks un salauza Sarkangalvītei kāju.

Linda

PATIESĪBA PAR MATU KRĀSĀM

Ja jau meitenes ar brūniem matiem ir brunetes, tad meitenes ar rozā matiem ir... rozetes?

Ainārs

DRAUDZENES PIEVLINĀTĀJA

Kāds vīrietis lielveikalā pieiet pie ļoti skaistas sievietes ar perfektu figūru:

- Esmu pazaudējis savu draudzeni, vai tu, lūdzu, nepastāvētu ar mani pāris minūtes?
- Protams, bet es nesaprotu, kā tas tev palīdzēs?
- Parasti, kad es runāju ar meiteni, kurai ir tādas krūtis kā tev, viņa nezina no kurienes parādās!

Atis

BIZNESS

Mamma virtuvē gatavo vakariņas. Ieskrīn Jānītis un sāk gauzties:

- Mammu, nopērc sunīti, nu, nopērc sunīti...
- Jānīt, nesāc atkal apnikt, negribu pirkt, un man nav laika!
- Mammu, nu nopērc sunīti!
- Nē! Nepirksi! Un vispār – ej pagalmā, mēģini pārdot tur!

Dāvis

Balva par mēneša joku – dāvanu karte no interneta veikala KINLEAVES.COM desmit latu vērtībā.

Kin leaves

FHM, Mūkusalas iela 41B, Rīga, LV 1004
vai redakcija@fhm.lv
Par balvas saņemšanu zvanīt 67061600.
Balva jāsaņem līdz SEPTEMBRA beigām.

Liepājas stilīgākais kokteiļbārs
RED SUN BUFFET un
žurnāls **FHM** piedāvā:

Konkurss **SEKSĪGĀKAIS DIBENS**

Elina

Madara

Liva

Ieva

Ivela

IZVĒLIES SAVU FAVORĪTI, BALSO*
UN LAIMĒ KOKTEILBĀRA RED SUN BUFFET
DĀVANU KARTI 10 Ls VĒRTĪBĀ!

* Nobalsot vari: www.draugiem.lv/redsunbuffet

UZVARĒTĀJA DOSIES CEĻOJUMĀ AR TŪRISMA AĢENTŪRU
Interviju ar uzvarētāju lasi FHM oktobra numurā!

Atbalsta:

Baseins & SPA
Pool-Sauna

LIEPĀJAS
OLIMPIJAS CENTRS

CAPITAL FM

FOTOGRAFS
Jānis Reinfelds

LAUMA
lingerie

www.apsauli.lv

PASĀKUMI, LIETAS UN VIETAS, KURĀM PIEVĒRSĪSI UZMANĪBU TUVĀKAJĀ LAIKĀ

KINO AKTUALITĀTES

NEZŪDOŠAIS LAUNUMS: ATMAKSA

Nāvējošais viruss, ko radījusi korporācija «Umbrella», turpina postīt pasauli, pārvēršot cilvēku populāciju zombiju leģionos. Cilvēces vienīgā cerība joprojām ir Alise.

Kinoteātros no 14. septembra

LAIKA CILPA

Nākotnē, kad ceļošana laikā kļuvusi par pavisam parastu lietu, ļaundari no nevēlamiem cilvēkiem atbrīvojas, tos nosūtīt atpakaļ uz pagātni.

Kinoteātros no 28. septembra

KAMPAŅA: VĒLĒŠANU CIRKS

Vils Farelis vēl vienā komēdijā par politisku tēmu – šoreiz par vēlēšanu netīrajām aizkulisēm un seksa skandāliem.

Kinoteātros no 28. septembra

SCISSOR SISTERS

16. septembris

Koncertzāles «Palladium» gada jubilejas pasākumā atkārtoti Latvijā ierodas Ņujorkas grupa «Scissor Sisters». Latvijas faniem atmiņā varētu būt palicis grupas koncerts «Positivus» festivālā 2010. gadā. Šogad grupa ir izdevusi jau savu ceturto albumu. Biļetes cena uz koncertu, sākot no Ls 19.

BASKETBOLS

8. septembris

«Arēnā Rīga» Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēli aizvada Latvijas basketbola izlase, kuras sastāvā ir arī šī žurnāla lielās intervijas varonis Dāvis Bertāns. Mūsējiem pretī stājas Gruzijas komanda.

VIDEO SPĒLE

11. septembris

No šodienas oficiāli pārdošanā parādās videospēle «NHL 13». Kā jau pēdējos gados ierasts, jaunākā hokeja videospēle būs pieejama tikai «XBox» vai «Playstation 3» konsoļu īpašniekiem.

COLDPLAY

19. septembris

Polijas galvaspilsētā Varšavā Nacionālajā stadionā uzstājas britu rokgrupa «Coldplay», kas savā pasaules turnejā Poliju iekļāvusi kā Latvijai tuvāko vietu. Krisa Mārtina Latvijas fani uz koncertu var doties dienu iepriekš ar speciālo fanu reisu. Plašāka informācija www.fanureiss.lv.

PUSMARATONS

22. septembris

Jūrmalā jau trešo reizi norisinās «Sensodyne» skriešanas pusmaratons. Skriešanas sacīkstes Latvijā kļuvušas populāras, un arī šoreiz dalībnieki varēs izvēlēties kādu no trim distancēm: 21 km, 10 km vai 5 km. Bērniem paredzēta atsevišķa distance. Plašāku informāciju par skriešanas sacīkstēm meklē www.maratoni.lv.

OKTOBERFESTS

22. septembris

Alus cienītājiem laicīgi jārezervē biļetes uz Minheni, jo 22. septembrī atsākas slavenie alus svētki Oktoberfests. Alus festivāla pasākumi norisināsies līdz 7. oktobrim. Interesantākos pasākumus vari atrast oficiālajā mājaslapā www.oktoberfest.de.

SEPTEMBRIS

KHL SEZONA

Ar Lokomotīves kausa izcīņu starp pagājušā gada sezonas finalistēm Maskavas «Dinamo» un Omskas «Avangard» atsākas piektā Kontinentālās hokeja līgas sezona. Šogad līgā spēlēs 26 komandas no septiņām dažādām valstīm. Šogad bez Rīgas «Dinamo» pastiprinātu interesi vari izrādīt arī par Maskavas «CSKA» komandu, kur spēlēs Jānis Sprukts, Jaroslavas «Lokomotiv»

(Miķelis Rēdlihs), Kazanā «AK Bars» (Lauris Dārziņš), Doņeckas «Donbas» (Oskars Bārtulis), Novosibirskas «Sibirj» (Artūrs Kulda) un Omskas «Avangard» (Georgijs Pujacs). Rīgas «Dinamo» savu pirmo spēli sezonā aizvadīs 6. septembrī, Čehijā tiekoties ar Normunda Sējēja menedžēto komandu Prāgas «Lev».

Tuvākās Rīgas «Dinamo» mājas spēles un pretinieki

13. septembris

Novosibirskas «Sibirj»

17. septembris

Habarovskas «Amur»

15. septembris

Novokuzņeckas «Metallurg»

28. septembris

Maskavas «Spartak»

APPLE IPHONE 5

Lai vai tās ir tikai baumas, pavisam iespējams, ka septembra beigās patiešām tiks izlaists daudz ilgi gaidītais viedtelefons «iPhone 5», kuram būs daži būtiski papildinājumi. Piemēram, runā, ka to varēs lādēt, izmantojot bezvadu tīklu. Kā pavisam ticams «iPhone» izlaišanas datums tiek minēts 21. septembris.

OKTOBRIS

NHL SEZONA

Paredzēts, ka 11. oktobrī atsāksies 96. regulārā Nacionālās hokeja līgas sezona. Šī sezona jāgaida ar pastiprinātu interesi, jo pavisam iespējams, ka lokauta dēļ tā varētu neatsākties. Tas nozīmēs, ka daļa pasaules labāko spēlētāju pavisam noteikti pievienosies KHL klubiem.

NBA SEZONA

Ar spēli starp pagājušā gada NBA čempioniem Maiami «Heat» un sīkstajiem Bostonas «Celtics» atsākas 67. NBA sezona. Tā kā vasarā notika vairāki ievēribas cienīgi maiņu darījumi, ciņa par čempionu titulu un uzvarētāju gredzeniem šogad varētu būt vēl sīvāka nekā pērn.

21.septembris

Labvēlīgais Tips

GACHO

Dzelzs Vilks

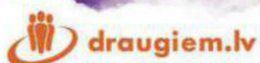

6 skatuves

70 mākslinieki

25 augstskolas

www.studentuparadize.lv

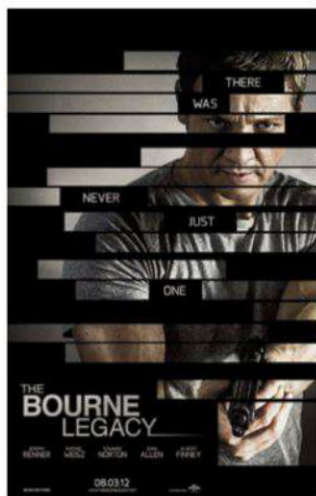

MĒNEŠA
FILMA

FILMA PAR DŽEISONU BORNU BEZ PAŠA DŽEISONA BORNA

BORNA MANTOJUMS (THE BOURNE LEGACY)

Zvaigznes: Džeremiji Renners,
Edvards Nortons, Reičela Vaisa
Kinoteātros no 31. augusta

★★★★★

Stāsts Lente «Borna mantojums» ir spriedzes filmu par supraģentu Džeisonu Bornu (kuru iepriekšējās trīs filmās atveidoja Mets Deimons) turpinājums, ar kuru tiek mēģināts sākt visu no jauna. Tā kā iepriekšējās filmās Džeisons Borna saņēma visu operāciju «Blackbriar», tās atbildīgie nolemj, ka jāiznīcina visi Džeisonam Bornam līdzīgie aģenti. Nāvinieku sarakstā ir arī aģents Ārons Kross (Dž. Renners), kurš atrodas mācībās Alaskā. Nejauši izglābjoties no nāves, Kross saprot, ka pēkšņi kļuvis par mērķi, un ātri atbrīvojas no izsekošanas ierīces, liekot to norīt vilkam. Krosa vajātāji uzlaiz gaisā vilku un priecīgi dodas mājās, nemaz nenojaušot, ka bijušais aģents vēlēšies atriebties par visiem viņu pārdarījumiem un ne tikai. Kross, kurš ir pārliecināts, ka viņa superspējas darbojas tikai speciālu tablešu

iespaidā, no nāves paglābj arī operācijā iesaistīto doktoru Šeringu. Pēc tam abi kopā dodas uz Manilu, kur ražo efektīvās tabletes, bet, protams, nekas nenotiek tik vienkārši, kā abi iecerējuši.

Ko sagaidīt Tiklīdz bija zināms, ka ceturtais Borna filmas režisors vairs nebūs iepriekšējo divu daļu veidotājs Pols Grīngrāss, Džeisons Borna jeb Mets Deimons uzreiz paziņoja, ka filmā nefilmēsies. Tā kā iepriekšējās trīs lentes bija nesušas vairāk nekā miljards dolāru lielu peļņu, studija Deimonam sāka meklēt aizvietotāju. Starp kandidātiem bija iepriekšējais Zirnekļcilvēks Tobijs Magvairs, Džeiks Kuprainais Kalns Gilenholss, Džošs Hārtnets un citi, taču kā vispiemērotāko filmas turpinājumam jaunais režisors Tonijs Gilrojs izvēlējās Džeremiju Renneru. Tā kā Renners vēl nav

tik skaļš uzvārds kā Deimons, filmai pieaicināti spēcīgi otrā plāna lomu atveidotāji – Nortons un Vaisa, kas lentē savu darbiņu padara teicami. Salīdzinot ar iepriekšējām trim Borna sērijām, kurām jau bija uzlikts zināms kvalitātes zīmogs, jaunākā filma šķietami vēl atrodas sevis meklējumos. Lai arī notikumi filmā norisinās pietiekami spraigi, sižetā nav nekā vairāk par mūžīgo cīņu starp kaķi un peli. Ārons Kross skatītājiem diemžēl nesniedz tādas izjūtas kā Džeisons Borna, kura vārds, starp citu, filmā tiek pieminēts gana bieži.

DZELZS DEBESIS (IRON SKY) ★★★★★

Zvaigznes: Udo Kīrs, Kristofers Kirbijs.

Stāsts: 2018. gadā kārtējā «Apollo» misija ierodas uz Mēness, kur, uzlecot uz kāda augstāka paugura, melnādains astronauts ar zīmīgu vārdu – Džeimss Vašingtons, ierauga megacietoksni nacistu svastikas formā. Tikpat izbrīnīti ir Zemes pavadoņa trešās paaudzes kolonisti, noņemot svešinieka ķiveri – kā kosmosā var lidot melns cilvēks? Un ar augstākās rases apņēmību metas viņu balināt! Taču tās ir tikai dekorācijas – īstais Ceturtā reiha plāns ir iekarot Zemi un mērķa sasniegšanai viņi ir radījuši grandiozu superieroci.

Verdikts: Visu laiku dārgākais Somijas kinoprojekts ar diezgan tendenciozām metaforām.

Filmas granāta: Friču mēnessmoči.

DŽONS KĀRTERS

(JOHN CARTER) ★★★★★

Zvaigznes: Tailors Kīčs, Vilems Defo, Kierens Hainds.

Stāsts: Džons Kārters ir amerikāņu pilsoņkara veterāns, kuram nepaveicas iekulties apšaudē ar indiāņiem. Meklējams patvērumu alā, viņš uzturas svešiniekam, kuru nevilus nonāvē, bet tā medaļons teleportē Džonu uz Marsu, kur viņu sagūsta četrciņģi iezemieši. Izrādās, vietējie savu planētu sauc par Barsūnu, un te jau tūkstošiem gadu rit karš starp divām pilsētām – Hēliumu un Zodangu. Otrās līderis ir ļaunais Sobs Tāns, kuram palīdz melnais mags Matai Šangs.

Verdikts: FHMprāt, nav saprotams, kāpēc šī visnotaļ pieklājīgā Berouza stāstu sēriju kinoadaptācija finansiāli bankrotēja.

Filmas granāta: Pirmais lēcienis.

BLEKTORNS (BLACKTHORN) ★★★★★

Zvaigznes: Sems Šepards, Nikolajs Kosters-Valdau.

Stāsts: Izrādās, pēc bankas aplaupīšanas un nežēlīgās apšaudes starp Bolīvijas armijniekiem un leģendārajiem jeņķu pistolvīriem Sandensu Kidu un Baču Kesidiju, pēdējais tomēr ir palicis dzīvajos. Apmeties nomalā Bolīvijas selvas būdelē viņš, vietējiem pazīstams kā Džeimss Blektorns, audzē zirgus un kopā ar kādu indiāņu sievieti sagaida mūža nokrēslī. Viss mainās, kad, pārdevis savus rumakus, viņš satiek jaunu spāņu ģeologu inženieri Eduardo, kurš piedāvā viņam ļoti vilinošu līkoku.

Verdikts: Kvalitatīvs vesterns uz majestātisko Andu ainavu fona.

Filmas granāta: Indiāņu zonderkomandas ierašanās.

KEIPTAUNAS KODS

(SAFE HOUSE) ★★★★★

Zvaigznes: Denzels Vašingtons, Sems Šepards, Roberts Patriks.

Stāsts: Mets Vestons ir CIP ierindas darbinieks, kurš kūrē slepenu Keiptaunas aģentūras rezidenci. Savai meitenei Mets sprauž dakšas, ka esot pieprasīts juriskonsults, bet citādi viņa ikdienā nekas nenotiek. Līdz kādu dienu CIP specvienība viņa blindāžā nogādā Tobinu Frostu – teju pašu meklētāko un bīstamāko izbījušo pārvaldes speciāģentu. Izrādās, Frosts no cita izbījušā aģenta ir nopircis sprāgstošu informāciju ne tikai par pasaules smagsvariem, bet arī par CIP olimpiešiem.

Verdikts: Aizraujošs, devīzi «Neuzticies nevienam!» aplicināošs spiegu trilleris.

Filmas granāta: Konspiratīvā dzīvokļa ieņemšana.

DUMPIS

(LOCKOUT) ★★★★★

Zvaigznes: Gajs Pīrss, Pīters Stormare.

Stāsts: 2079. gads. Vašingtona. CIP aģents Snovs saplūcas ar drošībasnieku šefu Snolu Longrīlu, tiek eleganti pārņemts un arestēts. Savukārt prezidenta Vārnoka meita un cilvēktiesību aktiviste Emīlija ar inspekciju apmeklē augstākās drošības cietumu, kas uzbūvēts kosmosā. Nav grūti paredzēt, ka smalkajā tuptūzi sākas kašķis, Emīlija nokļūst ķīlniekos, un vienīgais viņas pestītājs ir Snovs, kuram šai pašā sanatorijā iespundēts viņa nevainības prezumpcijas vienīgais liecinieks.

Verdikts: Šabloniska fantastika ar tikpat ieskaibušiem citātiem.

Filmas granāta: Brīvais kritiens ventilatoru šahtā.

BALTAIS TĪGERIS (BELIJ TIGR) ★★★★★

Zvaigznes: Ģerasims Arhipovs, Valērijs Griško.

Stāsts: Otrā pasaules kara Austrumu frontē. No sašauta tanka tiek izvilkti tā vadītājs ar 80 procentiem ķermeņa apdegumu. Visiem medikiem par brīnumu, tankists tomēr izdzīvo un viņa šaušalīgās rētas sadzīst. Taču karavīram ir absolūta amnēzija, tāpēc viņam tiek dots uzvārds Atradenis (Naidenovs), un viņš atgriežas frontē, kur jaunas ekipāžas sastāvā turpina mītiskā Baltā Tīģera – vācu tanka, kas uzrodas no nekurienes un viens pats sašauj lupatu lēvero padomju tanku bataljonus – medības.

Verdikts: Klasika Karena Šahnazarova jaunākais šedevrs, skaņu celiņā izgreznots ar patētisku Vāgnera mūziku.

Filmas granāta: Vācu feldmaršalu pēc-kapitulācijas vakarēdiens.

JAUNĀ SERIĀLU SEZONA

SVAIGI SERIĀLI, KURIEM PIEVĒRST UZMANĪBU RUDENS SEZONĀ

PĒDĒJĀ CERĪBA

(LAST RESORT)

Stāsts: Amerikāņu atomzemūdenes «Colorado» komanda teju no zila gaisa saņem pavēli no zemes virsas noslaucīt Pakistānu. Tā kā pavēle tiek saņemta pa speciālu radiokānālu, ko izmanto tikai gadījumā, ja kāds uzbrucis Amerikai, atbildīgais komandieris vēlas noskaidrot pavēles detaļas un atsakās palaist kodolraketes. Kad viņu atstādina no komandiera amata, līdzīgas šaubas piedzīvo arī jaunais komandieris, un «Colorado» kļūst par ASV valdības mērķi. Zemūdene piestāj pie kādas vientuļas salas, ko tās apkalpe pasludina par suverēnu valsti, kuras rīcībā ir kodolieroči.

Pirmā sērija: 27. septembrī

ELEMENTĀRI

(ELEMENTARY)

Stāsts: Pirms divām sezonām briti skatītājiem piedāvāja nu jau visā pasaulē cienītu seriālu «Šerloks». Nav nekāds noslēpums, ka filmu un seriālu jomā kino ļaudīm okeāna otrā pusē vienmēr patīcis aizņemties labas idejas. Tā ir arī šī seriāla gadījumā. Amerikāņi izveidojuši savu moderno, mazliet trako Šerlok Holmsu, kurš no Lielbritānijas ir pārcēlies uz Ņujorku. Tikai, lai viss izskatītos mazliet citādāk, Džona Vatsona vietā amerikāņu versijā būs Džoanna Vatsone, ko atveidos Lūsija Liu.

Pirmā sērija: 27. septembrī

VEGASA

(VEGAS)

Stāsts: Seriāls, kurš balstīts uz patiesiem notikumiem, stāsta par 60. gadu Vegasu. Izbijušais militārists Ralfs Lembs (Deniss Kveids) labprāt klusumā mitinātos savā rančo, taču tas nav iespējams no brīža, kad pilsētā ierodas Čikāgas gangsteris Vinsents Savino (Maiklis Čikliss). Savino virs Vegasas vēlas pacelt savu karogu un, lai to panāktu, ir gatavs kāpt pāri likumiem. Pirmais no tiem nemaz tik ilgi nav jāgaida. Vegasas mērs drīzumā aicina Lembu kļūt par pilsētas šerifu, lai iedibinātu vismaz kaut kādu kārtību.

Pirmā sērija: 25. septembrī

BULTA

(ARROW)

Stāsts: Kā jau katru sezonu, arī šogad būs vismaz viens jauns supervaroņu seriāls, ko šoreiz skatītājiem piegādās kanāls CW. Miljardieris Oliveris Kvins, bez vēsts pazūdot kuģim, piecus gadus tika uzskatīts par mirušu, līdz viņu atrada uz kādas salas. Atgriezies mājās, viņš atkal vēlas atgriezties iepriekšējā dzīvē. Tomēr apkārtējie mana, ka viņā kaut kas ir mainījies... Pa dienu Oliveris dzīvo ideālo biezā dzīvi, bet vakarā viņš pārtop par Bultu, neaizsargāto aizstāvi un tainības cīnītāju, kura galvenais ierocis ir loks un bultas.

Pirmā sērija: 10. oktobrī

REVOLŪCIJA

(REVOLUTION)

Stāsts: Viens no šī seriāla producentiem ir Džeī Džeī Abrams, bet pirmās sērijas režisors – «Dzelzs vīra» veidotājs Džons Faro. Šie abi vārdi daļēji jau ļauj minēt, kādu auditoriju šis seriāls varētu uzrunāt. Seriāla darbība norisinās ne tik tālā nākotnē, kad nezināmu iemeslu dēļ pasaule pēkšņi palikusi bez elektrības, tātad atgriezusies teju viduslaikos. Nepastāv ne valdība, ne kārtība – katrs ir pats par sevi. Seriāla centrā ir Matesonu ģimene, kuras rīcībā ir kāds amulets, kas varētu sniegt atbildi uz jautājumu – kāpēc viss notika tieši tā, kā notika.

Pirmā sērija: 17. septembrī

NENODARĪT PĀRI

(DO NO HARM)

Stāsts: Džeisons Kouls ir slavens neiroķirurgs, kuram nekā netrūkst – ne naudas, ne slavas, ne uzmanības. Tāpat viņam netrūkst noslēpumu, no kuriem viens ir īpaši savāds. Katru vakaru noteiktā laikā Džeisonā kaut kas mainās – atdzīvojas viņa alter ego Jans Praiss. Ilgus gadus Džeisons no viņa spēja izvairīties, lietojot spēcīgas zāles, taču tagad, pie tabletēm pieradis, viņš ar Janu nespēj cīnīties. Vēl trakāk – Jans vēlas atbēgties par ilgo ieslodzījumu un vēlas izpostīt Džeisona dzīvi.

Pirmā sērija: seriālu starpsezonā

Filmu zvaigznes pulcējas kino!

Dažreiz, lai saglabātu mīlestību, ir jāiemācās pāris triki

Meryl STREEP
Tommy Lee JONES
Steve CARELL

Kā izglābt laulību

Piedāvā filmas „Sīpurs Prāksis bruņots” režisors

lemities no jaura 7. septembra

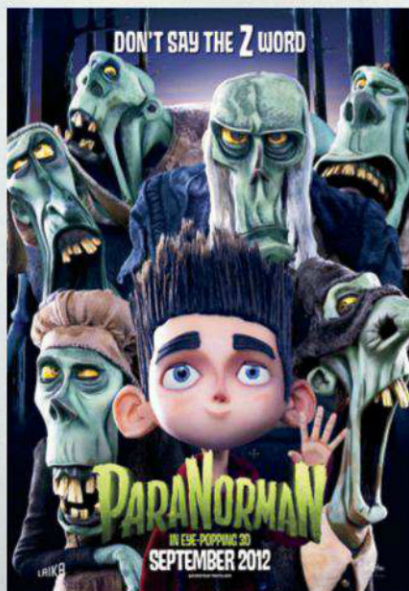
Kā izglābt laulību
Pirmizrāde: 7. septembris

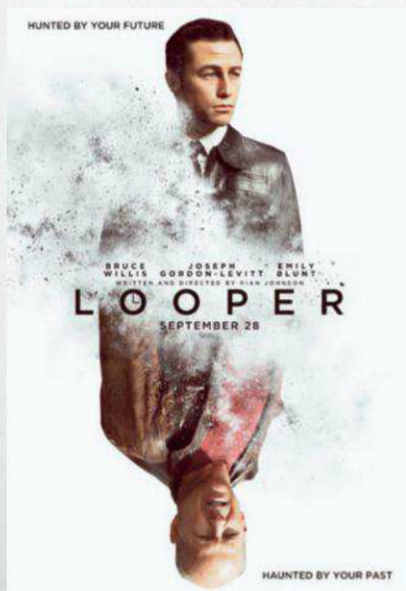
Nezūdošais Jaunums: Atmaksa
Pirmizrāde: 14. septembris

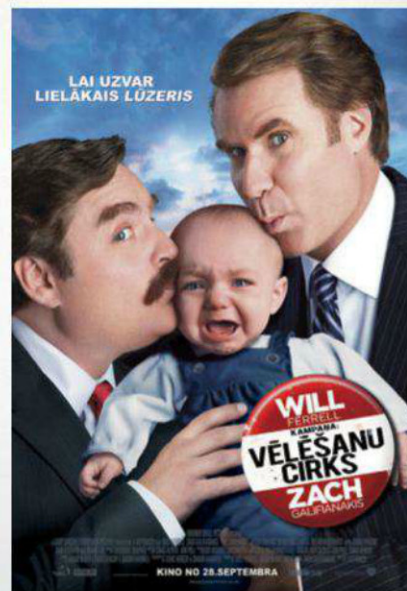
Vecmeitas
Pirmizrāde: 14. septembris

Paranormans
Pirmizrāde: 21. septembris

Laika cilpa
Pirmizrāde: 28. septembris

Kampaņa: vēlēšanu cirks
Pirmizrāde: 28. septembris

Lielākās šī mēneša pirmizrādes

www.cinamonkino.lv

Cinamon, t/p Alfa, Brīvības gatve 372

BOLIVUDAS BLOKBASTERI

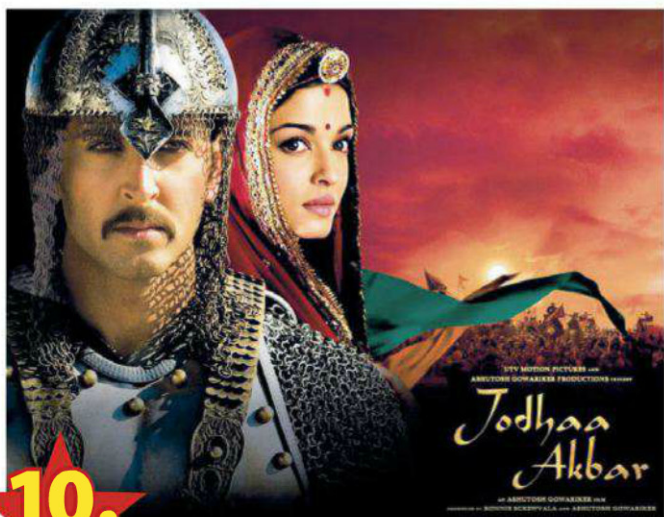
FHM apskatnieks ziedo 1674 minūtes no savas dzīves, lai iepazītu indiešu kino lielākās vērtības. Atgriezies no sanatorijas un savedis kārtībā iedragāto psihi, viņš ir gatavs dalīties iegūtajās zināšanās un iespaidos.

Iztēlojies 30 latviešu meitas un zēnus tau-tastērpos un pastelās sinhroni dejojot pie «Raimonda Paula vecās dziesmas, Rai-monda Paula jaunās dziesmas dziļieed jums «Eolika», kamēr visiem pa priekšu dižojas Ģirts Ķesteris, noplēšot sev prievīti un kreklu. Nē, tie nav nākamie dziesmu svētki (bet varbūt arī ir...?), tā izskatītos latviešu kino, ja mēs ņemtu piemēru no indiešiem. Ikviens noteikti ir redzējis kaut nelielu fragmentu no tipiskas Bolivudas filmas: ar ģimeņu dejošanu harēmos, pār-

spīlētiem un neticamiem pakaļdzišanās skatiem, kuros nereti tiek iejaukti zirgi un mašīnas, kas sprāgst (mašīnas, ne zirgi) no tā, ka radiatorā iemet dzelzs stieni... Mēs te nerunājam par «Graustu miljo-nāru», kas pat nav Bolivudas ražojums. Tas gabals ne tuvu nestāv FHM aprakstī-tajiem grāvjiem un mīlas stāstiem, kurus ikviens, sekojot mūsu piemēram, var noskatīties, lai iegūtu jaunu pieredzi un neaizmirstamas izjūtas. Vai arī pilnīgi izbo-jātu sev nedēļu....

NELIELS PRIEKŠVārds

Pirms karstasinīgi indiešu filmu fani mani sāks kritizēt par dažādu detaļu un sīkumu neminēšanu šajā apskatā, savai aizstāvībai varu vien teikt to, ka, manu-prāt, galveno lomu atveidotājus minēt nav nekādas jēgas, jo Latvijā tāpat neviens viņus nezina. Un tā tam arī būtu jāpaliek. Gluži kā indiešu filmām ir jāpa-liek Indijā. Šajā aprakstā aplūkotas des-mit dārgākās Bolivudas filmas pēc to budžeta dolāros.

10. vieta

Jodhaa Akbar (2008)

Budžets – 8 000 000 USD Ienākumi – 24 000 000 USD

Filmas garums – 213 min

«Jodhaa Akbar» ir aizkustinošs un sirdi plosošs stāsts par 16. gad-simta mogulu imperatora Akbara un radžputu princeses Jodhā mīles-tību. Tas, starp citu, balstīts uz reāliem vēstures notikumiem. Ja esi vidējais latvietis un tavas vēstures zināšanas sākas un beidas ar Molotova–Ribentropa pakto un Latvijas okupāciju, tad, visticamāk, nekas no filmā redzētā tev neizraisīs emocijas par mazu daļiņu pasaules vēstures. Nu labi, ko gan es te cenšos apmānīt – ārpus Indijas šī filma vispār neizraisa nekādas emocijas, varbūt vienīgi neiz-prastas un negatīvas, pateicoties vāji iestudētajiem ciņu kadriem, kas šajā gadījumā ir filmas «pērle». Vislabākā daļa, dēļ kuras ir vērts ska-tīties filmu, ir imperatora ciņa ar ziloni norobežotā arēnā (jā, jā, ziloni, jo tīģeri un lauvas ir pārāk *mainstream*). Šķiet, ka režisors un produ-centi pirms tam nekad nav mēģinājuši izmantot palēninātos kadrus, jo šeit viņi palēninājumu mēdz lietot visnepiemērotākajos brīžos – arī tad, kad tam nav pilnīgi nekādas jēgas.

Krrish (2006)

Budžets – 9 000 000 USD

Ienākumi – 24 000 000 USD

Filmas garums – 175 min

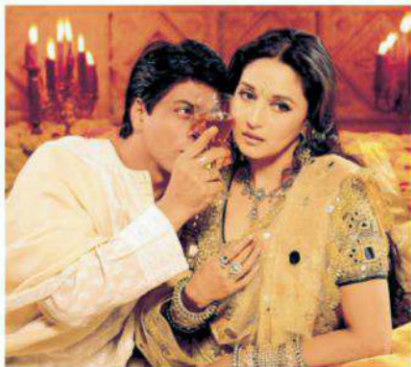
Ja vēlies klasisku supervaroņu filmu ar Bolivudas piesi-tienu, šī būs īstā. Lai gan es būtu pārsteigts, ja tu vispār kaut ko tādu meklētu... Patiesībā šī ir otrā daļa filmu sērijā, kuras galvenais protago-nists ir pirmās daļas varoņa dēls, kurš no tēva pārmantojis pārcilvēciskās spējas. Ar to vien prieki nebeidzas, jo galvenajā lomā ir... tieši tā – impe-rators no filmas, kas mūsu sarakstā ieņem desmito vietu! Pārņem savā-das sajūtas, skatoties uz šīm neticamajām pārmaiņām. Ar neticamajām pārmaiņām es šajā gadījumā domāju to, ka viņam vairs nav nocenota žigolo ūsu un parašutista bikšu, bet gan «Matrix» tipa mētelis, vēl nedaudz tizlākas bikses... un es varu apzvērēt, ka, pietuvinot viņa melnās botas, «Nike» zīme bija apgriezta. Komentāri lieki. Vēl mani pārsteidza skaņu celiņš – varu garantēt, ka pāris filmas vietās skan «Karību jūras pirātu» galvenā kompozīcija «He's a Pirate», tikai nedaudz citā aranžē-jumā, ko pie ļoti lētas kadru maiņas nomaina tehno mūzika, kas asoci-ējas ar 90. gadu narkomānu klubiem. Noskaties šo filmu, ja tevi inte-resē, kā Bolivudas Neo cīnās pret zemniekiem ar mačētēm.

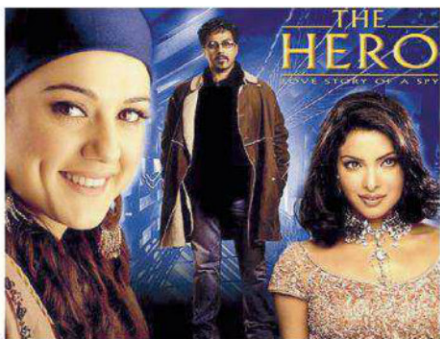
8.
vieta**Devdas (2002)****Budžets – 10 000 000 USD****Ienākumi – 31 000 000 USD****Filmas garums – 183 min**

Perfekts,

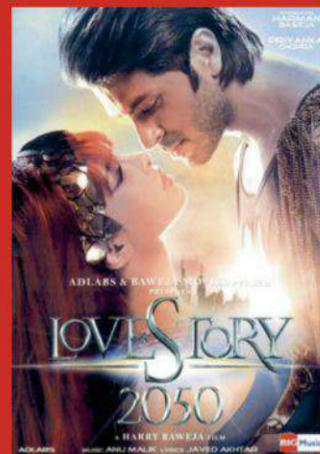
uzsvēršu vēlreiz, perfekts paraugs tam, ka veiksmīgas Bolīvudas filmas pamatā ir labi daudz dziesmu un danču. Viss uzvedums ir tik skaisti sinhronizēts, ka tā vien liekas – ieejot jebkurā Indijas bārā un gana daudz izdzerot, apkārtējie tevi ievilks vētrainā dejā, un tu perfekti pārzināsi iestudētās horeogrāfijas kustības, kuras ir primitīvi šarmantas. Skatoties tādas filmas, liekas, ka cilvēki piedzimst dejojot un visa dzīve izskatās pēc «Vidusskolas mūzikla 3» (nepārprotiet, es nelepojos ar to, ka zinu tādas filmas). Starp citu, «Devdas» ir bijusi 2002. gada ienesīgākā filma visā Indijā, «Time Magazine» to atzina par labāko filmu 2002. gadā, gabals ir ieguvis 15 pašmāju apbalvojumus, kā arī dublēts sešās valodās. Šis ir trešais ekranizējums populāram indiešu romānam, par kuru mūspusē tāpat neviens nekad mūžā nav dzirdējis, un arī pats veiksmīgākais. Filmas sižets ir līdzīgs meksikāņu seriālam. Ciemā ierodas pazudušais un izskatīgais dēls, kurš desmit gadus studējis prestižā Lielbritānijas universitātē. Atgriezies dzimtenē, viņš nekavējoties iemīlas savā bērnības draudzenē. Dēla vecāki ir diezgan turīgi, taču kaut kā palaidu garām, vai arī meitenes vecāki ir tādi paši. Lai vai kā, jaunieši viens otru mīl, bet viņu mīlestību cenšas izjaukt ģimenes. Jāatzīst, ka diezgan daudz filmā nesapratu, jo neizskaidrojamu iemeslu dēļ to skatījos oriģinālajā valodā. Par spīti labajiem vārdiem, neceriet uz vēl vienu «Graustu miljonaŗu».

7.
vieta**The Hero: Love Story of a Spy (2003)****Budžets – 11 000 000 USD****Ienākumi – neticami, bet neviens tos nav aprēķinājis****Filmas garums – 182 min**

Sapriecājos, ka beidzot būs spiegi. Beidzot būs apšaudes. Beidzot būs seksīga meitene, kuru kāds nolaupīs, bet spiegs izglābs. Beidzot būs kārtīgs indiešu bojevīks! Bet nē, rožainās cerības ātri aplauzās. Protams, arī te kādam bija līcīes, ka tā būs laba ideja – ielikt filmā pāris grupveida dejas un dziesmas. Tā viņi tur Indijā dara. Acīmredzot dziesmā un dejā ir spēks, kas spēj izglābt cilvēci. Holivudai to vietā ir Toms Krūzs... Es noskatījos filmu, pēc tam vēlreiz pārlasīju scenāriju, un teikšu pilnīgi atklāti: man nav ne mazākās nojausmas, kas īsti tur notiek. Sapratu vien, ka runa ir par korupciju Indijas Aizsardzības dienesta iekšējā komūnā un milzīgu savvērestības teoriju, kurā ir iejaukti kodolieroči. Jo kas gan tā par spiegu filmu bez kodolieročiem... Dažbrīd tā vien šķiet, ka visai pasaulei ir pieejami kodolieroči, izņemot Latviju un Somiju. Toties nevienai citai valstij pasaulē, izņemot Indiju, nav slepenā aģenta, kurš, glābjot pasauli un sirdsdāmu, paspēs vēl uzlaist kopīgu danci ar simts cilvēkiem ielas vidū.

6.
vieta**Love Story 2050 (2008)****Budžets – 12 000 000 USD****Ienākumi – apkaunojoši mazi, zem 2 000 000 USD****Filmas garums – 180 min**

Pēc iepriekšējās filmas noskatīšanās man likās, ka nu jau zinu visu par indiešu piedzīvojumu kino. Noskatoties pirmo pusstundu šai filmai, apjēdzu, ka patiesībā es nezinu pilnīgi neko. Man radās ļoti daudz jautājumu, uz kuriem neatradu atbildes pat ar «Google» palīdzību. Visa filma ir viena milzīga jautājuma zīme. Galvenajā lomā ir iedomīgs un dumpiniecisks čalītis, kurš iemīlējis vienkāršā un kārtīgā meitenē. Tad uzrodas Mr. Es-Esmu-Super-Zinātnieks ar savu laika mašīnu, kuru būvējis 15 gadus (tā izskatās aizdomīgi līdzīga vārtiem no «Star Gate»), un tad nu jaunais pāris vēlas doties nākotnē uz 2050. gadu, lai apprecētos. Meitene nomirst (nē, ne jau no dejošanas), un džeks viņu dodas atgūt atpakaļ kaut kādā jaunā meitenes reinkarnācijā. Bolīvudas izpratnē nākotne izskatās pēc japāņu multenēm ar robotiskiem/runājošiem mikstajiem lāčiem, kā arī atbaidoši neglītiem androīda tipa robotiem. Ēkas tur ir 200 stāvus augstas, cilvēce un roboti pārvietojas ar levitējošām mašīnām, un tiek izmantoti gaismas zobeni. Kādam vajadzētu piezvanīt Džordžam Lūkasam un nostuēt, jo filmā ir reāli gaismas zobeni. Un vispār, mēs jau sen izspriedām, ka nākotne nebūs tik futuristiska kā liekas, jo cilvēcei piemīt tāda neliela tendence iznīcināt, demolēt un piesārņot... Vismaz pēdējos gadu desmitus.

5.
vieta

Bodyguard (2011)

Budžets – 12 800 000 USD

Ienākumi – 50 000 000 USD!!!

Filmas garums – 132 min

Vīri Bolivudas ofisā nolēma pamēģināt kaut ko jaunu. Nostājoties pretī ierastajai lietu kārtībai, viņi paņēma standarta Holivudas bojevika/komēdijas/drāmas formātu. Un izdevās! Ja vien nebūtu pārspīlēti banālo joku un nerealistisko ciņas ainu, šo filmu pat varētu izrādīt pārējās pasaules kinoteātros, ne tikai Indas un Gangas apkaimē. Stāsts ir par miessargu, kura vārds ir *Lovely*, kas tulkojumā no angļu valodas būtu Burvīgais. Simpatiskas meitenes bagātais papuks noligst Burvīgo, lai viņš pasargātu skuķi no nelabiem cilvēkiem, kam nepatīk ģimenes galvas uzņemtais politiski ekonomiskais kurss. Protams, te mēs varam sagaidīt smieklīgas un kuriozus pārpratumus, jo Burvīgais ir *hardcore* miesassargs līdz zobu saknēm un viņam ir grūti nosargāt divdesmitgadīgu meiteni lielveikalos, augstskolā, sieviešu tualetē...

4.
vieta

Ghajini (2008)

Budžets – 13 000 000 USD

Ienākumi – 38 000 000 USD

Filmas

garums –

183 min

Ja esi redzējis

Kristofera

Nolana

«Memento»,

tad šī filma

tevi nepār-

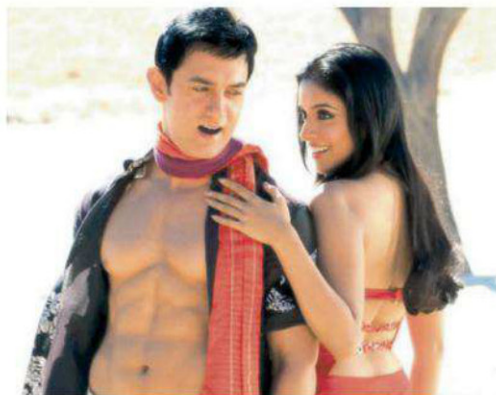
steigs ne ar ko

jaunu. Te

nebūs zem-

nieku ar

mačetēm, gaismas zobenu un futuristiskas nākotnes, bet būs tipisks indiešu biznesmenis, kurš sirgst ar Alzheimeru slimību. Tā ir slimība, kas rada atmiņas traucējumus. Konkrētajā gadījumā cilvēks labi apzinās savu identitāti, bet ik pēc laiciņa vienkārši aizmirst iepriekšējo minūšu notikumus. Un tā visu savu atlikušo mūžu... Isti nesaprotu, kā ar šo slimību var kļūt par veiksmīgu biznesmeni tā vietā, lai sēdētu sanatorijā ar deviņām dažādām ripām dienā vai arī piestrādātu kādā ātrās ēdināšanas restorānā par apkopēju, bet nebūsim sīkumaini. Pieņemsim, ka Indijā var. Pēc sievas traģiskās nāves biznesmenis alkst atribties un caur saviem biznesa partneriem un ietekmīgajiem draugiem ir apņēmības pilns aizrakties līdz patiesībai un atrast laulātās draudzenes slepkavu. Motīvi viņu neinteresē, un pareizi vien ir (mani arī, ja godīgi). Filmai pat ir izdota atsevišķa videospēle, kas vien jau liecina par tās popularitāti valstī.

3.
vieta

Don 2 (2011)

Budžets – 14 000 000 USD

Ienākumi – 48 000 000 USD

Filmas garums – 153 min

Un mēs jau esam nonākuši līdz mūsu Top 3. Šī ir otrā

daļa filmai ar grūti saprotamu nosaukumu – «Dons: Un pakalīdzinās atkal var sākties». Atkal var sākties? Tā taču ir pirmā daļa. Varbūt būtu bijis loģiskāk, ja pirmās daļas nosaukums būtu otrajai filmai, bet ej nu saproti tos indiešus... Filmas sižeta centrā ir liela mēroga narkotiku boss, kurš vēlas iekarot Eiropas narkotiku tīkla

virsošni. Nekā īpaša, pāris smuku skatu, mašīnas tiek dauzītas vairāk nekā citās filmās, pāris asiņainu kautiņu, seksīgas meitenes utt. Viena no retajām Bolivudas filmām, kas filmēta arī ārpus Indijas, tostarp tādās valstīs kā Tai- zemē, Vācijā, Šveicē un Malaizijā. Ienākumi ar uzviju atpelnīja budžetu, arī šīs ciņas ainas, atšķirībā no jau piemi- nētā grāvēja «Body- guard», te nav pārspīlēti fantastiskas un netica- mas. Verdikts – viena no skatāmākajām fil- mām, ko Bolivuda var piedāvāt. Tici man, tādu nav daudz.

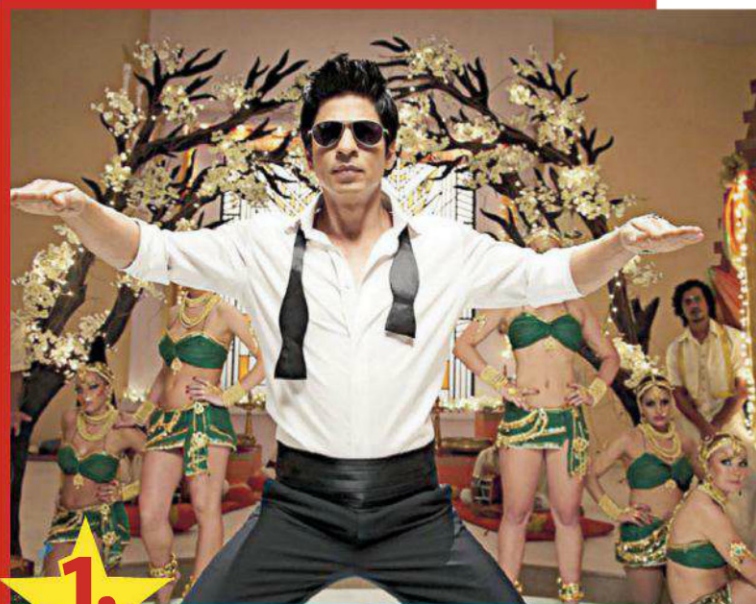
Blue (2009)**Budžets – 15 000 000 USD****Ienākumi – 33 000 000 USD****Filmas garums – 119 min**

Konkrēts «Speed», «Jaws», «Piranha 3D» un «Into the Blue» krustojums. Labi, ka vismaz šeit nav dejošanas un dziedāšanas, jo, lai kā es mēģinātu iztēloties haizivis, nāriņas un akvalangistus dejojot zem ūdens pie *Panjabi MC* instrumentālajiem gabaliem, tas tomēr ir pārāk liels pārbaudījums manai fantāzijai. Stāsts ir par diviem jauniešiem – zemūdens dārgumu meklētājiem, kuri sadarbojas ar zvejošanas firmu, kas saucas tieši tāpat kā filma. Meklējot dārgumus, nekas nenotiek pēc plāna un tā tālāk, un tā joprojām. Ķīnīti ir daudz, daudz haizivju, un, tā kā viens no varoņiem ir bokseris, viņš bez problēmām var piekaut haizivis arī zem ūdens. Žēl, ka filmas veidotāji šai lomai neiedomājās uzaicināt Maiku Taisonu – viņš varētu haizivij piedevām vēl nokost spuru. Kritiķi filmu nodēvēja par neticami banālu zemūdens trilleri, kura dialogi šķiet ņemti no filmiņām par teletūbiņiem, taču masās grāvējs tika uzņemts pāsteidzoši labi. Ej nu saproti. Šis ir tas gadījums, kad es vairs nesaprotu neko.

Rezumējums

28 stundas... Aptuveni 28 stundas manas dzīves... Un ko es no tā esmu ieguvis? Ejot pa ielu, vismaz trīs reizes man ir uznākusi vēlme iesaistīties kaislīgā dejā un ievilkst tajā arī apkārtējos. Taču es dzīvoju tipiskā mikrorajonā un no šīs domas mani atturēja līdzpilsotņi (jo vienīgais, kurš dejotu, būtu es, un, ja censtos pamudināt arī citus, es iedejotu slimnīcā).

Ra.One (2011)**Budžets – 27 000 000 USD****Ienākumi – 48 000 000 USD****Filmas garums –****154 min**

Pēc treilera domāju, ka tas būs «G.I. Joe» pakalderinājums, taču biju patīkami pārsteigts, jo tas bija līdzīgs tikai koncepta ziņā. Šī ir pati pēdējā filma, kuru esmu noskatījis, un, rakstot šo, esmu pārņemts ar milzīgas laimes un atvieglojuma sajūtu, jo vēl vienu masveida dziesmu ar deju es nebūtu izturējis. Vai nu es, vai mans TV, bet kāds

no mums ciestu. Manā gadījumā tā būtu neatgriezeniska smadzeņu trauma, TV gadījumā – milzīgs zīnecis uz ekrāna, kas radīs no lidojošas pults. Stāsts grozās ap videospēļu programmētāju, kurš radījis antagonistu, kas spēcīgāks par protagonistu, citiem vārdiem sakot – slikto stiprāku par labo. Te nu kaut kas noiet galīgi greizi sistēmā, vēl iedarbojas kāds neizskaidrojams un pārdabisks spēks, un sliktais no spēles tiek brīvībā. Tad nu spēles izveidotājam jāatrod vienīgais cilvēks tās pastāvēšanas vēsturē, kurš ir izveicis lielo un ļauno. Sākas episka cīņa starp diviem spēkiem, bet pa vidu tam visam vienmēr atrodas laiks uzlaist danci kādā savrupmājas ballītē. Skaties, ja vēlies redzēt Bolivudas specifiskus augstākajā līmenī.

MĒNEŠA
ALBUMS

KIRBJI ATGRIEŽAS AR PADZILINĀTU TROKSNI

THE SMASHING PUMPKINS

«Oceania»

(EMI)

Telefoni gaisā:

Pale Horse

★★★★★

Tiem, kas nezina – eleganti plikpaurainā Čikāgas milzeņa Billija Korgana (Billy Corgan) vadītie «The Smashing Pumpkins» 90. gadu otrajā pusē kļuva par vieniem no galvenajiem alternatīvā roka karognesējiem

Devīdesmito gadu otrās puses alternatīvā roka varoņu «The Smashing Pumpkins» spoža atgriešanās ar jaunu studijas albumu «Oceania»

pasaulē. Jaunā gadu tūkstoša sākumā grupa piedzīvoja diezgan gaidītu komerciālo lejupslīdi, taču pēcāk atgriezās ar jaunu un smagu ierakstu «Zeitgeist». Tagadējo «ķirbju» sastāvu daudzi uzskata par Billija soloprojektu, tomēr, paklausoties «Oceania», jāsecina, ka «The Smashing Pumpkins» patiešām arī ir Korgans, jo tas viss izklausās nu pavisam līdzīgi un atpazīstami kā zelta laikos, lai gan jaunajā sastāvā Billijs tik tiešām ir vienīgais grupas veterāns. Jaunais albums pieteikts ar liela projekta pretenziju, un Korgans mūsdienās droši vien arī nevēlas strā-

dāt citādi, kā vien ar vērienu. «Teargarden by Kaleidyscope». Tā saucas 44 dziesmu un vairāku minialbumu projekts, kura liela sastāvdaļa tad arī ir jaunais ilgspēlējošais studijas veikums «Oceania». Un nav pat jābūt 30 gadu sliekšni pārsniegušam kādreizējo «pampkinu» fanam, lai iemīlētu jauno albumu, kas ir gana pašpietiekams un pat pārsteidzoši viegli klausāms. Šeit ir gan Korganam tik pietāvošā agresija, gan tiešām skaisti melodiskas dziesmas, kuru ģitārvirpuli tikai šai grupai raksturīgi izceļas Korgana žēlīgi ņaudošā balss, ko gan nekādi

nenosauksi par iemidzinošu. Pats Korgans intervijās atzinis, ka astotais grupas albums ir labākais, ko tā radījusi kopš 1995. gada dubultā grāvēja «Mellon Collie and the Infinite Sadness», un mums atliek vienīgi pievienoties. Vēl jo vairāk, «Oceania» pat diezgan izteikti atgādina klasiskā albuma noskaņas, kas šajā gadījumā ir tiešām priecējoši. Tematiski «Okeānija» pārsvarā vēsta par mūsdienu cilvēku atsvešināšanos tehnoloģiju pārpildītajā vidē, kas mūzikā kļuvis par itin bieži izmantotu jājamzirdziņu. Tādēļ par galveno jaunā albuma vērtību uzskatīsim tieši pašu mūziku. Tā izklausās kā vecos, labos laikos, bet dziļāka, kā grupai ar tik lielu stāžu arī pienāktos. «The Smashing Pumpkins» cienītājiem jādzird obligāti!

ROKS PA TAISNO

GASLIGHT ANTHEM

Handwritten
(Mercury)
★★★★★

Ja tev apņikusi FHM jūsmošana par alternatīvās mūzikas pasaules pērlēm, īsti vietā būs taisni iespēlēta un

pasniegta amerikāņu roka enerģijas deva, ko piedāvā viena no zināmākajām Ņūdžersijas rokbrigādēm «The Gaslight Anthem». Ceturtais veikums «Handwritten» īpaši neatšķiras no iepriekšējiem, tomēr uzskatāms par kvalitatīvu konkrētā stila paraugu. Šī ir grupa, kuru ar prieku lainapā iekļauj ikviens no lielajiem rokfestivāliem. Tiesa, ne gluži kā galvenos hedlainerus, bet vajadzīgajai atmosfērai.

Nekāda Linča: *Mulholland Drive*

REGEJVETERĀNA

OTRĀ JAUNĪBA

JIMMY CLIFF
Rebirth
(Universal)
★★★★★

Uz lielās mūzikas skatuves atgriežas visi, kam vien nav slinkums, bet šī atgriešanās izceļama īpaši – Jamaikas regeja leģenda Džimij Klifs arīdzan sadomājis laist klajā jaunu saulainas pārpilnības piesātinātu veikumu. Paaicinājis talkā skapanku «Rancid» ģitāristu Timu Ārmstrongu, mīksts Klifs radījis lielisku stila paraugu, iekļaujot albumā arī pāris klasiskā regeja manierē skanošus kaverus, kā «The Clash» radīto «Guns of Brixton» un pašu «Rancid» sacerēto «Ruby Soho». Lieliski arī atvasarai!

Vai šis ir oriģināls?: *Guns of Brixton*

OTRAIS ALBUMS

PASSION PIT

Gossamer
(Columbia)
★★★★★

Aizokeāna elektropopa brīnumbērni «Passion Pit» ar savu naīvi un gaiši skanošo daiļradi pārsteidza pasauli 2009. gadā, kad nāca klajā viņu debija «Manners». Nu pienācis laiks allaž lielākajam izaicinājumam pēc veiksmīgas debijas – otram albumam. «Passion Pit» tiek galā lieliski un piedāvā nākamo porciju ar dzīvespriecīgām elektropopa dziesmelēm, kas mūsu skatījumā ir daudz garšīgākas par «Scissor Sisters» arvien bezgaumīgākajiem mēģinājumiem radīt popdeju grāvējus.

Taisnība vien ir: *I'll Be Allright*

NOPIETNAIS ALBUMS

PATTI SMITH

Banga
(Columbia)
★★★★★

Septiņdesmito gadu amerikāņu pank-roka diva un nu jau sen vienkārši lieliska dziesminiece un māksliniece Petija

Smita arī sadomājusi sapurināt sevi un fanus, pēc piecu gadu pauzes izdodot negaidīti enerģisku rokalbumu. Protams, viņas izpratnē. Nosaukts Poncija Pilāta suņa («Meistars un Margarita», ja kas), nevis kādreizējā radioaparāta vārdā, Smitas jaunais veikums ir neizbēgami piesātināts ar kultūras citātiem un veltījumiem. Viens no tādiem arī netaiķei Eimijai Vainhausai.

Balāde Eimijai: *This is the Girl*

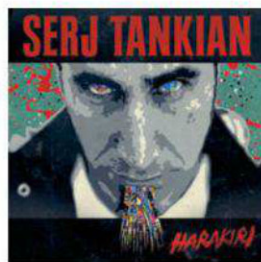
DEBIJAS ALBUMS

PURITY RING

Shrines
(4AD)
★★★★★

Burvīga kanādiešu elektroniskās (ne deju) mūzikas dueta «Purity Ring» debija, kas piedāvā plašu izbraucieni no draudīgi bezgaumīgas lēnās popsas robežām līdz patiesi dziļi skanošai mūzikai. Gides lomu uzņēmusies maksimāli bēmišķīgā, bet arī koķetā balsī dziedošā Megana Džeimsa (Megan James), un tas viss kopā liek sajūsmā sist plaukstiņus un priecāties par vēl vienas lieliskas skatuves formācijas rašanos. Starp citu, šis duets perfekti iederētos arī «Positivus» festivālā. Uzlūdz meiteni uz deju!

Būtībā hits: *Fineshine*

SOLOALBUMS

SERJ TANKIAN

Harakiri
(Reprise)
★★★★★

Seržam Tankjanam jau sen nepietiek ar grupu vien (viņš ir «System of a Down» līderis). «Harakiri» ir trešais Tankjana soloalbums, bet ieplānoti vēl trīs, turklāt stilistiski diezgan atšķirīgi. Šamējais gan ir kā radīts «System of a Down» cienītājiem, un patiesībā ir arvien grūtāk pateikt, kuros brīžos tiek izlemts, ka, lūk, šī dziesma derēs soloprojektam, bet, lūk, šī noderēs grupai. Arī tematika īpaši neatšķiras, jo Seržs joprojām gatavs iestāties par dažādu nedieņu tiesībām un darīt to visnotaļ niknā veidā.

Garām nepalaidīsi: *Ching Chime*

20. GADSIMTA ALBUMS

Ieraksts, ko atcerēties no aizgājušiem laikiem

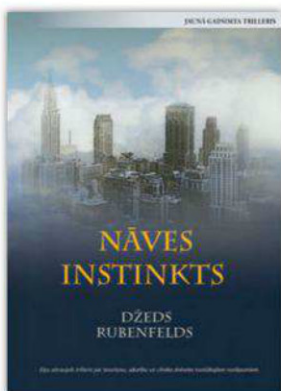
STEREOLAB
Dots and Loops

(Duophonic Superunknown, 1997)

«Stereolab» jau deviņdesmito beigās tika uzskatīta par ļoti īpatnēju un drīzāk nākamajam gadsimtam piestāvošu muzikālo apvienību, kas arī izrādījās taisnība. Grupas vokāliste un taustiņniece *Laetitia Sadier* nupat laidusi klajā savu otro soloalbumu «Silencio», kas izklausās vis-

notaļ līdzīgi klasiskajam «Stereolab» veikumam «Dots and Loops». Tolaik Londonas apvienības mūzika daudziem šķita pārāk nepieradināta un pa virsu peldošais, ne šai zemei īsti piederīgais vokāls mulsināja pat elektroniska postroka cienītājus. «Sigur Ros» toreiz tikai izdeva savu debijas albumu «Von» un līdz viņu pasaules slāvi vēl bija krietni jāpagaida...

NĀVES INSTINKTS

DŽEDS RUBENFELDS

Izdevējs: Dienas Grāmata

Izvirzot savu literāro versiju par 1920. gadā Volstrītā notikušo sprādzienu, kurš tā arī palicis neatklāto lietu vākos, Džeds Rubenfelds, pateicoties savai erudīcijai, prātis uzrakstīt kaut ko krietni vairāk par lielisku detektīvu. Un te nav runa par grāmatas fiziskajiem gabarītiem, kas ļauj to dēvēt par kārtīgu ķieģeli. Apšāude ar vēsturiskiem faktiem mijas ar elegantu, vietām pat ironisku stāstījumu. Sausais likums, Baltā nama spēlītes varas gaites, visur esošais boļševisma rēgs. Nav piemirsts arī tas, ka tieši 1920. gadā ASV prezidenta vēlēšanās pirmoreiz ļauts piedalīties sievietēm. Un tas vēl nav viss, jo, ieskatoties romāna varoņu pagātnē, tiekam iemesti vēl dažus gadus agrākā vēsturē, kur Pirmā pasaules kara ierakumos metaforiski tiek

izspēlētas versijas par Freida teorijām. Romāna lappusēs tiksīmies arī ar pašu psihoanalīzes pamatlicēju, tāpat arī ar Mariju Kirī un viņas uzcītīgajām skolniecēm. Tāpēc arī nav nejaušas paralēles starp radioaktīvo vielu pētījumiem un terorisma pirmsākumiem. Amizantos piemēros atklājas arī veidi, kā jaunākos sasniegumus zinātnē, neapzinoties risku, steidz ieviest vieglas peļņas tīkotāji, plašā klāstā piedāvājot rādiju saturošu kosmētiku dāmām, bet kungiem – rādija ūdeni, kurš sola ārstēt no «vīrišķā nespēka».

Kad un kā lasīt? Ja esi izlasījis visas grāmatas par Šerloka Holmsa piedzīvojumiem, bet gribas vēl, šajā grāmatā sastapsi okškeri, kura dedukcijas metodes brīžam ļoti līdzinās vecā Šerloka domu gājienam.

SĀTANA ZVAIGZNE

JŪ NESBĒ

Izdevējs: Zvaigzne ABC

Nosaukums vedina domāt par kārtējo slepeno okulto brālību piedzīvojumiem, taču nekā. Sātaniski viltīga ir slepkavas iztēle un ne mazāk sātaniska ir viņam pa pēdām brienošā detektīva vēlme iedzert un nonākt konfliktā ar savu tiešo priekšniecību. Grāmatas beigās uzzinot slepkavas profesiju, kļūst pavisam skaidrs, kā

gan viņa prātā dzimušas šīs velnišķīgās fantāzijas, kas nodzenājušas policistus pa pentagrammas līnijām izraibinātu pilsētas karti, ik pa brīdīm uzduroties pierādījumiem, no kuriem dažī liek labsirdīgi pasmīnēt.

Kad un kā lasīt? Ja tava sieva, tērpusies vienā bikini, iziet pēc piena un neatgriežas ne pēc divām stundām, ne arī pēc divām dienām.

SPĒLES

DŽEIMSS PATERSONS

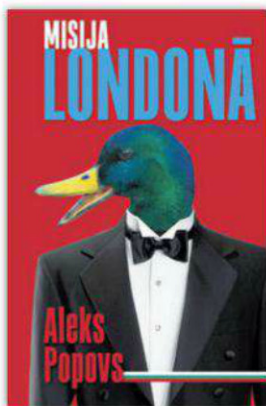
UN MARKS SALIVANS

Izdevējs: Zvaigzne ABC

Vienīgi ar likteņa ironiju iespējams izskaidrot to, ka šo grāmatu lasīju tieši tajā nedēļā, kad citi, pieplakuši zilajiem ekrāniem, sekoja Londonas olimpiādes notikumiem. Ironija, jo grāmata, uzrakstīta neilgu laiku pirms šī notikuma, uzbūvē visai drūmas prognozes par olimpisko

spēļu norisi, jo kāds par savu misiju izvēlējies attaisnot antiko spēļu garu, novācot olimpiešus un organizatorus, kuri, viņaprāt, nogalinājuši spēļu īsto garu. Samērā pavāji uzrakstīts, taču ne garlaicīgs viendienītis, kura spožākā pērle ir kičīgais fināls – ļaundari trāpa Olimpa dievu raidītus zibeņi, iesviežot viņu olimpiskās lāpas šķīstījošajā liesmā.

Kad un kā lasīt? Īsa pamācība olimpiskā grila pagatavošanā, ja esi paredzējis rīkot dārza ballīti olimpiešu stilā.

MISIJA LONDONĀ

ALEKS POPOVS

Izdevējs: Jāņa Rozes izdevniecība

Atkal kāds patīkams smejamgabals, kurā smieklu kārtiņa patvērusies starp rindām. Šķietami nekā smieklīga, ja vien ne bulgāru diplomāta un viņa svītas uzturēšanās kosmopolitiskajā Londonā, saglabājot anekdotēs bulgāriem piedēvēto provinciālismu un savdabīgo izpratni par citiem eiropeiešiem pašsaprotamām, ikdienā

sastopamām lietām. Būtu apsveicami, ja šādu labdabīgu pašironiju par savas tautas nacionālajām īpatnībām beidzot atļautos kāds no mūsu vietējiem spalvas meistariem.

Kad un kur lasīt? Kad, pirmoreiz nokļuvis Londonā, tu aptver, ka ar tavām angļu valodas zināšanām vien ir par maz, lai nopirktu maizi.

TUMSAS KREISĀ ROKA

URSULA K. LE GVINA

Izdevējs: Zvaigzne ABC

Fantastikas obligātajiem atribūtiem nobruģēts darbs, kurš tai pašā laikā ļoti atšķiras no līdz šim lasītajiem fantastikas šedevriem. Varbūt autorei to izdevies panākt, sedzot virskārtu ar gluži vai izgaršojamas rēgainības atmosfēru, kura kā plīvurs sedz kosmisko odiseju pieturas punktus, tomēr, saglabājot žanra tīrību un neļaujot fantastikai pārtapt mistikā. Šī rēgainība ir ledus salta; iespējams, tieši šis saltums palīdzē-

jis saglabāt produkta svaigo garšu. Rozīnišu nominācijā šoreiz balva tiek piešķirta nodaļai, kurā sīki un smalki pētīta kādas svešas civilizācijas fizioloģija un seksualitāte.

Kad un kā lasīt? Uz nokaitēta skārda jumta gaidot lidojošo šķīvīti, kurš ieradīsies, lai aizvestu tevi mājās.

Pārdošanā no 5. septembra

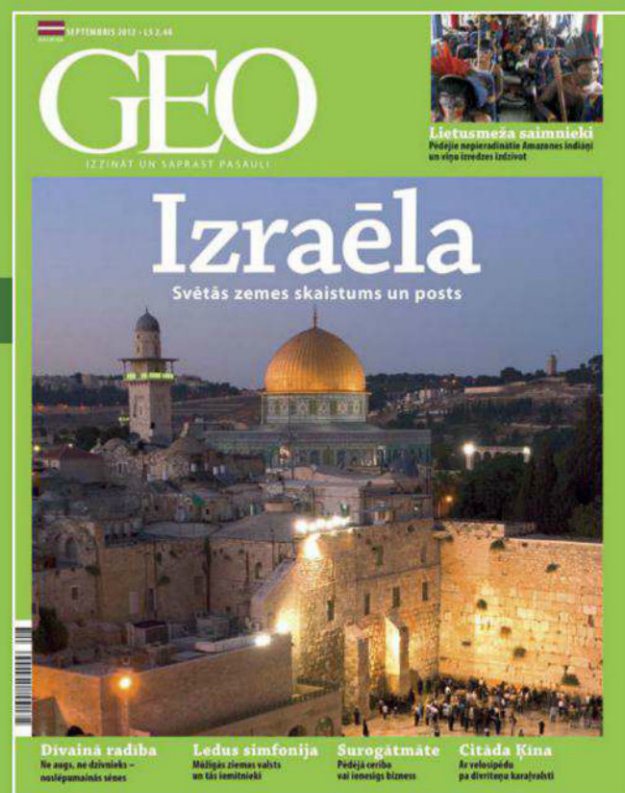
Apbrīnojamais radījums Sēņu unikālā būtība

Lasiet vēl:

Ķīnas transportlīdzeklis
Velotūre pa divriteņu valstību

Sniegs un ledus
Arktikas saltais skaistums

Pēdējie nepieradinātie
Amazones lietusmežu indiāņi

Savādāks skats uz pasauli. Žurnāls GEO

FHM

100 NUMURI SKAITĻOS

2003. GADS LATVIJAS VĒSTURĒ BIJA
NOZĪMĪGS AR VAIRĀKIEM NOTIKUMIEM:

Vaira Vīķe-Freiberga tika atkārtoti ievēlēta prezidenta amatā; vairākums Latvijas balsttiesīgo iedzīvotāju referendumā nobalsoja par iestāšanos **Eiropas Savienībā** (cerams, tagad esat laimīgi); Latvija organizēja **48. Eiropas dziesmu** konkursu «Skonto» hallē, to vadīja iepriekšējā gada uzvarētāja Marija Naumova kopā ar «Prāta vētras» solistu Renāru Kauperu... un septembrī iznāca **pirmais FHM numurs** latviešu valodā. Mēnesis, kas jāatzīmē vēsturē kā jaunas ēras sākums vīriešu žurnāliem un vīriešu kopīgai attīstībai mūsu zemē.

Patlaban ir 2012. gada septembris un tu rokās turi Latvijas **FHM 100. numuru**. Ir pagājuši deviņi gadi, kopš sākām piesārņ... atvainojiet, izdaiļot Latvijas vīriešu žurnālu tirgu, un šo gadu laikā esam piedzīvojuši neticamas pārmaiņas gan žurnālā, gan valstī. Mūsu redaktori ir mainījušies; **FHM** žurnāla formāts ir audzis kopā ar tā rakstniekiem un arī lasītājiem; esam kļuvuši nobriedušāki, nopietnāki; spējam izturēt daudz mazāk alkohola un ballīšu... No 2003. gada tehnikas apskatiem, kuros uzslavas un ovācijas guva polifonisku melodiju funkcija telefonos, esam aizdzīvojušies līdz aprakstiem par jaunāko iOS versiju nepilnībām un sūdzībām par trūkumiem «SmartTV» televizoros.

Tā nu mēs nolēmām izveidot nelielu infografiku, kurā apkopotu tos mūsu darbus, ar kuriem varam lepoties (kā arī dažus tādus, ar kuriem nevaram), lai rastos neliels priekšstats par to, cik tad īsti sviedru un asiņu mēs esam atstājuši uz lapām, nemaz nerunājot par saļauzto pildspalvu un diktofonu kaudzēm...

Meiteņu skaits,
kas piedalījušās
FHM fotosesijās:

302

No viņām
162
ir bijušas
latvietes,
bet **140**
ārzemju
dāmas

NO KURĀM:

152 ir bijušas
blondīnes

128 brunetes

22 rudmates

FHM lasītāji tev ir likuši
pasmieties (vai arī šaus-
mās savilkt seju un
mēģināt saprast, kurš
nogalinājis humoru...) veselas **774 reizes!** Ar
ko mēs domājam iesūtīto
un publicēto joku skaitu,
protams

FHM ir publicējis

334

iesūtītas lasītāju
vēstules!

FHM ir saņēmis un nav

32

publicējis
draudu
vēstules!

Mēs tev esam likuši
pirt pārcenotas drēbes

100

reizes!

LĒTĀK

– tāds ir aptuvenais
daudzums, kas izliets
deviņu gadu laikā, radot
materiālus žurnālam

Aptuveni

17%

rakstu žurnālā
ir rakstīti
pagirās

FHM dēļ esi pavadījis daudzus
vientuļus vakarus kopā ar kādu
no **440** mūsu izmēģinātajām
videospēlēm.

Labi, būsim reālisti – mūsu datori
var pavilkt labi ja **200** no visām

Esam noklausījušies un
citiem rekomendējuši

724
mūzikas
albumus

FHM ir aprakstījis
86 automašīnas, no kurām
57 tu nekad nevarēsi
atļauties – pat lietotas ne

Pateicoties **FHM** literatūras
apskatniekiem un viņu izla-
sītajai **501** grāmatai, tu esi
ievērojami palielinājis savu
vārdu krājumu. Vai arī veiksmīgi
iekurinājis
kamīnu...

Atkailinātas meiteņu
krūtis žurnālā tu
esi redzējis

35
reizes!

Esam likuši tev noskatīties
877 filmas, kas pieminētas
mūsu kino apskatos

43 reizes esi redzējis
alkohola reklāmu, kas aizņem
veselu lapu, un **17** cigarešu
reklāmas (kad kādreiz vēl bija
legālas... vecie labie...)

Esam izglābuši

53

roņu mazuļus

Nonākuši līdz 100. numuram, mēs piepeši aizdomājamies, ka varbūt līdz šim esam visu darījuši pilnīgi nepareizi. Un atradām četrus veidus, kā paplašināt žurnāla auditoriju. **Gaidiet drīzumā!**

FOR **HIPSTER** MAGAZINE

FHM

20
GRUPAS,

PAR KURĀM TU
NEKO NEESI
DZIRDĒJIS!

AR VIENU KLIKŠKĪTI
NOPĒRC
FIKSITI

FHM TESTĒ
PIENA
KOKTEILUS

MEDITATĪVA INTERVIJA AR —

TOMU GRĒVINU

(CAUR AIFONU)

10 STUNDAS
BEZ TVITERA

PATIESS ŠAUSMU
STĀSTS

UZADI

PATS SAVU
TELEFONA
MACINU!

FOR GAY MAGAZINE

FGM

Kā likt
viņam
justies
īpašam

Liepāja geja acīm

Zivju eļļa
un tās
izmantošana
sadzīvē

Tavs mazais
draudzīņš –
toiterjers

Vinstons Čērčils – vai viņš bija mūsējais?

PASĪVS UN AKTĪVS – GRĀMATVEDĪBA TAVĀ ĢIMENĒ

FOR JESUS MAGAZINE

ŽURNĀLU VAR IEGĀDĀTIES
PAR ZIEDOJUMIEM
SAVĀ DRAUDZĒ

FJM

MĀŠAS IEKŠ KRISTUS

EKSKLUZĪVA
FOTOSESĪJA

«...UN TAD
VINŠ IELĒCA
AKĀ!» –

DĒMONU
IZDZINĒJS
ZIGURDS

JAUNAIS KARDINĀLS

PAR LABDARĪBU, LĪDZCIETĪBU UN SAVU «MERCEDES BENZ»

STILS

MODES
AKTUALITĀTES
SLUDINĀTĀJAM

5 JAUNI
ZIEDOJUMU
TRAUKI

TUMSONU , DZĪVE

IESKATS
MUSULMANU
KOPIENĀ

FOR HASAN MAGAZINE

BĀRDA
UN TĀS
KOPŠANA

FHM

ل ا ج ر ل ل ق ل ج م

**MĒNEŠA
MEITENE**

FATIMA

**LABS
ŠAŠLIKS**

SĀKAS AR ASU
KINŽALU

12 PADOMI

**HARĒMA
SAVALDĪŠANAI**

LABĀKIE VILTOTO BRENDU

**VEIKALI UN
LOMBARDI**

CIEMOS PIE BRĀĻIEM

BRUNEJAS SULTĀNS
IZRĀDA SAVU GARĀŽU

Latgales Kristina

Konkursa «FHM Vāka meitene 2012» laikā arī mums bija savas favorītes. Viena no viņām bija Kristina Viluma no Rēzeknes, taču izskatīgā meitene ne reizi neiekļuva pat top 10. Cik nu spējām atcerēties, nevarējām atsaukt atminā, ka FHM žurnālam kādreiz būtu bildējuši kādu dailavu no Latgales, tādēļ nolēmām, ka šoreiz tādu izdevību nevar laist garām. Intervijas laikā uzzinājām, ka Kristina itin labi prot kauties, tāpēc vēlreiz nopriecājāmies, ka tagad viņa uz mums ļaunu prātu vairs neturēs.

INTERVIJA: ARTIS KAMALS
FOTO: ULDIS VILKS

Vai Rēzeknē visas meitenes ir tik smukas kā tu?

O! Atbraucot uz Rīgu, es ļoti bieži dzirdu atsauksmes par Latgali, un man bieži ir teikts, ka Rēzeknē esot daudz skaistu meiteņu. Tā arī ir! Mēs varbūt esam vienkāršākas. Es gan negribu teikt, ka Rīgā visas meitenes staigā ar augsti paceltu galvu, bet cilvēki, kas nāk no laukiem, ir vienkāršāki.

Rēzekne gan Latvijas mērogā taču nav nekādi lauki!

Salīdzinājumā ar Rīgu tie ir lauki, taču mūsu pilsēta nebeidz attīstīties un augt. Tagad mums tiek celta koncertzāle, kino, jauniešu centrs. Lai gan cilvēku skaits samazinās, tie izturīgākie tik un tā paliek te. Tāpēc arī man gribas darīt labu savai pilsētai un nest Rēzeknes vārdu ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē.

Pastāsti, ko tu dari Rēzeknē?

Es tur strādāju, man ir divi uzņēmumi – savs ziedu salons un modes apģērbu veikals. Tagad vēl esmu klāt ņēmusi pasākumu organizēšanu. Pagājušonedēļ mums notika «Miss un Mistery Rēzekne 2012», kam biju galvenais organizators. Tagad ir radušās jaunas idejas: koncerti, pasākumi. Negribas, lai viss notiek tikai Rīgā, gribas, lai cilvēki brauc arī pie mums.

Kādus pasākumus tu gribētu sarīkot?

Neviens pasākums, ko līdz šim esmu organizējusi, nav nesis peļņu. Primārais ir paaugstināt kultūras līmeni pilsētā, kā arī pacelt savu vārdu.

Tu vēlies, lai līdzās Latgales Māras piemineklim tiek uzslēgts tavējais?

Jā, nebūtu slikti! [Smejas.] Bieži esmu dzirdējusi sakām, ka par visu to, ko es Rēzeknē daru, man vajadzētu uzslēgt pieminekli. Nav tā, ka es vēlos pieminekli, bet labprāt gribētu, lai mani zina un par mani atsaucas tikai ar labu.

Tu vēlētos uz Rēzekni atvest kādu lielu grupu – kā «Red Hot Chili Peppers»?

Mans mērķis ir uzaicināt kaut ko tādu kā «Arēnā Rīga», bet Rēzeknē. Iespējams, kādu Amerikas zvaigzni. Gribētos, lai visa Latvija tad atbrauc uz Rēzekni un saka, cik te tomēr ir forši – pat tad, ja nekad pirms tam pie mums nav būts.

Mēs tiešām sen neesam bijuši Rēzeknē. Ko tur var darīt?

Godīgi sakot, maz ko. Var aizbraukt uz «Statoil» un padzert kafiju. [Smejas.] Tik traki gan nav, jo tur, kur ir tavi draugi, vienmēr var izdomāt, ko darīt. Mums nav tik daudz izklaides vietu, kur atpūsties, bet toties ir pats vērtīgākais – draugi.

Kā tu parasti izklaidēties?

Daudziem varbūt liekas, ka esmu baigā tusētāja, daudz izklaidējos un atpūšos, bet man tam patiesībā neatliek laika. Darbs aizņem visu ikdienu. Atnākot mājās, man gribas paēst, nomazgāties un iet gulēt. Reizi nedēļā satiekos ar draugiem. Tad kopā pasēžam vai aizbraucam pie ezera. Pilsētai apkārt ir ļoti daudz atpūtas vietu, skaista daba. Man nepatīk tusiņi klubos ar mūžīgo piedzeršanos, man vairāk patīk būt mājās. Es alkoholu nelietoju vispār, tāpēc, aizejot uz klubu, es pastāvu kādas divas stundiņas, paskatos uz cilvēkiem un aizeju mājās.

Ja esi tik aizņemta, vai tev vispār atliek laiks satikties ar puīšiem?

Ir grūti. Es agri sāku strādāt, gribēju ►►►

nostāties pati uz savām kājām. Savos 22 gados tagad esmu sasniegusi to, ka man ir divi biznesi, kas plaukst un zeļ. Man neliēkas, ka meitenei būtu jāsež puisim uz kakla, es visu gribu sasniegt pati. Mans sapnis ir balts bentlijs, un es zinu, ka to nopelnīšu pašas spēkiem. Gribu visu sakārtot, lai justos stabili dzīvē. Tas ir mans mērķis. Tāpēc ar attiecībām ir tā – ļoti gribas, bet nav laika. Priekšroka tomēr ir karjerai, bet varbūt vienkārši neesmu vēl satikusi to īsto.

Bet par uzmanības trūkumu taču nevari sūdzēties?

Uzmanību man pievērš ļoti daudzi. Tā kā esmu sasniegusi samērā daudz, arī latīņu esmu uzlikusi diezgan augstu. Nav teikts, ka viņam jābūt dikti bagātam vai nezin kādam. Taču viņam jābūt ļoti izglītotam, pareizam, ne tusētājam. Es meklēju cilvēku ar lielu harismu, tādu, kuru pastāvīgi gribētos redzēt sev blakus. Pagaidām tādu neesmu

satikusi. Varbūt nemeklēju īstajās vietās. Bet gan jau viss vēl ir priekšā. Attiecības man ir bijušas, bet kaut kas vienmēr bijis ne tā. Varbūt tieši šī intervija man palīdzēs!

Tev nepatīk tusētāji, puisi, kuri lieto alkoholu. Varbūt arī izskata ziņā ir īpašas prasības?

Bieži saka, ka ārējam izskatam nav nozīmes, jo svarīgi, kāds cilvēks ir iekšēji. Nezinu, varbūt kaut kas ar mani nav kārtībā, taču man ir ļoti svarīgi, kā cilvēks izskatās. Man tas ir primārais. Ir svarīgi, lai puisis būtu kopts. Vēl ir svarīgi, kā puisis attiecas pret savu māti, jo tā viņš attieksies arī pret mani. Tāpat svarīgs ir arī stils, jo es pati ikdienā priekšroku dodu klasiskam stilam.

Ja puisis uz tikšanos ar tevi atnāks šortos un iešļūcenēs, tev uzreiz būs skaidrs, ka ar šito noteikti ne-e?

Tik traki nav! Tas nenožīmē, ka no garderobes jāizslēdz visas čības. Es pati pa māju staigāju gan čībās, gan šortos, gan platās biksēs – viss kārtībā. Attiecīgā pasākumā gan cilvēkam jānāk sevi pasniegt.

Nezinu, varbūt kaut kas ar mani nav kārtībā, taču man ir ļoti svarīgi, kā cilvēks izskatās. Man tas ir primārais. Ir svarīgi, lai puisis būtu kopts.

Basketbolisti tev nav pievērsuši uzmanību?

Viņu vidū blondīnes ir lielā cieņā!

Ir, ir! Patiesībā daži basketbolisti man ir ļabi draugi. No Rēzeknes nāk Žanis Peiners un Artjoms Butjankovs – viņi tagad ir jaunās zvaigznes. Abi man ir ļabi draugi, ar kuriem ļabi saprotamies. Man vispār patīk gara auguma puisi – tumšmatains, 1,95 metrus garš vīrietis ar skaistu ķermeni varētu būt mans ideāls. Jā, nenoliedzu, ka man patīk basketbolisti.

Pati arī nodarbojies ar kādu sporta veidu?

Divpadsmit gadus nodarbojos ar karatē. Tikai pusgads palika līdz melnajai jostai, bet veselības problēmu dēļ bija jāaiziet no sporta. Esmu Latvijas un Eiropas čempione, pasaulē paliku ceturtā. Protams, savā vecuma grupā. Tikpat ilgi arī nodarbojos ar sporta dejām. Tagad divreiz nedēļā staigāju tikai uz sporta zāli.

Kauties arī māki joprojām?

Jā, jā!

Esi šo prasmi pielietojusi arī dzīvē?

Ir gadījies! Diemžēl bija viena nepatīkama situācija – man piesējās ne vairs puisis, bet jau vīrietis. Nācās aizstāvēt sevi.

Siti ar kāju?

Jā! Seju neaizsniedzu, jo viņš bija ļoti garš. Pēc tam gan bēgu prom. Sapratu, ka labāk mukt, jo vīrietis tomēr ir vīrietis, sazin kā vēl būtu.

Žurnālā otra meiteņu fotosesija ir ar britu modeli Kīlijū Heizelu. Kad atklātībā nonāca viņas sekса video, viņa aizbēga uz Ameriku. Kā tu rīkotos līdzīgā situācijā?

Man tāda video noteikti nebūtu bijis! Es nekad arī nebildētos nevienā žurnālā kaila, jo uzskatu, ka sievietes kailumam jābūt kā noslēpumam. Interesantāka viņa ir apģērbā, nevis kaila. Tāpēc man tāda video nebūtu. Bet, ja nu būtu... Es laikam arī nepaliktu

tajā valstī. Mūsu sabiedrībā jau vispār nekas tāds nav pieņemams. Pie mums noniecina pat meitenes, kuras bildējas kailas, pat ja tas ir mākslas foto.

Kāds bija tavs aizvadītās vasaras lielākais piedzīvojums?

Skaistumkonkursa noorganizēšana. Pagājušajā gadā pati pieteicos konkursam «E-miss Latvija 2011». Bija apmēram 600 pretendenti. Vēlāk saņēmu e-pastu, ka esmu iekļuvusi top 100. Nodomāju, ka vajag pacensties. No top 100 gan netiku top 25, jo paliku 26. vietā. Saņemtos, un tā kā esmu pašpārliecināta, piezvanīju organizatoriem, pieteicos uz kastingu, jo pati zināju, ka varu

uzvarēt. Beigās tiešām sanāca tā, ka uzvarēju. Pēc tam braucu uz starptautisku konkursu Malaizijā «Miss Tourism International», kur iekļuvu «Top 10 Best in Talant». Kad atbraucu no turienes, nolēmu organizēt konkursu pati savā pilsētā. Man tā bija lieliska iespēja, tāpēc gribēju, lai tāda tiek katram. Nu jau konkurss ir noticis, un mūsu uzvarētāja dosies uz konkursu Ķīnā. Man prieks, ka esmu kādam cilvēkam devusi iespēju redzēt pasauli. Esmu par to gandarīta, tāpēc tas arī ir šīs vasaras lielākais piedzīvojums. Tā arī ne reizi nebiju ezerā vai jūrā! Iespējams, septembrī došos uz Ameriku un tur piedzīvošu vasaru, kuras man nebija te. **FHM**

TEKSTS: VERNERS ŠNEIDERS
FOTO: GETTY IMAGES

SAUSAIS **AT**LIKUMS

«Dzert vajag mazāk, mazāk vajag dzert.»

savulaik sevi šausīja komēdijas «Likteņa ironija» varonis, un gan jau arī tev bijuši rīti, kad, mēģinot atsaukt atmiņā vakara notikumus, prātā nākušas līdzīgas domas. Daudzviet pasaulē gan šādas problēmas cilvēkus nenodarbina, jo tur arī mūsdienās ir spēkā sausais likums. Reti gan ir gadījumi, kad tā ieviešana vainagojusies panākumiem.

Vandāļi plosās – tiek iznīcināts par nelegālu pasludinātais viskijs.

18. labojums

Dzirdot vārdu kombināciju «sausais likums», tev droši vien prātā nāks vai nu dzirdētais par Andropova/Gorbačova laikiem, vai arī Holivudas filmās redzētā amerikāņu kandžas dzinēju un šmigas kontrabandistu rosišanās. Sausais likums Andropova gaumē patiesībā nemaz nebija nekāds sausais likums, bet tāda ģirgāšanās par tēmu, toties amerikāņi gan lietai piegāja nopietni... un tikpat pamatīgi arī izgāzās, dabūjot uz kakla ne tikai mafiozus, kuri, pateicoties nelegālajam rūpalam, pamatīgi uzvārījās, bet arī nekvalitatīvu dzērienu nomocītu sabiedrību, milzīgu skaitu likumpārkāpēju un vēl Lielo depresiju piedevām.

19. gadsimta sākumā lielākās sausā likuma atbalstītājas bija amerikāņu māsaiņnieces, kurām bija apnicis, ka viņu vīri pēc darba nevis nāk mājās, bet organizēti dodas uz krogu, kur pievelk mūli, notriec naudu azartspēlēs un palaistuvēs, turklāt nereti dzērumā sameklē kašķi un sacaurumo viens otru no koltiem. Māsaiņniecēm izdevās nodibināt aliansi ar baznīcniekiem, un jau ap gadsimta vidu te no vienas,

Biedrības aktiviste Kerija Neišena pat kļuva par krodzinieku biedu – miesās brangais sievišķis mēdza ielauzties dzertuvēs un bez brīdinājuma ar cirvi iznīcināt barčika saturu, bet visiem, kuri protestē, sadot pa muti.

te otras teritorijas pienāca ziņas par krogu slēgšanu. 19. gadsimta nogalē lielu slavu izpelnījās Sieviešu kristīgā atturības biedrība, kuras locekles ne tikai pašas atturējās no dzeršanas, bet arī aplenca krokus, dziedot psalmus un kauninot dzērājus. Biedrības aktiviste Kerija Neišena pat kļuva par krodzinieku biedu – miesās brangais sievišķis mēdza ielauzties dzertuvēs un bez brīdinājuma ar cirvi iznīcināt barčika saturu, bet visiem, kuri protestē, sadot pa muti. Aptuveni ap to pašu laiku tika izveidota arī Aizlieguma partija (Prohibition party), kas regulāri virzīja savus kandidātus prezidenta amatam, un Antisalonu līga, kas iestājās par krogu slēgšanu.

Taču īstus apgrīzienus šī cīņa uzņēma līdz ar kapitālisma attīstību.

Kapitālistiem, šiem asinsūcējiem, taču nebija vajadzīgi darbinieki, kuri pēc iepriekšējā vakara uzdzīves nav spējīgi noturēt rokās pat alus bundžu, par nopietnākiem darbarīkiem nemaz nerunājot. Nu labi, izņēmums varbūt bija viskijs vai alus ražotāji, taču, piemēram, tādi vīri kā naftas magnāts Džons Rokfellers un autorūpnieks Henrijs Fords ne tikai atklāti deklarēja, ka dzeršana traucē darbam, bet arī ziedoja ievērojamus līdzekļus organizācijām, kas cīnījās par alkohola pasludināšanu ārpus likuma.

Par pirmo štatu, kas pasludināja sauso likumu, vēl 1851. gadā kļuva Mēna, taču lielas jēgas no tā nebija: tie, kuriem briesmīgi vajadzēja, izbrauca ārpus štata robežām, uzpildījās, izguleja pagiras ►►►

Pretalkohola aktivisti ar konfiscēto kandžas aparātu.

un pēc nedēļas atgriezās mājās, stāstot, ka apmaldījušies sēņošanas vai medību laikā. Tomēr, citējot Mihailu Gorbačovu, «process bija sācies», un līdz 1914. gadam sauso likumu tādā vai citādā formā bija pieņemusi jau 15 štati, bet vēl pēc diviem gadiem jau puse ASV teritorijas skaitījās nedzeroša. Revolucionārā situācija bija nobriedusi, un Kongress pieņēma labojumus Konstitūcijā, kas visā ASV alkohola ražošanu, pārdošanu un pārvadāšanu pasludināja par nelikumīgu, un pēc tam, kad 1919. gadā šos labojumus bija ratificējuši lielākā daļa štatu, tika pasludināts, ka sausais likums stājas spēkā 1920. gada 16. janvārī. Pat neraugoties uz to, ka prezidents Vudro Vilsons, kuram pašam patika ielūkoties glāzītē, uz šo pasākumu raudzījās ļoti skeptiski.

Pagatavo pats!

Tālākā notikumu gaita liecina, ka Vilsona kungam bija absolūta taisnība. Sākumā varasiestādes, protams, uzvaroši raportēja, ka līdz ar likuma stāšanos spēkā slēgtas 236 stiprā alkohola un vairāk nekā 1000 alus un vīna rūpnīcas, vairāk nekā 200 000 krogu, bāru un cita veida dzertuvju, par 70 procentiem samazinājies noziegumu skaits, bet par 20 procentiem pieaudzis darba ražīgums. Sausā likuma piekritēji liksmoja par tautas labklājības pieaugumu, ģimeņu ietaupījumu palielināšanos, mazāku cietušo skaitu autokatastrofās un negadījumos darbavietās, pat par piena patēriņa palielināšanos.

Taču šis efekts bija īslaicīgs – amerikāņiem vienkārši bija nepieciešams laiks, lai pēc pirmā apjukuma pierastu pie jaunajiem spēles noteikumiem. Un kad viņi ar šo

uzdevumu tika galā, kļuva skaidrs, ka zaļais pūķis savu uzvaras gājieni turpina arī sausā likuma apstākļos. Par klasisku tālaika Amerikas simbolu kļuva dūmi, kas cēlās no savrupmāju dārziem – gandrīz kā dziesmā par sesku, kurš dara alutiņu. Proti, lielai daļai amerikāņu ķergas dzišana kļuva par tikpat ierastu lietu kā zobu tīrīšana no rītiem un došanās uz svētdienas dievkalpojumu. Lai dūmus nepamanītu likuma sargi, amerikāņi parasti kandžu dzina pa naktīm, tādēļ nav pārsteigums, ka viņu produkciju drīz vien žargonā sāka saukt par «mēnesgaismiņu» (moonshine).

Diezgan ātri attapās arī Kalifornijas vīnogu audzētāji. Izbarojusi cūkām pāris ražas, viņi sāka gatavot rūgušu vīnogu dzērienu ar nosaukumu «Vine-Glo». Pievienotajā instrukcijā bija aprakstītas pāris vienkāršas manipulācijas, kuras ražotāji nekādā gadījumā neieteica veikt pircējiem, brīdinot, ka šādā gadījumā lieliskā sula pārvērtīsies vīnā – neteiksim, ka ļoti elitārā vai augstvērtīgā, bet par «Taizeli» vai «Karabahu» jau nu noteikti labākā. Konstitūcijas 18. labojums atļāva ražot arī alu ar ne vairāk kā 0,5% alkohola saturu (tagad tu zini, kāpēc amerikāņu alīņi ir tik ūdeņaini). Lielā daļā alus rūpnīcu uzskatīja par labāku aizklāpēties ciet, taču atradās uzņēmīgi ļautiņi, kuri izdomāja, ka savā alus brūzī no deviņiem rītā līdz pieciem pēcpusdienā var taisīt atļautā stipruma alu,

bet pēc darba laika beigām brūvēt ko stiprāku.

Dakteri un kontrabandisti

Vēl smieklīgāk bija ar ārstiem. Sausā likuma apjūsmotāji kā vienu no pozitīvajām tendencēm pasludināja to, ka amerikāņi sākuši rūpēties par savu veselību, proti, pieauga ārstu apmeklējumu skaits. Patiesībā gan amerikāņi pie dakteriem devās pēc spirta receptēm, un ar spirtu tolaik tika ārstēts viss, sākot no iesnām un beidzot ar ūdeni ceļgalā.

Līdz 20. gadu vidum licences spirta izmantošanai medicīniskiem mērķiem bija saņēmuši 72 000 dakteru un aptiekāru, un uzņēmīgākie no viņiem neaprobežojās ar receptu izrakstīšanu radiniekiem, bet gan organizēja spirta vairumtirdzniecību, piegādājot to pagrīdes rūpnīcām, kurās spirts tika bezdievīgi šķaidīts un pasludināts par īstu «Rašen vodu». No kurienes spirts, jautāsi? Nu, tik daudz saprāta valdībai bija, ka pavisam visas rūpnīcas aizvērt nevar, un pāris ražotnes valsts vajadzībām spirtu tomēr ražoja.

Milzīga rosība valdīja uz valsts robežām – gan ziemeļu, gan dienvidu. No Kanādas kontrabandisti veda ne tikai draņķīgu viskiju, bet arī dažādus smalkus Eiropā ražotus dzērienus. Tie bija paredzēti tai elitārajai sabiedrības daļai, kas pirms sausā likuma stāšanās spēkā iepirkto krājumu jau bija paspējusi izdzert. Amerikāņu vidienes iedzīvotāji bija spiesti pierast pie tekilas un ruma – pirmo pāri taksnešainajai robežai piegādāja meksikāņi, otro ne tikai zvejnieku laivās, bet arī lielos kravas kuģos veda no Karību jūras reģiona.

Iesim pačukstēt!

Cilvēks ir tāda radība, kurai dzert vienatnē nav īpaši interesanti. Kamēr laucinieki uz pašdzītā dropi savācās, to maskējot ar siena vai kartupeļu vākšanas talkām, pil-sētniekiem durvis vēra pagrīdes krodziņi jeb čukstētavas (speakeasy). Proti, lielu trobeli tajās nevarēja rīkot, lai nepiesaistītu lieku policijas uzmanību. Čukstētavu adreses bija izpaužamas tikai pavisam uzticamiem cilvēkiem, tajās varēja iekļūt, nosaucot paroli, zīmīgi pieklaunējot vai paspiežot roku tam, kurš atvēra durvis, vienlaikus pakasot iekšā – tie, kuri šīs zīmes nezināja, tālāk par sliekšni netika. Šī spiegu romānu

Amerikāņi pie dakteriem devās pēc spirta receptēm, un ar spirtu tolaik tika ārstēts viss, sākot no iesnām un beidzot ar ūdeni ceļgalā.

cienīgā romantika gan valdīja tikai sausā likuma pirmajos gados, jo vēlāk mafija, kas bija uzņēmusies kārtot visas ar sausā likuma apiešanu saistītās lietas, jau bija sapīkojusi visiem, kam vajadzēja sapīkot, un čukstētavās paskaļas mūzikas un apdzērušos sieviešu spiedzienu pavadībā vakarus kopā vadīja gan darbaļaudis, gan mafijas vīri, gan policisti, gan vietējie politiķi. Tiek lēsts, ka sausā likuma gados Ņujorkā vien bija ap 100 000 čukstētavu, Čikāgā to skaits pārsniedza 40 000, bet cik bija visā Amerikā kopā – kas lai to zina. Starp citu, amerikāņu simpātijas pret kokteiļiem jeb longdrinkiem arī aizsākās sausā likuma laikos – nelegālais alkohols tolaik bija samērā dārgs, tādēļ to pasāka šķaidīt ar sulām vai gāzētajiem dzērieniem, lai dzeršanas prieku varētu papildzināt.

Alkoholiķu armija

Nav brīnums, ka sešus gadus pēc sausā likuma ieviešanas sākotnējā sajūsma bija noplakusi. 1926. gadā Kongresa priekšvēlēšanu kampaņas laikā publiski tika atklāti statistikas dati, kas liecināja par labi domātās iniciatīvas izgāšanos. Hronisko alkoholiķu skaits valstī bija pieaudzis līdz četriem miljoniem cilvēku – gandrīz divreiz vairāk, nekā bija reģistrēti 1920. gadā. Trīs reizes bija palielinājies to cilvēku skaits, kuri aizturēti par atrašanos dzērūmā sabiedriskā vietā. Policija lēsa, ka iedzīvotāju īpašumā ir vairāk nekā pusotrs miljons kandžas aparātu, bet nelegālā alkohola ražošanā, pārvadāšanā vai izplatīšanā iesaistīti vairāki miljoni amerikāņu. Varasiestādes atzina, ka tām izdodas pārtvert tikai aptuveni piecus procentus kontrabandas alkohola, un šausminājās par to, ka tikai Karību jūrā vien kursē ap 300 kuģu, kas ievie valstī rumu. Sešu gadu laikā no sešiem miljoniem līdz 256 miljoniem dolāru gadā bija pieaugusi summa, ko valsts atvēlēja, lai tiktu nodrošināta sausā likuma ievērošana, bet lielas jēgas no tā tik un tā nebija.

Jau tolaik bija aptuveni skaidrs, ka lielākie ieguvēji no sausā likuma ir mafijas darboņi (kopējie ienākumi no nelegālās alkohola tirdzniecības sasniedza divus miljardus dolāru gadā), korumpēti politiķi un policisti, taču atturības piekritēju aktīvās darbības un politisku apsvērumu dēļ likums inerces pēc turpināja darboties līdz pat brīdim, kad 1932. gadā pie varas nāca prezidents Frenklins Delano Rūzvelts. Tieši viņam izdevās cauri Kongresam izdabūt Konstitūcijas 21. labojumu, un 1933. gada 5. decembrī sausais likums tika atcelts. Tam par godu amerikāņi šajā dienā

Dienā pēc «sausā likuma» atcelšanas amerikāņi beidzot varēja padzerties.

jau pilnīgi legāli izdzēra 180 miljonus litru alus, kārtīgi atzīmējot 12 gadus, deviņus mēnešus un 19 dienas ilgušās mocības.

Sendienu atraugas

ASV, protams, nebūtu ASV, ja atsevišķi štati neizdomātu, ka tiem obligāti nav jāiet federālās valdības un citu pavalstu pavadā. Demokrātiskā procedūra ļāva Oklahomā un Kanzasā sauso likumu ievērot līdz 1948. gadam, bet Misisipi štatā pēdējie ierobežojumi tika atcelti tikai 1966. gadā. Tomēr atsevišķām municipalitātēm joprojām ir tiesības savu teritoriju pasludināt par pilnīgi vai daļēji brīvu no alkohola, un pēdējie statistikas dati liecina, ka šo iespēju izmantojuši aptuveni 200 lielāki un mazāki teritoriālie veidojumi jeb apgabali.

Dažviet, piemēram, Viljamsburgas pilsē-

tiņā Kentukī štatā, ir spēkā tā dēvētais mīrais likums. Proti, veikalos vai degvielas uzpildes stacijās alkoholu neatrast, taču bāros un restorānos kādu mēriņu apmeklētājiem ielies bez problēmām. Tāpat Viljamsburgā nav aizliegts ievest alkoholu no kaimiņu apgabaliem un rātni to dzert mājās – atklāta plātīšanās ar šmīgas pudelēm, kā zināms, ir aizliegta visos štatos. Krietni stingrāki noteikumi valda citā štata pilsētā, kurai dots skaļais Londonas vārds. Tur pie alkohola nav iespējams tikt arī restorānā, bet bāru nav vispār. Teorētiski pilsētiņas policistiem ir tiesības ņemt pie dziesmas ikvienu, kurš uz ielas parādās kaut nelielā reibumā, taču praktiski šis likums netiek piemērots – pietiek jau ar to, ka uz pārkāpēju sāk šķībi skatīties visi līdzpilsoņi. Kā jau

Padomju bizness – nodod piecas tukšas pudeles, vietā dabūsi vienu pilnu.

teikts, šādu apdzīvotu vietu ASV ir daudz, un, ja esi izdomājis pārcelties uz Ameriku, mēs ieteiktu sākumā papētīt vietējo likumdošanu – lai netīšām nenopirktu jauku mājiņu pilsētelē, kurā neko stiprāku par jogurtu nepazīst. Šajā ziņā riska nav tikai Havaju salās – tas ir vienīgais ASV štats, kur nevienā apgabalā alkohola tirgošana un pārveidāšana pagaidām vēl nav ierobežota.

Krievi, kas nedzer

Padomju laikus pieredzējušie, dzirdot pieminam sauso likumu, droši vien atcerēsies par pagājušā gadsimta 80. gadu pirmo pusi, kad Jurijs Andropovs un pēc viņa nāves pie varas nākušais Mihails Gorbacovs mēģināja apkarot alkoholismu. Nekas dižs gan no tā visa nesanāca – izslāpušos ļaudis pazemoja ar stāvēšanu bezgala garās rindās pie šņābenēm, kas durvis vēra tikai divos pēcpusdienā, vēlāk mocīja ar talonu sistēmu, tomēr tockās visu nepieciešamo, tiesa, par bargu naudu, nopirkt varēja bez problēmām. Ražas novākšanas laikā sauso likumu mēdza pasludināt atsevišķu kolhozu vai padomju saimniecību vadītāji – tas izpaudās tā, ka vietējā veikalā teju veselu mēnesi nekāda šmiga nebija nopērkama. Vai kolhoznieki tādēļ raudāja? Nē taču – pēc vietējo aktīvistu iniciatīvas ik

rītu ar autobusiņu, kravas auto vai traktoru tika apbraukāti visi kolhoza objekti, katra brigāde deleģēja savu pārstāvi, un transporta līdzeklis devās dzeramā iepirkšanas operācijā uz tuvāko bodi, kurā sausais likums nedarbojās – parasti rajona centru.

Mazāk zināms ir fakts, ka savulaik Krievijā pastāvēja īsts sausais likums ar visām no tā izrietošajām sekām – no 1914. gada līdz pat 1923. gadam. Tā ieviešana ir tieši saistīta ar Pirmo pasaules karu – cars Nikolajs II bija apjēdzis, ka cilvēks, kurš gadā iztēpj piecus litrus tīra spirta (tādi 20. gadsimta sākumā bija Krievijas vidējie rādītāji, ieskaitot gan sievietes, gan zīdaiņus, gan sirmgalvjus) nekāds lielais karotājs nav. Taču, kā jau Krievzemē tas pierasts, likuma bardzību kompensēja iespēja to neievērot. Lielāko pilsētu krogos un traktieros alkohols par bargu naudu bija pieejams tāpat, bet laucinieki izlīdzējās ar gadu gaitā pārbaudīto recepti, liekot lietā kandžas aparātus.

Boļševiki, kuri 1917. gadā sarīkoja apvērsumu, no nīstā cariskā režīma saņemto likumu uzskatīja par nepieciešamu ne tikai ievērot, bet pat padarīt stingrāku.

«Atšķirībā no kapitālistiskajām valstīm, kas laiž pārdošanā šņabi un citas apreibinošas vielas, mēs to nepieļausim. Jo, lai cik arī tas būtu izdevīgi tirdzniecībai, tas mūs

vedīs atpakaļ pie kapitālisma, nevis uz priekšu pie komunisma,» – tā kādā no partijas saietiem deklarējis pats Vladimirs Iljičs Ļeņins, un viņa vārds, kā zināms, bija likums. Tagad jau grūti pateikt, vai tā ir taisnība vai ne, bet viena no revolūcijas leģendām vēsta, ka 1917. gada oktobrī Pēterburgas Ziemas pils šturmetā divas reizes. Pirmajā reizē matroži, karavīri un strādnieki atbrīvojušies no Pagaidu valdības, bet otrajā – devušies iekarot pils vīna pagrabus, jo bija pakļudušas baumas, ka boļševiku vadoņi likuši iznīcināt visus tajos esošos krājumus. Nevarēja taču labu mantu laist postā...

Uz iznīcināšanu boļševiki nebija mācīmi, taču cīņa pret kandžas dzinējiem beidzās ar prognozējamu neveiksmi – pat neraugoties uz to, ka par šādu rīcību draudēja 5–10 gadi cietumā ar īpašuma konfiskāciju. «Jautājumam par pašdzīvo ir kolosāla nozīme. Ja viss turpināsies tāpat kā līdz šim, mums nekas nesanāks nedz no sociālistiskā, nedz kapitālistiskā uzkrājuma,» savos rakstos sūrojās viens no revolūcijas trubadūriem Ļevs Trockis. Taču, konstatējuši, ka no sausā likuma liela labuma nav (tauta turpina kost, bet budžetā naudiņa neienāk), arī boļševiki bija spiesti palaist grožus vaļīgāk. 1921. gadā valsts paklusām atsāka vīna un 30 grādus stipra šņabja

ražošanu – šis dzīras tika mainītas pret zemnieku izaudzēto labību. Bet 1923. gadā pārdošanā beidzot parādījās īsts šņabis, kurš par godu toreizējam valdības vadītājam Aleksejam Rikovam tika nodēvēts par rikovku. Lūk, arī viss sausais atlikums!

543210 Somijā

Ar līdzīgām sekmēm pagājušā gadsimta pirmajā pusē sausais likums ticis ieviests, bet pēc tam atcelts daudzās Eiropas valstīs. Ja sanāk iedzert kopā ar kādu somu vecūksni, noteikti pavaicā, vai viņš zina, ko nozīmē ciparu kombinācija 543210? Ja soms būs pietiekami vecs, tad atminēsies gan: 54 simbolizē 5. aprīli (5.04), 32 – 1932. gadu, bet 10 – pulksten 10 no rīta. Tieši šajā brīdī Somijā beidza darboties 1919. gada 1. janvārī ieviestais sausais likums un durvis vēra dzērienu veikali. Ja esi manījis, cik ātri somi dodas šņabja iegādē, nokāpuši no prāmja kļāja Tallinā, tad pareizini to ar 50 un spēsi aptuveni iedomāties, kas minētajā dienā notika pie dzērienu veikaliem – lai regulētu kārtību rindās, bija mobilizēti teju vai visi policijas spēki.

Jā, bet kādēļ tad somi bija spiesti atcelt savu sauso likumu? Protams, ka kontrabandas dēļ – šmigu Somijā aktīvi ieveda gan no Baltijas valstīm, gan Polijas, gan Vācijas. Lai apgrūtinātu dzīvi somu robežsargiem, kontrabandisti bija izgudrojuši tā saucamo spirta torpēdu. Proti, aiz šķietami necila zvejnieku vai kravas kuģīša tika vilkta virtene ar divdaļīgām skārda kannām, kuru vienā nodalījumā atradās sāls,

Saūda Arābijā vai Bahreinā par alkohola lietošanu draud publisks pēriens, bet lielākajā daļā AAE emirātu (atskaitot Šardžu) tūristu šmigošana ir ierasta lieta.

bet otrā spirts. Briesmu gadījumu tauva tika pārcirsta un krava nogrima, taču, sālim izkūstot, kannas atkal uzpeldēja, un tās savāca kontrabandistu līdzzinātāji. Ik gadu Somijā kontrabandas ceļā tika nogādāti aptuveni seši miljoni litru spirta, aptuveni 80 procenti no visiem valstī pastrādātajiem noziegumiem bija saistīti ar nelegālo alkohola apriti, un ar laiku somi saprata, ka īstas jēgas no sausā likuma nav. 1931. gadā notikušajā referendumā par tā atcelšanu nobalsoja vairāk nekā 70 procenti referendum dalībnieku, tomēr alkohola monopolu un neželīgi augstas cenas valstij izdevās saglabāt.

Pēc diezgan līdzīga scenārija sausie likumi tika ieviesti un atcelti Islandē (1. marts tur tiek atzīmēts kā Alus diena), Norvēģijā, Fēru salās, Kanādā, Austrālijā. Visiāk šāds likums spēkā bijis Ungārijas padomju republikā – to pieņēma 1921. gada martā, bet atcēla augustā, kad ungāru komunisti tika gāzti un padomes aizgāja pa skuju taku.

Islāma kārtība

Ceļotājiem jāreķinās ar to, ka lielākajā daļā musulmaņu valstu alkohola lietošana netiek atbalstīta. Likumi mēdz būt skarbā-

ki un maigāki, tādi, kas attiecas tikai uz vietējiem musulmaņiem, un tādi, kas jāievēro arī tūristiem. Saūda Arābijā vai Bahreinā par alkohola lietošanu draud publisks pēriens, bet lielākajā daļā AAE emirātu (atskaitot Šardžu) tūristu šmigošana ir ierasta lieta. Šardžā formāli ir sausais likums – nedz ārzemniekiem paredzētos veikalus, nedz viesnīcās alkohols nav pieejams. Taču neviens neliedz nobraukt 15 kilometrus līdz Dubaijas emirātam un dzert tur – neviens Šardžas policists tūristam, kurš uzvedas daudz maz pieklājīgi, trubiņā pūst neliks. Līdzīgi ir arī Ēģiptē un Turcijā – vietās, kur grozās tūristi, šmiga ir pieejama, taču kādā Kairas nomales čaihanā tajāt pēc auksta alus ir velti.

Sausais likums ir spēkā arī vairākos Indijas štatos, Gudžaratā par alkohola ražošanu un pārdošanu draud pat nāves sods. Taču lietošanas aizliegums attiecas vairāk uz vietējiem iedzīvotājiem – ārzemniekiem ir iespējams nopirkt ne īpaši dārgu licenci un baudīt savu alu, džinu vai viskiiju. Tiesa, sabiedriskās vietās drošības labad rādīties nevajadzētu: mazākais būtu nokļūt policijā, bet daudz bīstamāk ir tikt nagos aborigēniem, kuriem acīmredzot vienkārši skauž, ka kāds var atļauties iedzert. **FHM**

LIDOJUMI SAPNOS UN ĪSTENĪBĀ

No augstuma kā tāda neviens nebaidās, baidās no kritiena. Un nevajag nemaz nokrist no lapegles vai traktora. Kritiens beidzas ar kvadrātmetros mērāmu zilumu pat tad, ja paklūpi pār staltu klēpja sunīti. Nav nekāds brīnums, ka vairākums labprāt izvairās kāpt uz kebla, lai nomainītu izdegušu spuldzi, rāpties kokā, lai nolasītu strazdu nesaknābtos ķiršus, un rausties uz slīpa jumta, lai aizlāpītu meteorīta izsistu caurumu. Tilta vantis ir atsevišķs gadījums. Par spīti bailēm, lielākā daļa no mums tomēr alkst lidot augstumos, no kuriem krist var tikai vienreiz. Gubu mākoņi kutina pēdas, turbulents vējš plīvina vaigus – lidot, nedirnot sastrēgumos un nekāpjot pāri mikro suniem!

TEKSTS: MĀRCIS ZITMANIS
FOTO: AIGA PŪLE

Mugursomas planieris

Vilinājums ir pārāk liels. FHM dodas uz lidlauku pārvarēt bailes un gravitāciju ar paraplānu! Kontrolētam kritienam vajadzīga lupata un daudz auklas. Katrs izpletņlēcējs to zina. Taču, lai paceltos un turētos gaisā, diemžēl ar to nepietiek. Vajadzīgas divas lupatas! Tagad, kad esmu izskaidrojis paraplāna konstrukcijas nianšes, varu parādīt, kā tas lido. Pilots parauj divus espandera rokturus, kas paceļ gaisā spārnu. Kad vējš tajā iepūš, aizpildot ar gaisu katru no vairākiem desmitiem kopā sašūtu piedurkņu,

spārns ieņem raksturīgo laima daivas mizinas formu un pilots sāk skriet klints malas vai jumta karnīzes virzienā. Pilots nepaklūp, nesapinas simtos metru auklu un nenokrīt – viņš lido! Instruktažas beigās, laiks izmēģināt pašam. Iesākumā gan nevis uz «Sauls akmens» jumta, bet plāvā pie lidlauka. Paraplāns

ir mazākais un vieglākais no lidaparātiem, kas neizskatās pēc balona vai amerikāņu futbola bumbas. Melnas polsterētas autiņbikses ar divām cilpām, trosītes un spārns kopā sver tikai dažus kilogramus, un, noķerot silta gaisa plūsmas, tas var turēties gaisā stundām ilgi. Garākais reģistrētais lidojums

pārsniedz 500 kilometrus. Iespējams, rekordisti varētu lidot vēl tālāk, taču maksimālo attālumu ierobežo cauruma trūkums sēdekli (un biksēs) un notirpušās pakaļas nīze. Panākt, lai lidojošais matracis uzpūšas, nav grūti. Pietiek nostāties pret vēju un paraut spārna malu aiz trosītēm. Daudz grūtāk ir to noturēt gaisā, tiklīdz spārns sadūšojas lidot. Stūrēt paraplānu ar auklu palīdzību nozīmē skriet uz to pusi, kur tas sasveras, raujot pretējās malas auklu. Skriet nākas daudz, un ar

pirmo reizi neizdodas. Ar desmito arī ne. Pāris sekundes pēc tam, kad vējš uzrauj buru gaisā, tā nostājas pret brāzmu nelenķi un ietriecas zemē paraplānista sulīgo lamu pavadījumā. Atpiņķerēt paraplāna auklas, kas samudžinājušās pēc saskarsmes ar zemi, ir apmēram tikpat viegli, kā mēģināt iztīt no

kabatas izvilktu 100 metrus garu austiņu vadu.

Kad vējš rimstas, izpriece ar gaisa pūķi pārvēršas par lokomotīves vilkšanu. Piepūšanas darbs jāveic pašam, un skriet pietiekami ātri, lai paceltu spārnu gaisā, var tikai tāds, kam ragutiņu vilkšana ir mīļākais ziemas vaļasprieks. Skrien un svīsti, milzu paraplāns rada lielu gaisa pretestību, bet tad tas paceļas gaisā kā avīzes atvērums pēkšņā vēja brāzmā, un tev nekas neatliek, kā vien turpināt skriet.

Lidlauks garš, skriet var ilgi, taču pacelties gaisā neizdodas, tam vajadzīgs krietni lielāks ātrums. Nepieciešams «Audi!» Ar mašīnas un vinčas palīdzību var iztikt bez lēciena no klints. No brīža, kad auto bremzē lidlauka otrā galā, paraplāns paspēj pacelties puskilometra augstumā. Jāpaveik cilpa, kas atāķē trosi, un var ērtāk iesēsties krēslā, šūpot kājas, skatīties uz zemeslodes izliekumu, mikroskopiskiem namiem un ielu tīklu tālu lejā. Sasodīti tālu lejā! Polsterēts auduma sēdekļis un divos kurpju auklu mudžekļos iesieta lupata ir mazākais komplekts, kas nodrošina lidojumu ar iespēju nosēsties – absolūts minimālisms. Nekāda dzinēja trokšņa, nekādu sāļtu rieksīņu par trim eiro, un tev priekšā bezgalīgi daudz vietas, kur izstiept kājas. Paraplāna pilota licence ir iegūstama vienas vasaras laikā, taču man tādas vēl nav, tādēļ lidaparātu vada aiz muguras piesprādzējies profesionāls planierists. Un, zini, uz sēdināt plecos autopilotu ir labākā ideja, kopš kāds izdomāja, ka privāto lidmašīnu var salocīt mugursomā!

**Izklaudi piedāvā www.lieliskadavana.lv
un klubs «Adrenalīns»**

Cena: 40 lati

Brīvība 15 metru rādiusā

Ja kāds sakārtotu sporta veidus, sākot no vieglāk apgūstamā un beidzot ar hokeju, tad veikbords noteikti neieklātu pirmajā desmitniekā. Visas tās bērības filmas, kurās kādu ar koka zaru izvelk no plūstošajām smiltīm, sniedz tikai aptuvenu priekšstatu par to, cik grūti ir ar veikbordu izcelties no ūdens. Taču, tiklīdz dēlis šļūc pa ūdens virsmu un veikotājs pārstāj izskatīties pēc arkla, mums atklājas šī sporta veida mīnuss. Sportists nevar vienlaicīgi atrasties laivā un uz dēļa, viņu velk pa noteiktu maršrutu. Cik gan lieliski būtu, ja veikbords pats ietu uz priekšu un ar to varētu nokļūt, kur vien pats vēlies! Tādēļ mums bija jāizmēģina turbīndēlis!

Ar spēcīgu ūdens strūklu var paveikt daudz labu lietu. Var izkļaidēt protestētājus, kas aicina gāzt mīļoto diktatoru vai, piemēram, aizpūst pa gaisu vēsturisku koka namu, mēģinot tajā apdzēst ugunsgrēku. «Cik lieliski būtu izmantot šo spēku, lai lidotu,» noteikti domāja kāds no revolucionāriem, kamēr ūdens strūkļa viņu vārtīja pa bruģi. Un tapa turbīndēlis! Šim lidaparātam tik tiešām ir turbīna, tā ir liela, smaga un pieskrūvēta dzinējam, degvielas tvertnei un vadības blokam. Tas viss sver vairāk par simts kilogramiem, bet kopā ar turbīndēlīti pāri par 200. Pēdējo reizi, kad redzēju, ka kaut kas mazs izceļ ko tik smagu ārā no ūdens, bija filmā «Zvaigžņu kari», un to mazo sauca Joda. Daudz racionālāk ir izmantot turbīnas saražoto ūdens spiedienu tam, lai izceltu tikai pašu dēļotāju, savu-

kārt turbīnu turēt iegremdētu upē, kur tā sūknē ūdeni pa cauruli uz dēli. Atsevišķiem ūdens strūkļas lidaparātiem ir kompakta pa ūdens virsu peldoša kapsula, Latvijā pieejamais variants iztieks ar ūdensmotociklu, kura turbīnai pieskrūvēta šļūtene. Lai novaldītu spēcīgo strūkļu, tā tiek sadalīta četrās mazākās – pa vienai pie katras rokas un divas pie dēļa. Teorija skan pārāk labi, lai būtu patiesība, un bieži vien tā arī ir. Šļūtenei ir masīvs diametrs, un tā ir tikai aptuveni 15 metrus gara. Turbosūkņim jāpaliek kontaktā ar ūdeni, tātad triku mākslinieks nevar pacelties gaisā augstāk par četrstāvu nama jumtu. Labās ziņas ir tādas, ka sūknis paklausīgi seko līdzī šovam kā ragaviņas vismaz tik ilgi, kamēr turpinās ūdens virsma un neizsīkst degviela. Līdz horizontam un tad uz tālajiem Pabažiem!

Vai tas ir sarežģīti? Beidzot kāda izklaide, kas neprasa vairākas stundas vingrošanas ar inventāru, iekams vari tikt piecus metrus uz priekšu. Kritieni, protams, gadās, taču krist mīkstā ūdenī var cauru dienu. Salīdzinot ar lielāko daļu līdz šim izmēģinātā, turbīndēlis ir vieglāko sporta veidu saraksta augšgalā. ▶▶▶

Izcelties no ūdens un lidināties apkārt vairākums var ar pirmo piegājieni, bet visu pārējo laiku var pavadīt, meklējot, kādus vēl trikus ar dēli var izpildīt. Process, kas atalgo nepacietīgos, jo, kā atklājas, triku nemaz nav tik daudz. Ja sākotnēji iedomājos, ka noturēt līdzsvaru, balansējot ar dēli uz divām apgrieztām strūklakām būs «Cirque de Soleil» cienīga prasme, tad patiesībā sajūta ir tuvāka stāvēšanai uz lifta kabīnes jumta.

Vai ir prasītās naudas vērts? Aiztaupīšu banālas supervaroņu analogijas. Nākamā lieta, kas var šim pietuvoties, noteikti paredz vairākus raķešu dzinējus uz muguras. Ar pienācīgu hidrotērpu un plašu ezeru es šādi varētu ņemties cauru dienu. Lielākais mīnuss Latvijā pieejamajam modelim ir tas, ka nav tiešas kontroles pār ūdens spiedienu. Pilots var izraudzīties virzienu, kurā lidot, bet ne ātrumu. Vai šis der randiņam? Lielisks brīdis glaimot draudzeni, atklājot virvesdejošanas potenciālu. Esmu drošs, ka lielākā daļa iemācīsies dēli stūrēt jau pirmajās minūtēs, par ko noteikti būs lielā sajūsmā un kliegs krastā stāvošajiem: «Redzējāt?! Kāds nobildēja? Es tūlīt vēlreiz izpildīšu, gatavojiet kameras!» Lidaparāts pagaidām ir tikai viens, nav pieejami tandēma lidojumi un cenšanās apgāzt draudzeni ar savu strūklku... nē, tas izklausījās nelāgi, tādēļ pārfrāzēju: ūdens turbīnas dēlim ir potenciāls kļūt par nākamo daiļslidošanu.

Izklaidi piedāvā www.lieliskadavana.lv

Cena: sākot no 25 latiem

Tiesības uzvilkt saulesbrilles

Pilotu aprindās jautājums: «Vai gribi redzēt Rīgu?» nenozīmē turēt mēli pie sasalušas metāla margas, deviņu voltu baterijas vai kaķa dibena. Starp citu, vai vēl kāds ir uz to kaķi uzķēries? Nē, parādīt Rīgu tieši to arī nozīmē – nevis vecpilsētas mūra ēkas, Centrālirgu un Kalnciema kvartālu, bet visu Rīgu!

Privātās lidmašīnas uzturēšana ir absurdi dārga, un pārdot sēdvietas izklaidējošos lidojumos ir veids, kā neļaut saviem sapņiem par brīvību iedzīt saimniecību atpakaļ 2009. gadā. Vairākums aviatoru tā dara. Daži slaidi loki virs lielākās pilsētas Baltijā, Gūtmaņālas un romantiskās Gaujas ar smaidīgiem jaunlaulātajiem vai tūristu pāri no tālās Pšžčolčinas ļauj uzturēt lidmašīnu. Tā vismaz bija agrāk. Šodien visi grib piedalīties, grib paši lidot un paši vērt krelles!

Pieprasījums pēc mazo lidmašīnu pilotu instruktoriem ir liels, un agrākās skatu vērošanas tūres ir pārkārtas par iespējām iemērkt kāju pirkstus aviācijas pasaulē. Ar 30 minūtēm pietiek, lai nomēritu savas finansiālās iespējas pret sapņiem par pilota tiesībām. Tumšzila uzvalciņš, formas cepure ar zelta

spārniem, «RayBan» aviatori uz deguna un licence lidot! Paņemiet manu naudu tūlīt pat! Aviatori attiecībā uz gaisa telpu ir ļoti greizsirdīgi un nav ar mieru tajā laist gadījuma rakstura amatierus. Iegādājoties ultravieglu lidmašīnu, ar to bez licences nedrīkst pa kluso lidot pat nomaļākajā no Latvijas kaktiem.

Krass pretstats auto vadīšanas tiesībām, nolemj krāslavnieki un atmet ar roku. Nedrīkstēšana doties pie kaimiņa ar lidmašīnu, iepriekš nesaskaņojot savu maršrutu, ir būtiskākā atšķirība. Tas un nepieciešamība saņemt atļauju pacelties gaisā, virkējot «Čārljus, Deltas un Bravo» pa rāciju vairāk reižu, nekā to iespējams bez smiešanās izdarīt.

Pilns apņēmības iekļūt šajā elitārajā klubā, es iekāpu lidmašīnā, pacēlos gaisā, redzēju Rīgu un nosēdos lidlaukā. Kaut kā tā... Bet tagad par

deltaplānu! Aizmirstam zilo uzvalku un formas cepuri, aizmirstam lidmašīnas! Delta-spārns – lūk, tā ir izklaide! Līdz šim par deltapienieristiem domāju, ka tie karājas kokonā zem liela spārna, piesaluši ar dūraiņiem pie stangas, ar lāstekām pie sejas. Varam viens otru apsveikt, deltaplāniem ir krēslī un motors, ar tiem nav jāskrien lejā pa Monblāna nogāzi, lai paceltos gaisā. Jaudīgs motocikla dzinējs spēj pacelt gaisā pilotu, tā pasažieri un... parādīt tiem Rīgu! Licence joprojām ir nepieciešama, taču to iegūt ir krietni vieglāk, un deltaplāns izjauktā veidā aizņem mazāk vietas nekā «Fiat 500». To var glabāt guļamistabā, pie sienas ar «One Direction» plakātu. Ja lidmašīnas, pat tik mazas kā «Cesna», vadība ir tehniski sarežģīta, prasa stundu ilgu sagatavošanos un garu skrejceļu, tad iekurbulēt, uzsildīt un aizlidot ar spārnoto motociklu var kaut no Purvciema daudzdzīvokļu nama pagalma. Rācija nav obligāta, līdz ar to nav jārepo burti, sazinoties ar gaisa telpas dispečeri. Deltaplāns ir aviācijas pasaules šmaukšanās – vieglākā eksāmena biļete, mazākie uzturēšanas izdevumi un, iespējams, lielākā brīvība striktu noteikumu ierobežotā pasaulē. Gluži mugursomā nesāien, taču maksā mazāk nekā vislētākais BMW un spēj šķērsot Rīgu taisnā līnijā ar 70 km/h ātrumu. Pēdējā mēneša laikā esam izmēģinājuši visdažādākos lidaparātus, un deltaplāns ir pagrābis pirmo vietu!

Vai lidojums ir prasītās naudas vērts? Ja esi kādreiz vēlējis pastūrēt lidmašīnu, nebaido-

ties iepriekšēt propeleru augstsprieguma līnijā, «Cesna» ar gaisa asu pie otras stūres ir laba izvēle. Manā gadījumā pilots bija jauna meitene, kura detalizēti aprakstīja visas sviras un rādītājus, nolasīja īso aerodinamikas likumu ievadkursu un atlaida stūri, kad bijām sasnieguši drošu augstumu virs Rīgas mazāk apdzīvotajiem rajoniem. «Esmu apdāvināts,» domā katrs brīdī, kad, pagriežot stūri, mazā lidmašīna arī sāk griezties. Jauki, taču sarežģītā vadība, neskaitāmie noteikumi un starta procedūra, kas var sacensties ar likumprojekta apspriedi apakšējā un augšējā lordu palātā, izslēdza gaismu vēlmei kārtot pilota licenci. Un vēl tas deltaplāns!

Vai der randiņam? Deltaplāns ir divvietīgs – viens stūrē, otrs sēž iekrampējies pilota sēdekļa atzveltnē, vieta draudzenei paredzēta tikai tad, ja pats paliec uz zemes un māj ar kabatlatu. Savukārt pilotēt privāto lidmašīnu preti rietošai saulei, kamēr draudzene apbrīno tavas vispusīgās prasmes, nezino, ka īstais pilots patiesībā turpina stūrēt ar pedāļiem – lūk, tas ir randiņš! Neaizmirsti lielo plīša lāci un kuplo rožu pušķi, kas draudzenei aizsegs visu redzamību no bagāžas nodalījuma lūkas. Jā, kā randiņš šis ir banālākais, ko vari piedāvāt – gluži kā Vivaldi četru gadalaiku skaņdarbs. Bet to viegli var labot – atvēli stūri draudzenei un lien ar visu lāci aizmugurē!

Izklaidei piedāvā

www.lieliskadavana.lv

Cena: 25 latī + «RayBan Aviator» saulesbrilles

**Pagaršo jauno
NESTEA Zaļo tēju, kam
pievienots stēvijas
lapu ekstrakts¹
Jauna, lieliska garša,
par 30% mazāk cukura²**

Ar dabīgas izcelsmes saldinātāju,
ekstrahētu no
STĒVIJAS

Gotavojies izmēģināt kaut ko pavisam atšķirīgu un pagaršo jauno NESTEA Zaļo tēju, kam pievienots dabīgas izcelsmes saldinātājs, kas iegūts no stēvijas lapām!

Pateicoties stēvijas lapu ekstrakta saldinošajām īpašībām, jaunajai NESTEA Zaļajai tējai ir brīnišķīga, atsvaidzinoša garša, un tā satur par 30% mazāk cukura. Tas ir lielisks atspirdzinošs dzēriens ikvienam, kurš rūpējas par savu figūru.

Stēvijas lapu ekstrakts ir dabīgas izcelsmes saldinātājs bez kalorijām, 200 reižu saldāks par cukuru, tādēļ nepieciešams pavisam neliels tā daudzums, lai iegūtu vēlamo saldumu.

¹ - stēvijas glaucoside

² - saldinātāji ar lielāko daļu citu Latvijā tirgū pieejamo tēju saldinātāju, kam pievienoti cukuri

Latvijas
izlases
basketbolists par
savu nākotni NBA, serbu
fanu kariem un
neērtībām garā
auguma dēļ.

Dāvis Bertāns

[TEKSTS: ARTIS KAMALS
FOTO: KASPARS GARDA, LETA]

001 Cik gadu vecumā sasniedzi divu metru augumu?

Precīzi neatceros, varētu būt 15 gadu vecumā.

002 Cik garš esi tagad?

Bez apaviem – 207 centimetri. Oficiāli parasti basketbolistu augumu mēra ar apaviem, tad sanāk divi metri un desmit centimetri.

003 Spēlētāji ar tavu augumu bieži spēlē centra pozīcijā. Kādēļ tu esi specializējies tālmetienos?

Bērnībā sākumā biju garāks nekā pārējie, taču jaunatnes līgas komandās citi mani sāka pāraugt un es biju kā mazais spēlētājs. Sāku augt vēlāk, tāpēc mani nedzina atpakaļ uz centra pozīciju, bet paliku kā ārējais spēlētājs. Līdz ar to arī pilnveidojās metiens.

004 Garā auguma dēļ reizēm neizjūti neērtības?

Nepārtraukti izjūtu. Kamēr bija jāpārvietojas ar sabiedrisko transportu, nekad nevarēju atrast sev vietu. Lidmašīnā tāpat – tikai tad, ja paveicas un tieku pie rezerves izejas. Iegādājoties mašīnu, arī būtiski izvēlējies tādu, kurā varu ērti apsēsties.

005 Ar kādu mašīnu brauc?

Šobrīd man ir «Volkswagen Passat». Tajā vietas man ir pietiekami daudz.

006 Visas pārbaudes spēles pirms kvalifikācijas turnīra zaudējāt. No šādiem zaudējumiem patiešām var mācīties?

Labāk spēlēt pret spēcīgiem pretiniekiem, kas parāda visas kļūdas, kādas mums ir. Tad mēs tās varam izlabot. Pirms pāris gadiem kvalifikācijas spēlēs Latvija pieveica Lietuvu, bet čempionātā neuzvarēja nevienu spēli. Protams, nav labi zaudēt, bet labāk zaudēt pārbaudes spēlēs nekā kvalifikācijā.

007 Ar kuru komandu kvalifikācijas turnīrā būs vissīvākā cīkstēšanās?

Visgrūtāk noteikti būs ar Bosnijas komandu, jo bijušās Dienvidslāvijas valstis basketbolā vienmēr ir spēcīgas. Viņiem ir labi spēlētāji, tā ka tās būs grūtākās spēles.

008 Dalību Eiropas čempionātā nodrošinās tikai uzvara šai turnīrā?

Pirmā un otrā vieta tiek uz čempionātu automātiski, tālāk tiek arī labākās trešās vietas.

009 Vai zini, kāpēc izlasē nespēlē Biedriņš?

Visticamāk, ka ģimenes apstākļu dēļ, jo viņam nesen piedzima bērniņš. Tas ir saprotams. Viņš pats saka, ka nopietni gatavojas nākamajai sezonai. Reizēm ir labāk spēlēt kopā izlasē, kur var sajust savu spēli, bet katrs cilvēks pats jau sevi pazīst labāk. Un viņš varbūt zina, ka trenēties individuāli viņam pašam ir vērtīgāk.

010 Latvijas komandu sportā labākie spēlētāji bieži atsaka izlasei, jo esot noguruši.

Tu vari iedomāties, ka varētu būt tik noguris, lai atteiktu izlasei? Piemēram, par Jāni Spruktu viņa noguruma dēļ joprojām nīrgājas...

Jānis Sprukts izlasei ir tik daudz gadus palīdzējis, ka viņam arī varētu būt pienācis laiks kādreiz atpūsties. Ja es tā pateiktu savā vecumā, tas, protams, būtu nepieņemami. Ir jāatrod laiks arī izlasei. Sešus Eiropas čempionātus jeb 12 gadus vēlos pavadīt izlasē. Pēc tam, iespējams, var gribēties arī atpūsties.

011 Kurus spēlētājus tu labprāt redzētu sev līdzās izlasē?

Labprāt sastāvā redzētu Andri Biedriņu, Jāni Blūmu, Kristapu Janičenoku, Kristapu Valteru. Visus spēlētājus, kas spēlē labos klubos. Gribētos pēc iespējas labāku sastāvu, pat ja tas nozīmētu, ka es pats netiktu komandas sastāvā. Lai tikai komanda uzstāda labākus rezultātus.

012 Kad Latvijas izlase cīnīsies par medaļām?

Cīnās jau vienmēr, jo uz turnīriem braucam

tikai tāpēc, lai uzvarētu. Kad izcīnīs? Nu, teikšu, ka pēc pieciem gadiem. Jo tad šis sastāvs būs sasniedzis optimālo vecumu, spēlētājiem būs brieduma gadi, kad parasti tiek uzstādīti labākie rezultāti.

013 Latvijas izlases galvenais treneris agrāk bija izcils trīspunktu metienu izpildītājs. Viņš tev nav devis kādu vērtīgu padomu?

Galvenais padoms ir – nedomājot mest pa grozu, ja redzu iespēju. Trenera uzticība te ir ļoti nozīmīga. To pats esmu izjutis, jo ir bijušas reizes, kad treneris neuzticās, un tad arī pats esmu sācis šaubīties par savu metienu. Pie trenera Aināra ir bijis pat tā, ka viņš mani lamā, ka nemetu pa grozu – pat reizēs, kad pavisam nevaru iemest. Viņš man teica: «Nav tāds «nevaru». Tu vari, tad met!»

014 Ainārs Bagatskis ir stingrs treneris?

Savā ziņā, jā. Protams, ir jāievēro disciplīna, desmit minūtes pirms treniņa jau ir jābūt zālē, lai varam paši iesildīties. Viņš ir stingrs, bet ne pārspīlēti stingrs.

015 Kā atšķiras treniņi izlasē no treniņiem tavā klubā Belgradas «Partizan»?

Pagājušogad Belgradā treniņi bija pat mazliet vieglāki nekā tagad izlasē. Rīta treniņi tur mums bija ļoti viegli. Gaidu nākamo sezonu, kad klubā būs jaunais treneris Duško Vujoševićs, par kuru dzirdēts ļoti daudz atsauksmju. Varbūt būs jātrenējas trīs stundas un būs ļoti smagi. Zinu, ka viņš ir basketbola lēģenda visā pasaulē.

016 Profesionālam sportistam treneris vispār var iemācīt kaut ko jaunu?

Ja spēlētājam ir 30 gadi un viņš jau 14 gadus ir spēlējis, domāju, ka treneris šādam spēlētājam neko vairs nevar iemācīt. Bieži vien treneri viņiem pat vispār neko nesaka, jo spēlētājs savu maksimumu jau ir sasniegjis. Protams, mazas nianšes, kas ir svarīgas komandai, pasaka vienmēr. Bet līdz šim 30 gadu vecumam katrs jaunais treneris vienmēr iemāca kaut ko jaunu.

017 Šobrīd nenožēlo, ka pirms gada pieteicies NBA draftam?

Noteikti nē, jo, lai arī mani beigās draftēja tikai otrajā kārtā, tie tomēr bija Sanantonio «Spurs». Šī komanda man vienmēr ir bijusi starp favorītiem, jo viņiem ir liela pieredze ar starptautiskiem spēlētājiem. Arī tagad, kad vasarā tur biju, redzēju, ka viss ir izdevies veiksmīgi.

018 Tev prognozēja krietni augstāku vietu draftā. Kādēļ beigās biji 42.?

Visticamāk, tādēļ, ka pirms pagājušā gada drafta neaizbraucu uz Ameriku uz treniņiem. Man bija nometne Trevizo, kur skauti uz visiem skatījās, bet tur nebija individuālo treniņu. Domāju, ja varētu aizbraukt un parādīt katrai komandai to, ko viņi par mani vēlas uzzināt, gan jau tiktu mazliet augstāk.

019 Kur toreiz skatījies drafta ceremoniju?

Ar brāli, viņa draudzeni un aģentu bijām pie Jāņa Strēlnieka Talsos, kur viņam ir māja. Tā bija Jāņu nakts, tāpēc Jāņus svinējām, skatoties datorā ceremoniju.

020 Skaidrs, ka tagad tava labākā komanda ir Sanantonio «Spurs». Bet kas bija tavi favorīti pirms drafta?

Pirms tam manas mīļākās komandas bija Čikāgas «Bulls» un Oklahomas «Thunder». Oklahomā spēlēja mans mīļākais spēlētājs Kevins Durants. Čikāga savukārt man vienmēr patika kā komanda.

021 Kāpēc nespēlēji šā gada NBA vasaras līgā?

Tādēļ, ka Sanantonio man šādu iespēju nemaz nepiedāvāja, viņi uzskatīja, ka man tas nav nepieciešams. Trenēties izlasē un spēlēt mačus ir vērtīgāk, savukārt vasaras līgā spēlētāji domā katrs par sevi. Es varētu aiziet un paskraidīt turp un atpakaļ pa laukumu, pat nepieskarties bumbai un braukt atpakaļ. Tas nav basketbols, tur spēlē strītbolu.

022 Cik bieži «Spurs» ar tevi sazinās?

Diezgan regulāri sazinās ar vienu cilvēku, viņš kopā ar Eiropas skautu mani regulāri arī apciemo. Vismaz četras piecas reizes sezonā. Caur e-pastiem arī sarakstāties diezgan bieži.

023 Tev ir doti kādi īpaši uzdevumi no viņu puses?

Konkrētu uzdevumu vai mērķu nav, man ir

tikai mazliet jāpiestrādā pie dribla un metiena. Nelieli sikumiņi.

024 Kā tu domā, vai kādreiz spēlēsi NBA?

Spēlēšu. Domāju, ka pēc diviem vai trim gadiem. Tagad man vēl ir trīs gadu līgums ar «Partizan», pēc katra gada mani var izpirkt. Varbūt «Partizan» interesēs ir pārdot mani jau pēc otrā gada, lai viņiem būtu peļņa. Esmu sapratis, ka «Spurs» ar mani rēķinās, īpaši pēc tam, kad biju pie viņiem aizbraucis.

025 Ar Belgradas klubu tev ir noslēgts līgums uz trim gadiem. Tev Belgradā ir pašam savs dzīvoklis?

Klubs man ir dzīvoklis, kas atrodas tuvu zālei un centram. Ļoti labā vietā.

026 Kā atšķiras dzīve Serbijā no dzīves Latvijā?

Neteikšu, ka ļoti atšķirtos. Belgrada ir daudzreiz lielāka nekā Rīga. Ir, protams, savas nekārtības, bet ar tām var sadzīvot. Ļubļanā, kur gadu nodzīvoju, gan man nepatika. Tur viss likās perfekti kā Šveices pulkstenī, ar laiku tas apnīk. Tad jau labāk mazliet haosa. Tiesa, ārpus Belgradas gan dažviet izskatās diezgan drausmīgi. Arī tagad, kad spēlējām pret Melnkalni, bijām Zlatiborā, kas atrodas Serbijā pie Melnkalnes robežas. Tie ir dziļākie lauki. It kā skaitās slēpošanas kūrorts, bet bija sajūta, ka esam īstos laukos.

027 Tev Belgradā ir kāds iecienītākais restorāns?

Jā, bistro, ko atvēris bijušais «Ventspils» spēlētājs Dušans Jeličs. Kopš man šo vietu parādīja, es tur regulāri eju. Ļoti labs, mājās gatavots ēdiens. Varu arī sarunāt, lai man kaut ko speciāli uztaisa.

028 Uz naktsklubiem ar komandas biedriem ejat?

Nenoliegšu, ka pēc lielām uzvarām vai izcīnītiem tituliem ejam atpūsties. Ja komanda kopā atpūšas un atbrīvo galvu no basketbola, tas saliedē. Bet izklaides no mūsējām gan tur atšķiras. Klubi ir pilni no pirmdienas līdz svētdienai, nav kur apgriezties. Un man ļoti nepatīk, ka tur klubos var smēķēt.

029 Kāpēc «Partizan» fanus dēvē par kapračiem?

Man stāstīja gan, bet īsti neatceros, kas tur bija par lietu. Sācies tas viss ir ļoti sen. «Partizan» fani ir kaprači, bet «Red Star» fani ir čigāni, un pilsētās starp šiem faniem reāli notiek kari.

030 Parasti saka, ka Latvijas fani ir vislabākie, bet salīdzinoši – kuri ir skaļāki?

Hokeja fani ir ļoti skaļi, bet basketbolā... Latvietim vislabākais ēdiens ir cits latvietis – apēdis bez sāls! Ja komandai neveicas, tad domāju, ka mums ir visjaunākie fani. Ja salīdzinām ar Serbiju, tad tur fani tribīnēs par mums blāuj arī tad, ja zaudējam komandām,

kuras mums noteikti ir jāuzvar. Tas ir apbrīnojami.

031 Pēc spēlēm nav fanu kautiņu?

Tie jau notiek arī spēles laikā! Man reiz pusmetru no kājas uzsprāga petarde. Tas parasti notiek tikai «Partizan» un «Red Star» spēlēs. Tas ir īsts karš uz laukuma!

032 Esi bijis uz kādu «Partizan» futbola maču?

Vēl neesmu, bet nākamsezon, ja sanāks, noteikti aiziešu. Tieši tad, kad spēlēs «Partizan» ar «Red Star», jo tad emocijas būs vis-trakākās. Tur fani ir vēl nopietnāki nekā basketbolā.

033 Serbu valodu esi sācis apgūt?

Saprotu pietiekami daudz, jo tā ir diezgan līdzīga krievu valodai. Komandas biedri ar mani mēģina runāt serbiski. Ja varu, atbildu serbu valodā, bet pārsvarā runāju angļiski. Treneris parasti runā serbu valodā. Pagājušogad bijām tikai divi ārzemnieki, tad bija cilvēks, kurš visu mums tulkoja.

034 Belgradā uz ielas tevi atpazīst?

Jā, ļoti bieži. Svecina un priecājas par «Partizan».

035 Kā basketbolistiem maksā algu?

Algas saņemam katrā mēneša desmitajā datumā par iepriekšējo mēnesi. Visu līgumā atrunāto summu uzreiz nemaksā. Prēmijas, ja tādas ir iekļautas līgumā, pasniedz pēc sezonas par panākumiem.

036 Kāds ir lielākais punktu skaits, ko esi guvis vienā spēlē?

Tas, visticamāk, varētu būt skolu mačos,

vienā Superlīgas spēlē guvu, šķiet, 63 punktus. Nopietnākās spēlēs varētu būt kādi 47 punkti – tas bija LBL 2. divīzijā. Tās bija spēles, kad bumba krita grozā, metot kaut ar acīm ciet.

037 Un trīspunktnieku skaits?

Desmit vai vienpadsmit.

038 Cik trīspunktniekus pēc kārtas vari iemest treniņā?

Mans rekords ir 27. Belgradā pēc treniņiem palieku zālē ilgāk izpildīt metienus. Eju prom, ja iemetu desmit pēc kārtas. Reizēm gan arī tad turpinu mest, un tā vienā reizē tiku pie 27 iemestiem metieniem.

039 ESI KĀDREIZ NO LAUKUMA OTRA GALA TRĀPĪJIS GROZĀ? PĒC TRENINIEM METOT – JĀ, BET SPĒLES LAIKĀ GAN NAV SANĀCIS.

040 Kura spēle tev līdz šim visvairāk palikusi atmiņā?

Noteikti U-18 bronzas spēle pret Serbiju, kad viņus uzvarējām ar gandrīz 30 punktu

starpību. Tas Latvijai bija sasniegums. Un arī pats to spēli ļoti nospēlēju.

041 Esi kādreiz laukumā sakāviess?

Gandrīz, bet tik traki, ka jāsit pa seju, gan nav bijis. Viena reize bija U-16 spēlē, kad tagadējais Jūtas «Jazz» spēlētājs Eness Kanteris mani pagrūda – gāju ar viņu kauties. Tiesnesis gan ātri mūs izšķīra. Otra reize bija pērn, kad spēlējām pārbaudes spēli pret Krievijas izlasi. Mans brālis gāja caurgājienā, Mozgovs viņu gaisā pagrūda, un brālis apmeta kūleni. Skrēju un jau pat sāku vīnāties, bet mani noturēja, nevarēju viņam iesist.

042 Un nolanājis tiesnesus?

Tas gan daudzreiz gadījies. Esmu diezgan emocionāls spēlētājs. Protams, oficiālos mačos cenšos savaldīties, jo tas komandai var maksāt diezgan daudz. Bet parasti oficiālās spēlēs tiesneši arī ir augstāka līmeņa, līdz ar to epizodes, kad būtu jālamājas, nemaz negadās. Pārbaudes spēlēs basketbols reizēm sāk līdzināties regbijam, un to gan nevaru izturēt. Tādās reizēs tiesnesis var dzirdēt ļoti daudz krievu lamuvārdu. Un ne tikai no manis.

043 Vai tev patīk sieviešu basketbols?

Manās acīs sieviešu basketbols ir cits basketbols. Tas nav vairs nekāds vīriešu basketbols. Teikšu godīgi – man to nepatīk skatīties.

044 Kura ir mūsu smukākā basketboliste?

Vairākas, bet konkrēti vienu nevaru nosaukt. Pēc tam būs jāskatās viņai acīs un jāmulst.

045 Kāpēc basketbolistu draudzenes visbiežāk ir blondīnes?

Hmm, grūts jautājums... es nezinu. Brālim draudzene ir tumšmate. Varbūt tāpēc, ka Latvijā ir vairāk blondiņu?

046 Un kuras tev labāk patīk?

Matu krāsa nav būtiska, galvenais, lai būtu simpātiska meitene.

047 Vai esi slimojis ar zvaigžņu slimību?

Domāju, ka jā. Tas gan nav bijis smagā formā: tā, lai es domātu, ka esmu pasaulē labākais spēlētājs un visiem pārējiem man jāpiesū uzens. Esmu gan domājis, ka esmu labākais komandā. Bet tas nav bijis ļoti nopietni. Tēvs vai brālis mani vienmēr noliukuši pie vietas.

048 Kurš ir pasaulē labākais basketbolists?

Domāju, ka par Maiklu Džordanu neviens labāks nav bijis un nebūs. Bet tieši šobrīd labākais ir Lebrons Džeimss.

049 Un Latvijā?

Kristaps Janičenoks.

050 Kurš ir labāks basketbolists – tu vai tavs brālis?

Šo man jautā bieži, un es nekad neatbildu konkrēti. Mēs esam pavisam dažāda tipa spēlētāji, mūs nevar salīdzināt.

051 Vai esi kādreiz apzagts?

Ļubļanā, kad trenējos ar otro komandu, vecajā zālē man nozaga mazliet naudas.

052 Kādu mūziku klausies pirms spēlēm?

Kādu repa gabalu. *Lil Wayne* vai *Drake*. Tie pirms spēles spēj uzvilkt.

053 Visu laiku labākā filma?

Kā basketbolists teikšu, ka tā ir filma «Coach Carter» (2005).

054 Vai treneri ģērbtuvēs starp puslaikiem vienmēr nesaka vienas un tās pašas frāzes?

Vairāk vai mazāk tās tiešām atkārtojas.

055 Par ko vēlējies kļūt bērnībā?

Kad biju pavisam mazs, gribēju kļūt par policistu. Vēlāk neko nevarēju izdomāt, jo man bija tāds liktenis – kļūt par basketbolistu. Jau no dzimšanas katru dienu bija jābūt zālē, līdz ar to tas notika dabiski.

056 Kāds tev ir kājas izmērs?

49.

057 Kuras firmas apavi ir vislabākie?

Jau trīs gadus neesmu pircis apavus, jo esmu noslēdzis līgumu ar «Adidas». Viņi man sūta gan apavus, gan apģērbu.

058 Ateries, kā nopelnīji pirmo naudu?

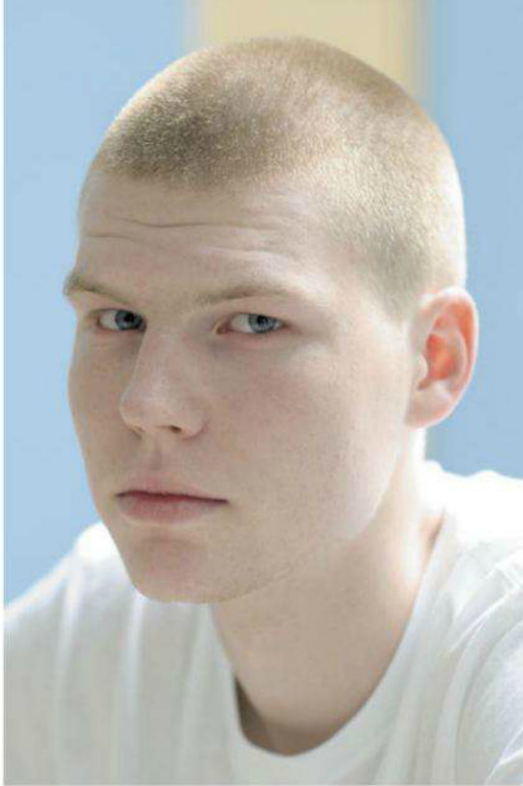
Iespējams, nododot alus pudeles. Pēc tam pirkto saldējumu.

059 Vai esi kādreiz smēķējis?

Esmu pamēģinājis, bet ar sportu kopā tas neiet.

060 Zini kādu basketbolistu, kas smēķē?

Ļubļanas klubā bija viens, kurš pēc spēles smēķēja pat ģērbtuvēs. Serbijā un Grieķijā tas skaitās teju vai normāli.

061 Kad pirmoreiz piedzēries?

Tas bija devītās klases izlaidumā. Tur jau daudz nevajadzēja.

062 Kādiem sporta veidiem vēl seko līdzī?

Sezonas laikā tikai basketbolam. Vakaros, ja sanāk, paskatos Eirolīgas vai NBA spēles.

063 Ar kādām sekmēm beidzi vidusskolu?

Ar diezgan labām. Ja nemaldos, seši man bija tikai divos priekšmetos, visos pārējos augstākas atzīmes.

064 Kāpēc pēc skolas nedevies studēt uz kādu no ASV augstskolām, lai spēlētu koledžu komandās?

Es to nedrīkstēju, jo profesionāli spēlēju jau kopš 15 gadu vecuma. Kā sāk spēlēt profesionāli, durvis uz Amerikas koledžām aizveras. Es vidusskolu pabeidzu pirms gada, domāju, ka profesionāli esmu nospēlējis tik daudz, ka vairs tur nemaz nedrīkstu spēlēt.

065 Vai esi mānīcīgs?

Mazliet. Īpašu rituālu man nav, bet reizēm pēc labām spēlēm padomāju, ko pirms tam ēdu. Pēc tam atkal ēdu tās pašas standartpusdienas – rīsus ar vistas fileju saldskābajā mērcē.

066 Vai zini, ko nozīmē burti FHM?

Grūti... Varbūt *For Human Magazine*?

067 PĒDĒJĀ GRĀMATA, KO ESI LASĪJIS?

TĀ BIJA ARMANDA PUČES GRĀMATA PAR SANDI OZOLIŅU.

068 Vai zini, cik veikalā maksā litrs piena?

Kādi septiņdesmit santīmi. Ik pa laikam sanāk nopirkt.

069 Kurā valstī tu nekad negribētu dzīvot?

Nekad negribētu dzīvot Krievijā.

070 Bet kurā gribētu?

ASV, jo tur pat nepazīstami cilvēki savā starpā viens pret otru ir laipni. Tas ir patīkami. Tur es pat neskaitītos garš, drēbes varētu nopirkt parastā veikalā.

071 Kur tu parasti pērc apģērbu?

Man riebjas iepirkties. Tāpēc tagad, kad nav jāiet uz skolu, steigāju treniņbiksēs. Kad aizbraucu uz Ameriku, tur iepirkos tā, ka man divus trīs gadus nevajadzēs iepirkties.

072 Kāpēc uz basketbolu nāk tik maz skatītāju?

Jo pēdējā laikā nav bijuši lieli panākumi. Lai gan grūti atbildēt, jo VEF sasniegumi pagājušosezon bija diezgan nopietni. Spēlējot pret Valensiju, viņiem bija iespēja iekļūt Eirokausa top astoņniekā. Taču atnāca vien daži tūkstoši skatītāju. Nevarētu teikt, ka tā ir basketbolistu vai komandu vaina. VEF basketbolu ir pacēlušī tik augstu, ka skatītājiem vajadzētu nākt. Nevar arī teikt, ka basketbolisti tagad būtu baigie tūstētāji, arī tas posms ir pārgājis jau kādus divus gadus.

073 Kā izvēlies numuru, ar kuru spēlēt?

Mans favorītnumurs ir astoņi, jo ar to spēlēju no bērnības. Ar to spēlēja arī mans tētis. Ja nevaru ņemt astoto, tad, piemēram, «Olimpijā» izvēlējos 24, jo divreiz četri ir astoņi. «Partizan» negribēju ņemt 24, jo tur iepriekš ar tādu numuru bija spēlējis čehu spēlētājs, kurš pēc tam aizgāja uz NBA. Mani droši vien salīdzinātu ar viņu. Tāpēc paņēmu 44. Izlasē atkal tiku pie 8.

074 Sliktākā spēle tavā karjerā?

Pagājušogad U-19 čempionātā, kad es neieņēmu nevienu no 11 tālmetieniem. Tā bija drausmīga spēle.

075 Ko saki, ja trāpi ar āmuru pa pirkstiem?

Au! Un bļ**.

076 Latvijas izlasei vajadzētu naturalizēt kādu ārzemnieku?

Domāju, ka nē, vienīgi tad, ja spēlētājs ir ļoti augstas klases. Kā Spānijas izlasē Ibaka. Ar Troju Ostleru ir pierādījis, kas notiek ar šādiem vidusmēra naturalizētiem spēlētājiem. Neviens tagad pat nezina, kur viņš spēlē.

077 Stulbākais jautājums, ko tev uzdevuši žurnālisti?

Kurš ir labāks spēlētājs – es vai mans brālis! To man tiešām bieži jautā. **FHM**

**Žurnāls tavai
veiksmei**

PADOMJU PIRĀTI

TEKSTS: SANDRIS METUZĀLS
FOTO: LATVIJAS VALSTS KINOFOTOFONODOKUMENTU ARHĪVS

«Visiem palikt savās vietās, citādi es uzspriecināšu lidmašīnu! Pieprasu mainīt kursu un lidot uz Stokholmu, citādi uzspēršu visus gaisā!» Mūsdienās cilvēks, kurš aviolineera apkalpei izvirzītu šādas prasības, izskatītos pēc idiota – nopērc biļeti un lido uz savu Stokholmu, kas tev traucē?! Taču pirms ceturtdaļgadsimta lidmašīnas no Rīgas uz Stokholmu divreiz dienā nelidoja un padomju pilsoņiem vispār bija gandrīz neiespējami nokļūt Rietumvalstīs. Tad nu viņi izlīdzējās, kā mācēja – arī nolaupot gaisakuģus.

Ar kukuruzņiku uz Zviedriju

Komunistu masu mediji lielākoties par lidmašīnu nolaupīšanas gadījumiem klusēja, tādēļ visaptverošu statistiku par gaisa pirātismu (tā padomju propaganda dēvēja noziegumu, kas angļu valodā zināms kā *hijacking*) iegūt ir grūti vēl šobaltdien. Taču ir skaidrs, ka nolaupīšanas mēģinājumu skaits bija rēķināms desmitos. Īpaši tie mēģinājumi nāca astoņdesmitajos, kad Padomju Savienībā brīvības it kā kļuva mazliet vairāk, taču ceļš uz ārzemēm tik un tā palika slēgts.

Ģeogrāfisko īpatnību dēļ padomju impērijā bija divi reģioni, kur lidaparātu nolaupīšana izpelnījās īpašu popularitāti – Aizkaukāzs un Baltijas republikas plus Ļeņingradas apgabals. No pirmā teju vai ar roku aizsniedzama bija Turcija, bet no otrā – Skandināvijas valstis. Šī iemesla dēļ gaisa pirātisma vēsturē baltieši savu vārdu ir ierakstījuši diezgan trekniem burtiem.

Uz raibu raibā lidmašīnu nolaupītāju fona mūsējiem izdevās izcelties kaut vai ar oriģinālu pieeju lietai – ja citviet aizdzina pasažieru lainerus, tad Latvijā vismaz divas reizes uzņēmīgi ļaudis pāri robežai tika ar mazāka izmēra lidaparātiem. Proti, lauku miglošanai izmantotajiem divplāksņiem An-2 jeb «kukuruzņikiem». Lai izmantotu šo metodi, gan bija nepieciešamas lidošanas prasmes un pieeja lidmašīnai. Cik zināms, pirmais līdz tam 1980. gadā aizdomājās lauksaimniecības aviovienības lidotājs, uzvārdā Vanags. Tā vietā, lai bērtu minerālmēslojumu uz Jelgavas apkaimes laukiem, viņš uzņēma kursu ziemeļu virzienā, plaujošā lidojumā tika pāri robežai un nosēdās Zviedrijai piederošajā Gotlandes salā, kur pieprasīja politisko patvērumu. Padomju puse zviedriem

Tā vietā, lai bērtu minerālmēslojumu uz Jelgavas apkaimes laukiem, viņš uzņēma kursu ziemeļu virzienā, plaujošā lidojumā tika pāri robežai un nosēdās Zviedrijai piederošajā Gotlandes salā.

pagēreja atdot pārbēdzēju un lidmašīnu, taču atpakaļ dabūja tikai aeroplānu.

Laikam jau mēri, ko pieņēma lauku aviācijas priekšnieki, nebija efektīvi, jo septiņus gadus vēlāk Vanaga pēdās sekoja vēl viens An-2 pilots, Svistunovs, kurš arī devās uz Gotlandi, tikai šoreiz no Saldus apkaimes

tīrumiem. Finiņš viņam neizdevās gluži tik veiksmīgs kā priekštecim, jo nācās nosēsties kādu kilometru no Gotlandes krastiem ūdenī. Padomju prasība izdot lidotāju palika bez atbildes, tiesa, zviedri gan viņam piešķieda nosacītu sodu par nelikumīgu gaisa telpas šķērsošanu.

Pāris uzņēmīgi vīri Zviedrijā nokļuva ar šādiem te An-2 divplāksņiem, ko parasti izmantoja lauku miglošanai.

Lauku aviatori bija veiksmīgākie, taču ne pirmie «kukuruzņiku» nolaupītāji. Desmit gadus pirms pilota Vanaga līdzīga doma apciemoja vairākus Rīgā un Ļeņingradā dzīvojošus ebrejus. Sešdesmito beigas un septiņdesmito sākums bija laiks, kad padomju ebrejiem parādījās pirmā teorētiskā iespēja pamest PSRS, lai pārceltos uz dzīvi Izraēlā. Sākumā gan lielākā daļa gribētāju saņēma atteikumu, un paši uzņēmīgākie (vai arī izmīsušākie) meklēja alternatīvu variantu. Ņemot vērā, ka viņu vidū bija viens bijušais kara lidotājs, domubiedru grupa nolēma Ļeņingradā nolaupīt «kukuruzņiku», kas veica vietējos reisus, un aizlidot uz Zviedriju. Bēgšanas plāns paredzēja sasiet abus istos «kukuruzņiku» lidotājus un sēdēt pie stūres pašiem. Iegāza ebrejus konspirācijas trūkums – bēgt gribētāju grupa bija tik liela (kopā 16 cilvēki), ka informācijas noplūde bija gluži likumsakarīga. Drīz vien par plānu bija informēti čekisti, kas tad arī visu kompāniju arestēja vēl lidlaukā. Visiem dalībniekiem piesprieda ilgstošus cietumsodus.

Lietuviešu «pionieri»

«Kukuruzņiku» laupīšana gan bija drīzāk izņēmums, nevis ierasta prakse. Parasti gaisa pirāti (kaut gan kādi nu pirāti – vienkārši cilvēki, kas gribēja tikt prom no PSRS) priekšroku deva pasažieru laineriem, kuru lidojuma tālums bija lielāks nekā mazajiem divplāksņiem. Nēlaime vien tā, ka laineros bija arī pasažieri, kuri negribot nonāca ķīlnieku lomā. Un ne vienmēr nolaupīšana beidzās bez asinsizliešanas.

Atšķirībā no pārējiem pasažieriem, kuru bagāžā bija apelsīni, čača un vīns, Brazinski līdzī bija paņēmuši ko nopietnāku: pistoli, bisi ar apzāģētu stobru un vairākas rokas granātas.

Pirmais skaļais un vērienīgais mēģinājums nolaupīt pasažieru laineri datējams ar 1970. gadu, bet galveno lomu tajā spēlēja divi lietuvieši, tēvs un dēls Brazinski. Patiesībā pat dīvaini, ka allaž tik modrie padomju likuma sargi abus lietuviešus jau laicīgi nebija piefiksējuši, jo vecākais Brazinskis – Pranass –, jau sen viņiem bija pazīstams: leitīm bija gadījies pasēdēt aiz restēm. Vēlāk komunistiskā prese viņu iztēloja kā rūdītu recidīvistu un padomju varas ienaidnieku, taču patiesībā Pranass bija sēdējis par saimnieciskiem noziegumiem – būdams veikala pārzinis, viņš pa druskai bija spekulējis ar deficītām precēm. Principā par šādu nodarījumu varēja tiesāt teju vai katru otro padomju tirdzniecības darbinieku, taču Brazinskam nepaveicās un viņu pieķēra.

Kaut gan padomju varu Pranassam tiešām nebija, par ko mīlēt, jo pēc sēdēšanas iespēja veidot veiksmīgu karjeru bija līdzvērtīga nullei. Kādu brīdi pie sevis lamājās padomju sistēmu, vecais Branzinskis nolēma pamest PSRS, līdzī paķerot arī dēlu Alģirdu, kam tolaik bija tikai 15 gadu. 1970. gada 15. oktobrī abi lietuvieši iesēdās lidmašīnā

An-24, kas veica reisu no vienas Gruzijas PSR pilsētas uz otru – no Batumi uz Suhumi. Taču atšķirībā no pārējiem pasažieriem, kuru bagāžā bija apelsīni, čača un vīns, Brazinski līdzī bija paņēmuši ko nopietnāku: pistoli, bisi ar apzāģētu stobru un vairākas rokas granātas. Kad lidmašīna bija gaisā pavadījusi apmēram desmit minūtes, Pranass devās sturmēt pilotu kabīni, taču ceļā uzdūrās 19 gadus vecajai stjuartei Nadeždai Kurčenko, kura vai nu tiešām pamēģināja lietuvietim izsist no rokām šaujamo, vai arī pēdējam tā vienkārši likās. Lai kā būtu, Pranass izšāva, trāpot stjuartei krūtīs. Tālāk jau vecākais Brazinskis uzvedās tā, it kā būtu cietumā sēdējis par banku aplaupīšanu, nevis finanšu mahinācijām: pārkāpis pāri stjuartes līķim, ielauzās pilotu kabīnē un iekrāva ar bises laidī pa galvu vienam no lidotājiem. Tomēr piloti nebija noskaņoti sēdēt rokas klēpī salikuši. Lidmašīnas komandieris sagāza laineri sānis – cerībā, ka uzbrucēji negaidītā manevra laikā zaudēs līdzsvaru. Tā arī notika, taču Pranass paspēja divreiz izšaut, trāpot komandierim mugurā. Nākamās divas lodes ķēra lidmašīnas stūrmani. Redzot, ka uzbrucēji ir ▶▶▶

Padomju pilsonim nebija sevišķi lielas iespējas izvēlēties, ar kādu kompāniju lidot vai kādu lidmašīnu nolaupīt – izvēle aprobežojās ar «Aeroflot».

Brazinsku piemērs izrādījās lipīgs, jo jau pāris nedēļas pēc An-24 incidenta divi citi vīrieši līdzīgā kārtā mēģināja nolaupīt lidmašīnu, lai nokļūtu Turcijā.

noskaņoti vairāk nekā nopietni, ievainotajiem apkalpes locekļiem neatlika nekas cits, kā pakļauties Brazinsku prasībām un uzņemt kursu uz Turciju, kur tad arī vēlējās nonākt abi gaisa pirāti.

Padomju varas iestādes, saņēmušas ziņu par gaisa kuģa sagrābšanu, pirmajā mirklī bija noskaņotas tikpat kareivīgi kā nelaimīgās lidmašīnas apkalpe. Militāristi pat sāka izstrādāt plānu desantoperācijai Turcijas lidostā, kurā plānoja nolaisties Brazinski. Tomēr pēdējā brīdī operācija tika apturēta, saprotot, kādu starptautisko skandālu izraisītu padomju karavīru desantēšanās aerodromā, lai arī ar tik cēlu mērķi kā ķīlnieku atbrīvošana un gaisa pirātu apcietināšana. Jo vairāk tādēļ, ka bija pamats cerēt uz Turcijas valdības atbalstu Brazinsku izdošanā.

Cerības izrādījās veltas. An-24 netraucēti nosēdās Turcijā, kur abi lietuvieši padevās policijai. Ķīlnieki tika atbrīvoti un drīz vien nogādāti atpakaļ dzimtenē, savukārt Brazinski pieprasīja Turcijai politisko patvērumu, ko divainā kārtā arī saņēma, neraugoties uz asinsizliešanu, ko gaisā bija sarīkojuši. Vēl divaināk turki nolēma rīkoties ar incidentā iesaistīto lidaparātu – atteicās to

atdot PSRS. Atbildot uz tik nekaunīgu rīcību, Krievijas sankcionēja slepeno operāciju – armijas specvienībai vajadzēja paklusām pāriet Turcijas robežu, aiziet līdz 180 kilometrus attāļam lidlaukam un atņemt turkiem Brazinsku nolaupīto lidmašīnu. Specvienība patiešām bija jau gandrīz sasniegusi aerodromu, kad saņēma komandu atgriezties – abu valstu valdībām tomēr bija izdevies panākt kompromisu, un daudz cietusi lidmašīna tika atdota mierīgā ceļā.

Kas tālāk notika ar Brazinskiem?

Padomju tiesa veltī viņus gaidīja, jo Turcija kategoriski atteicās izdot abus lietuviešus, ko PSRS uzskatīja par noziedzniekiem, bet turki – par politiskajiem bēgļiem. Līdzīgās domās bija arī Amerikas Savienotās Valstis, kas mazliet vēlāk Brazinskiem piešķīra patvērumu. Amerikā viņi klusi nodzīvoja 30 gadus, līdz 2000. gadā pasaule atkal izdzirdēja Brazinsku vārdu – ģimenes strīda laikā Aļģirds bija nogalinājis savu tēvu un nonācis aiz restēm.

Cik zināms, 70. gados tas nebija vienīgais lidmašīnas nolaupīšanas gadījums. Taču atšķirībā no Brazinsku lietas, ko padomju avīzes aprakstīja visai plaši, nežēlojot biežus vārdus abiem gaisa pirātiem, par viņu sekotājiem ziņas presē vairs neparādījās. Iemesls bija vienkāršs – Brazinsku piemērs izrādījās lipīgs, jo jau pāris nedēļas pēc An-24 incidenta divi citi vīrieši līdzīgā kārtā mēģināja nolaupīt lidmašīnu, lai nokļūtu Turcijā. Atšķirībā no Brazinskiem, viņus varas iestādēm izdevās neitralizēt, taču tēma «padomju gaisa pirāti» presē uz ilgu laiku kļuva par tabu. Lai nevienam neienāktu prātā pamēģināt kaut ko līdzīgu.

Preses cenzūra nebija vienīgais secinājums, pie kā nonāca varas iestādes. Drīz pēc Brazinsku bēgšanas tika izveidotas pirmās specvienības, kuru uzdevums bija cīnīties pret gaisa pirātismu. Gandrīz katru lielu aviolaikneri pavadīja civilā tērpt bruņots milicijas darbinieks, dienesta pistoles izsniedza arī pilotiem. Taču, tā kā ziņas par šiem pasākumiem avīzēs nenonāca, atradās arvien jauni un jauni gribētāji riskēt, lai tikai varētu nokļūt otrā pusē «dzelzs priekšskaram». Tā 1972. gadā aviolaikneris, kas lidoja no Maskavas uz Čitu, pamēģināja sagrābt kāds Tengizs Rzajevs un draudēja uzspriecināt

1990. gada pavaris. Svinīgi tiek atklāts aviokompānijas SAS reiss Rīga–Kopenhāgena. Beidzot Rietumos var nokļūt, vienkārši nopērkot biļeti, nevis piedraudot lidotājiem.

Foto no Latvijas Valsts Krievotfotodokumentu arhīva

Nesen uzceltās Rīgas lidostas zāle 70. gadu vidū – miers, klusums, tukšums.

Maskavā, Vnukovas lidostā, jaunos sapņotājus gaidīja nevis dolāru paciņas, bet gan milicijas specvienība, gatava veikt pirmo nolaupītas lidmašīnas atbrīvošanas operāciju PSRS vēsturē.

lidzi paņemto bumbu, ja lidmašīnas komandieris nelidos uz Ķīnu. Un atšķirībā no tukšvārdīgiem muldoņām savus draudus tiešām īstenoja, uzspirdzinot sevi kopā ar lidmašīnu – pēc visa spriežot, brīdī, kad reisu pavaidošais pārģērbtais milicis mēģināja viņu arestēt.

Teroristi – indiāņu draugi

Tā kā ziņa par šo traģēdiju atklātībā nenāca, lidostu virzienā devās arvien jauni un jauni gaisa pirāti. Reizēm jauni vārda visticšākajā nozīmē – kā vairāki Maskavas automehāniku tehnikuma audzēkņi, kuri 1973. gadā izdomāja sagrābt gaisa kuģi, lai nokļūtu Amerikā. Kā jau ar tīneidžeriem gadās, galvā viņiem valdīja pilnīga putra, piemēram, viens no brigādes locekļiem uz Ameriku gribēja doties, lai palīdzētu indiāņiem cīņā par viņu tiesībām. Kaut kur sadabūjuši pāris vecas bises un apzāģējuši

tām stobrus, puikas nopirka biļetes uz reisu Maskava–Brjanska. Īsi pirms nolaišanās Brjanskā jaunieši izvilka no somām ieročus, paziņoja, ka sagrābj lidmašīnu un centās ielauzties pilotu kabīnē. No tās izlēca pārskaities bortinženieris, kurš pamēģināja vienam no uzbrucējiem atņemt ieroci, taču atskanēja šāviens, un lidotājs saņēma lodi vēderā. Iejaukties mēģināja arī viens no pasažieriem, taču arī tika sašauts. Beigās puisiem tomēr izdevās ielauzties pilotu kabīnē un izvirzīt savas prasības varas iestādēm – jaunekļi vēlējās pusotru miljonu dolāru apmaiņā pret solījumu saglabāt visiem pasažieriem dzīvību. Brjanskas atbildīgās iestādes atbildēja īsi un kodolīgi: «Puiši, vai jūs galīgi dumji vai kā? No kurienes gan tādā provinces pilsētā kā Brjanska varētu rasties miljons dolāru? Lidojiet vien atpakaļ uz Maskavu un prasiet naudu maskaviēšiem!» Jauno teroristu brigādei neatlika nekas cits,

kā sekot šim padomam un sazināties ar Maskavu, noskaitot savu prasību paplašināto sarakstu: čemodāns ar dolāriem, lidmašīnas uzpilde ar degvielu, pēc tam gaisa koridors līdz Ļeņingradai, kur vēlreiz uzpildīšanās un brīvs ceļš uz kādu no Skandināvijas valstīm. Maskava, ko sarunās pārstāvēja pats iekšlietu ministrs Ščolokovs, izvirzīja savus noteikumus: ja Maskavas lidostā atbrīvosiet pusi ķilnieku, dabūsiet pusi naudas, bet otru pusi Ļeņingradā apmaiņā pret pārējiem ķilniekiem. Teroristi piekrita.

Maskavā, Vnukovas lidostā, jaunos sapņotājus gaidīja nevis dolāru paciņas, bet gan milicijas specvienība, gatava veikt pirmo nolaupītas lidmašīnas atbrīvošanas operāciju PSRS vēsturē. Nevarētu gan teikt, ka tā būtu norisinājies kā pa dziedziņu. Pasākumu gandrīz izgāza specvienības kaujinieks, kurš, lavoties zem lidmašīnas, kas bija novietota uz skrejceļa, netīšām pacēla galvu un ar metāla ķiveri atsitās pret lidaparāta apšuvumu. Izdzirdējis aizdomīgu troksni, viens no teroristiem atvēra lūku, lai palūvētu, kas tad ārā notiek. Specvienības vīri izmantoja šo iespēju, nekavējoties atklājot uguni, lai neļautu aizvērt lūku un varētu ielauzties lidmašīnā. Izcēlās īsa, bet neganta apšaušana, kas teroristiem beidzās slikti: vienu no viņiem nošāva, vēl viens nošāvēs pats, bet atlikušie divi padevās. Ievainoti tika ►►►

Padomju Latvijas galvaspilsētu gaisa ceļi savienoja ar vēl apmēram 100 pilsētām. Tiesa, gandrīz tikai PSRS teritorijā esošām. Tie, kas gribēja tikt tālāk, savas vēlmes parasti pauda pilotiem personīgi, reizē ar piebildi: «Man ir bumba!»

Foto no Latvijas Valsts Kincifonodokumenta arhīva, autors U. Pāže

1989. gadā vien bija vairāk nekā desmit gadījumi, kad no Rīgas vai uz to lidojošas lidmašīnas bija spiestas mainīt kursu, jo kāds no pasažieriem piedraudēja uzspriecināt bumbu.

arī divi pasažieri. Jāteic, ka izdzīvojušie teroristi tika cauri nosacīti viegli: vienam piesprieda desmit gadus, bet otru atzina par nepieskaitāmu. Starp citu, tieši pēc šī gadījuma VDK šefs Jurijs Andropovs nolēma izveidot īpašu pretterorisma vienību, kuras uzdevums būtu profesionāli un pēc iespējas bez upuriem atbrīvot sagrābtas lidmašīnas – vēlāk šī vienība kļuva slavena ar «Alfas» vārdu.

Kādam veicās, kādam ne

Bija arī pa kādam veiksmīgam mēģinājumam ar nolaupītu lidmašīnu nokļūt Rietumos. Viens no šiem gadījumiem atkal saistīts ar Latviju, ar vietējo reisu Rīga–Daugavpils. 1977. gadā tajā kursējošo lidmašīnu An-24 sagrāba ar apzāģētu bisi bruņots vīrs, uzvārdā Sosnovskis, kurš pieprasīja lidot uz Stokholmu. Lidmašīnas apkalpe pakļāvās terorista prasībām un tiešām nolaidās Zviedrijā. Tomēr zviedri izrādījās ne tik humāni attiecībā pret gaisa kuģu nolaupītājiem kā turki savulaik pret Brazīniski – Padomju Savienībai Sosnovski gan neizdeva, taču četru gadu cietumsodu tomēr piesprieda.

Pāris mēnešus vēlāk viņa pēdās mēģināja iet divi puīši, kuri no Petrozavodskas uz Ļeņingradu lidojošo lineru nosēdināja Helsinkos. Kļūda, jo atšķirībā no zviedriem somi vienmēr centās izvairīties no jebkādam domstarpībām ar lielo austrumu kaimiņu. Tādēļ abi lidmašīnas nolaupītāji tika izdoti

PSRS, kur iesēdās pēc pilnas programmas – viens uz astoņiem, bet otrs uz 15 gadiem. Aizsteidzoties notikumiem priekšā, jāteic, ka no viņu kļūdām ne visi mācījās, jo tieši Somija vēlākajos gados kļuva par vienu no populārākajiem lidmašīnu nolaupītāju galamērķiem.

Viens no viņiem izcēlās ar īpašu originalitāti, jo sagrāba nevis lidmašīnu, bet Somijas aviokompānijas «Finnair» pārstāvniecību Maskavā. Draudot ar ieroci, terorists pieprasīja nogādāt viņu Somijā, citādi sākot šaut. Pārrunās ar milīciem, kas mēģināja noregulēt konfliktu, terorists neielaidās, tā vietā atklājot uz likuma sargiem uguni. Kaut gan šis nu bija no tiem gadījumiem, kad tā vien prasījās nesen izveidotās pretterorisma vienības «Alfa» palīdzība, milīči tomēr tika galā saviem spēkiem – kad terorists uzbruka vienam no milicijas darbiniekiem, lai to piebeigtu, milicim izdevās izsist uzbrucējam no rokām ieroci, un tūlīt palīgā pieteidzās arī kolēģi, lai ļaundari savanģotu.

Starp citu, Rietumi vilināja ne tikai padomju pilsoņus vien. No sociālisma apskāvieniem vaļā tikt vēlējās arī citu Varšavas bloka valstu pilsoņi, un viens otrs no viņiem bija gatavs riskēt ar savu un citu dzīvībām, lai šo mērķi īstenotu. Piemēram, vairāki Čehoslovākijas iedzīvotāji, kuri 70. gadu sākumā, līdzīgi kā lietuvieši Brazīniski, sagrāba pasažieru lidmašīnu un nosēdināja to Rietumvācijā, uzbrukuma laikā nogalinot lineru pilotu. Rietumvācija

bēgļiem piešķīra politisko patvērumu un atteicās viņus izdot tiesāšanai dzimtenē. 1974. gadā viņu pēdās izlēma doties vēl četri gados jauni Prāgas iedzīvotāji, kuri izplānoja reisa Karlovi Vari–Prāga lidmašīnas sagrābšanu. Pirms tam viņi pat veica eksperimentu, lai pārbaudītu, vai lidostas drošības kontrolei izdosies iznest cauri dažādas metāla priekšmetus, piemēram, platknaibles. Pārsteidzošā kārtā izdevās, kas radīja cerību, ka gluži tāpat varētu iznest arī pistoli. Taču operācijas dienā metāla detektors noreagēja uz bagāžā esošo šaujamieroci, un visa kompanija tika saņemta ciet.

Astoņdesmito bums

80. gadu otrajā pusē, kad PSRS jau plīsa pa visām šuvēm, lidmašīnu laupīšana kļuva teju par ikdienišķu parādību. «Tā bija visistākā epidēmija,» saka Nikolajs Fiļenko, kurš 80. gados strādāja īpašā Transporta milicijas nodaļā, kas kopā ar civilajiem speciālistiem gādāja par drošību Rīgas lidostā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo desmitgadi drošības pasākumi bija kļuvuši stingrāki, ieviesti moderni metāla detektori, izstrādāta sistēma, kā rīkoties lidaparātu nolaupīšanas gadījumos un pat izveidota sava pretterorisma vienība, ko apmācīja slavenās «Alfas» speciālisti. Tomēr, neraugoties uz visiem šiem pasākumiem (turklāt Rīgas lidosta bija viena no vislabāk aprikotajām visā PSRS), potenciālo teroristu skaits negāja mazumā, drīzāk jau otrādi. 1989. gadā vien bija vairāk nekā desmit gadījumi, kad no Rīgas vai uz to lidojošas lidmašīnas bija spiestas mainīt kursu, jo kāds no pasažieriem piedraudēja uzspriecināt bumbu, ja netiks aizvizināts uz Helsinkiem vai Stokholmu. Pat 1990. gadā, PSRS sabrukuma priekšvakarā, kad robeža jau praktiski bija vaļā, pie mums bija trīs šādi incidenti. Par laimi, visos gadījumos tie bija tikai draudi, jo reālu ieroču vai spridzekļu gaisa pirātiem nebija, vismaz ne tiem, kas savu ceļu sāka Rīgā. Finālam parasti bija divi varianti: vai nu lidmašīnu nosēdināja kādā lidlaukā Padomju Savienības teritorijā un pierunāja neizdevušos teroristu padoties, vai arī ļāva nosēsties, piemēram, Helsinkos, bet somi viņu neka vējoties izdeva tiesāšanai dzimtenē.

Tas, ka neviens no draudētājiem nebija apbruņots, vēl nenozīmē, ka nebūtu bijuši mēģinājumi ienest lidmašīnās ierocus. «Gada laikā mēs parasti atsavinājām no 100 līdz pat 1000 bīstamiem priekšmetiem – šaujamierocus, aukstos ierocus, sprāgstvielas, viegli uzliesmojošus šķidrumus. Īpašs pieaugums bija astoņdesmito beigās: 1989. gadā bija 2000 šādu gadījumu, bet 1990. – ap pusotru tūkstoši,» atminas Fiļenko.

Foto no Latvijas Valsts Kineifotodokumentu arhīva, autors L. Pantus

Aina no 60. gadu Rīgas lidostas ikdienas mūsdienu drošībniekiem radītu sirdsklauves – neviena nepieskatīti pasažieri kļūst pa lidlauku!

Asiņainie pirāti

Diemžēl pāris citās PSRS pilsētās ļaudis neaprobežojās tikai ar draudiem vien un pa īstam ķērās pie ieročiem. Uzvedās kā īsti pirāti un bija gatavi iet pāri līķiem.

1986. gadā Ufā pasažieru lidmašīnu nolaupīja divi ar automātu un ložmetēju bruņoti obligātā dienesta karavīri un pavēlēja lidot uz Pakistānu. Vēl pirms iebrukšanas lidmašīnā abi bija paspējuši nošaut divus miličus, jo karavīriem bija licies, ka pogainie viņus izseko. Pat vēl netikuši līdz prasību izvirzīšanai abi idioti lidmašīnā sāka šaut, jo kāds no pasažieriem ne tā uz viņiem bija paskatījies. Iznākums – viens pasažieris beigts, divi ievainoti. Šaut ar ložmetēju lidmašīnā, kā izrādījās, nebija pati labākā doma, jo lodes sacaurumoja ne tikai cilvēkus, bet arī apšuvumu, kas savukārt ļāva lidlauka vadībai aizkavēt lainera pacelšanos gaisā – sak, ar bojātu lidmašīnu taču jūs tālu netiksiet, vispirms jāsamontē. Bet, kamēr remontēja (uzbrucēji tikmēr pagērēja narkotikas, kuru vietā viņiem iesmērēja miegazāles), tikmēr bija klāt arī pretterorisma grupa, kas šīs operācijas laikā vienu pirātu nošāva, bet otru ievainoja.

Visskaļākā un arī asiņainākā no 80. gadu gaisa pirātisma epizodēm datējama ar 1988. gadu, kad PSRS pamest mēģināja Ovečkini ģimene no Irkutskas 11 cilvēku sastāvā. Ovečkini nebija kaut kādi nepazīstami dzīves pabēri – šīs daudz bērnu ģimenes atvases bija noorganizējušas ansambli «Septiņi Simeoni», kas braukāja pa valsti ar koncertiem un reizēm pavidēja televīzijā. Vārdu sakot, pēc diezgan piezemētajiem padomju standartiem Ovečkiniem par dzīvi

Kad Ovečkini pamanīja lidlaukā vīrus padomju miliču formās, saprata, ka ir piemānīti, un nošāva stjuarti.

nekādi nebija pamata sūdzēties. Taču gadījās, ka viņus uzaicināja uzstāties Japānā, tā pilnīgi izmainot ģimenes skatu uz dzīvi: kapitālistiskā pasaule jaunos Ovečkinus tā apbūra, ka drīz vien pēc atgriešanās dzimtajā Irkutskā viņi nolēma bēgt uz Rietumiem. Jauni piedāvājumi aizrobežu koncerttūrēm nebija gaidāmi, tādēļ puīši nosprieda sagrābt lidmašīnu. Tā arī izdarīja, kompānijai līdzī paņemot mammu un mazgadīgos brāļus un māsas. Ieročus un sprāgstvielas Ovečkini lidmašīnā ienesa, noslēpjot kontrabasā: tā kā «Septiņi Simeoni» bija vietējās slavenības, drošības kontroles darbinieki viņu mūzikas instrumentus izlaida cauri bez nopietnas pārbaudes.

Kad lidmašīna tuvojās Ļeņingradai, jaunie teroristi (vecākajam no septiņiem brāļiem bija 26, bet jaunākajam – deviņi gadi, tiesa, mazajam puikam šaujamo neviens nedeķa) izvilka stobrus un nodeva stjuartei zīmīti: «Lidojam uz Angliju (Londonu). Nesamazināt augstumu, citādi lidmašīnu uzspriecināsim. Mēs jūs kontrolējam.» Lidmašīnas komandieris uz to paskaidroja, ka pa taisno Londonā nokļūt neizdosies, vispirms vajadzēs nolaisties, lai uzpildītu degvielu. Ovečkini bija ar mieru, taču strikti piekabināja, lai uzpildīšanās notiktu Somijā, nevis Padomju Savienībā. Taču atbildīgās amatpersonas teroristus piešmauca un nosēdināja lidmašīnā kādā no Ļeņingradas apkaimes lid-

laukiem. Kad Ovečkini pamanīja lidlaukā vīrus padomju miliču formās, saprata, ka ir piemānīti, un nošāva stjuarti. Varas iestādes bija noskaņotas ne mazāk kareivīgi un sankcionēja lidmašīnas atbrīvošanas operāciju, kas gan norisinājās kā pa celmiem: kad specvienība ielauzās lidaparātā, Ovečkini nekavējoties atklāja uguni, un gāja vaļā šaušana uz velna paraušanu. Beigās specvienības vīriem nācās atkāpties, līdzī nesot divus sašautos biedrus. Arī vairāki pasažieri bija ievainoti. Sapratuši, ka ārzemēs nenokļūt, vecākie brāļi Ovečkini vispirms uzspriecināja līdzī paņemto bumbu (sprādziens iznāca pašķidrs, tomēr lidmašīnu tas aizdedzināja) un viens pēc otra nošāva. Specvienība tikmēr pa otram lāgam metās sturmēt lidmašīnu, dāsnī dalot belzienus uz visām pusēm. Bilance iznāca skumja: stjuarte un trīs pasažieri gājuši bojā, četri brāļi un viņu māte nošāvušies, vairāk nekā 30 cilvēki ievainoti, lidmašīna sadegusi.

Muļķīgs fināls, jo vairāk tādēļ, ka jau pēc nieka diviem gadiem Rietumos varēja nokļūt bez jebkādas vardarbības un ālēšanās. Robežas bija vaļā, atlika tikai sakrāt naudu aviobiļetēm, kas gan 90. gadu sākumā nebija nekādas lētās, taču noteikti mazāk vērtas par cilvēka dzīvību vai vairākiem gadiem ieslodzījuma. Padomju pirātisma laikmets bija beidzies – reizē ar pašu padomju valsti. **FHM**

Kriija Heizela atgriežas

A photograph showing a person's legs and feet resting on a red and white striped towel on a green lawn. The person is wearing white underwear. The background is a dense green hedge.

Kad atklātībā nonāca
vīnas privātais sekss
video, Kīlija Heizela
atmeta ar roku
veiksmīgajai modeles
karjerai un aizbēga pāri
okeānam. Tur viņa
gozēšanos fotokāmeru
priekšā aizstāja ar
darbošanos
kinokāmeras priekšā.

[FOTO: CARLOS NUNEZ
TEKSTS: DAN JUDE]

Pirms četriem gadiem Kīlija, kas nupat britu FHM 100 seksīgāko pasaules sieviešu balsojumā bija ierindota trešajā vietā, rotāja arī Latvijas FHM vāku. Lielbritānija tai laikā par izskatīgo daiļavu, kura no frizieres bija kļuvusi par tiešām veiksmīgu modeli, bija sajūsmā. Ja precīzāk, vislielākajā sajūsmā noteikti bija britu vīrieši, kuri kāri aplūkoja fotosesijas ar Kīlijas apaļumiem. Bet tad vienā jaukā dienā Kīlija pēkšņi nozuda. Meitene, kas nupat ik mēnesi bija aplūkojama dažādos žurnālos, devās iekarot Holivudu, kur arī pavadīja pēdējos mazliet vairāk nekā trīs gadus. Tagad, sasniegusi 25 gadu vecumu, viņa ir krietni pieaugušāka un vēl seksīgāka.

Pirmais, kas krit acīs – Kīlija ir daudz priecīgāka nekā agrāk. Zinot, ko viņai nācās dzirdēt, kad meitene paziņoja par modeles karjeras beigām, un zinot, cik ilgs laiks pēc tā ir pagājis, par to nemaz nav jābrīnās. Tagad viņa atceras: «Es biju pavisam parasta meitene, bet tad pēkšņi mani sāka vajāt paparaci. Dažkārt viņi klusi sēdēja pat pie manu vecāku mājām. Bija ļoti grūti.» Īpaši grūti bija tai brīdī, kad atklātībā nonāca Kīlijas sekса video... Un par to viņa nekad ne ar vienu nav runājusi. Līdz šim brīdim.

Pastāsti, kas īsti notika ar to ierakstu? Tev pašai nebija aizdomu, ka reiz tas varētu nejauši uzpeldēt?

Nē, nepavisam. Tas bija milzīgs pārsteigums.

Cilvēki vienmēr saka: «Kā tu vari būt pārsteigta? Tu taču zināji, ka šāds ieraksts top, tāpēc tev vienmēr kaut kam tādām jābūt gatavam.» Dienā, kad es par to uzzināju, man zvanīja draudzene un teica: «Avīžu pirmajā lapā ir tava fotogrāfija. Runa ir par sekса video.» Tai brīdī es domāju – tas nav iespējams, tas ieraksts taču glabājas pie manis! Tas atrodas manā guļamistabā! Aizgāju līdz kioskam, ieraudzīju laikrakstus un biju šokā. Sāku raudāt. Ļoti pārdzīvoju, jo ar puisī, kurš arī tur piedalījās, biju runājusi vēl iepriekšējā dienā.

Kas viņš bija?

Mans bijušais draugs, ar viņu tikos apmēram gadu. Turklāt tas nebija ieraksts, kurā mēs sēžam istabā un gatavojamies nodarboties ar

seksu. Tas bija ieraksts no atvaļinājuma brīvdienām, kur bijām šausmīgi piedzērušies un filmējām mulķības.

Tu saki, ka vienīgā kopija bija pie tevis. Kā viņš pie tās tika?

Šī ir neizskaidrojamā daļa, jo patiešām viņam ieraksta nemaz nebija. Apmēram nedēļu pirms ieraksta nonākšanas internetā kāds bija ielauzies manās mājās. Nācu mājās, durvis bija vaļā. Bija pazudušas daudzas manas mantas, bet vietā bija atstāts nazis... Pēc tam saņēmū automātiskajā atbildētājā dažādas ziņas, ka viņš vēlējies mani nogalināt... Redziet, es laikam spēju piesaistīt lielākos psihopātus. Ceru, ka nu tā ir pagātne.

Tātad ierakstu tomēr paņēma kāds psihs zaglis?

Iesākumā es tā domāju. Pēc tam, kad gāju cauri tiesas procesam, laikraksts, kas bija publicējis par to informāciju, teica, ka viņi to redzējuši jau vismaz mēnesi iepriekš. Tātad tas nevarēja nākt no zagļa. Šķiet, kāds jau agrāk, kad neesmu bijusi mājās, atnācis, uztaisījis kopiju un aizgājis. Un tad nogaidījis, līdz varēs to izmantot pret mani.

Mediji arī tai laikā nebija pret tevi saudzīgi, vai ne?

Problēma drīzāk bija cilvēku attieksmē. Visi domāja: viņa ir modele, kas nekautrējas

atkailināties fotosesijās, viņa regulāri ir dzeltenās preses uzmanības centrā, tātad viņa noteikti pati to ir vēlējusies. Bet nē, es to negribēju! Okei, manas krūtis varbūt ir redzējies katrs, kurš to ir vēlējies, bet es noteikti nekad neesmu gribējusi, lai kāds cits skatās manu seksa video.

Bet tu nekad neesi bijusi tipiskā glamūra modele. Kļūt par modeli – tā bija apzināta izvēle?

Nē. Kad man bija sešpadsmit, mākslas skolotāja man vienmēr teica, lai es mācos, ka tas ir svarīgi, jo man būs jāveido karjera. Es vienmēr viņai atmetu pretī: «Es tāpat būšu meitene, par kuru vienmēr interesēsies prese, tāpēc izglītība man nemaz nav vajadzīga.» Šķiet, tātad zemapziņā man tomēr šāda vēlme ir bijusi, lai gan pati to nemaz apzināti neizvēlējos.

Un tad pavisam īsā laikā tu tiešām kļuvi par modeli. Ko tu tagad par to domā?

Reizēm es par to padomāju, un jā, tas tik tiešām bija laiks!

Šo septiņu gadu laikā, kad tas sākās, esi daudz mainījies?

Es ceru! Ceru, ka septiņos gados esmu kļuvusi pieaugušāka. Kādam draugam rādīju video, kurā man ir astoņpadsmit – es izklausījos kā meitene no Eksesas. Tagad es

nepavisam pēc tādas neizklausos.

Kā tev šķiet, kas tevi ir tāds, kāpēc daudzi vīrieši tevi uzskata par ideālo sievieti?

Droši vien pie vainas tas, ka es neesmu viena no tām perfektajām skaistulēm. Cilvēki jūt, ka esmu pieejama, tāpēc viņi no manis nebaidās.

Tu joprojām esi pieejama?

Pavisam noteikti!

Tātad: ja vakarā bārā pie tevis pienāktu kāds pavisam normāls čalis un piedāvātos izmaksāt dzērienu, tu viņam neatteiktu?

Es neredzu nevienu iemeslu, lai es viņam atteiktu. Es neesmu no tām meitenēm, uz kurām puisi izšķiež dzērienus. Es nekad nevienu nepasūtu pāris mājas tālāk, tas nav manā dabā. Tikai labāk nevajag man uzsaukt dzirkstošos dzērienus. Man ļoti nēgaršo šampanietis.

Kā jūties, neesot attiecībās?

Man tas ļoti patīk.

Savulaik gan tavi draugi bija sabiedrībā visai labi pazīstami vīrieši...

Tiešām? Piemēram, kurš?

Futbolists Džo Kouls?

Nē!

TV zvaigzne Stīvs Džonss?

Nē, arī viņš nebija mans puisis. Tur pat nebija nekas TĀDS.

Tad kā tu paskaidrosi fotogrāfiju, kurā bija redzams, kā tu ar Stīvu iznāc no viesnīcas Losandželosā, turot rokās maisiņu ar prezervatīviem?

Tur nemaz nav tik daudz, ko stāstīt. Stīvs pārvācās uz Losandželosu, mums bija kopīgi draugi, tā ar viņu iepazinās un pāris reizes pabijām kopā. Prese rakstīja, ka mēs esot iznākuši no viesnīcas, tātad mēs esam pavadījuši laiku numuriņā... Mēs bijām pusdienās, viesnīcas restorānā. Ja mēs gribētu pārgulēt, kāpēc lai mēs to nedarītu viņa mājās?

Un maiss ar prezervatīviem?

Es nezinu... Varbūt Stīvam bija vēl kādi plāni.

Ja veiksmīga, izskatīga televīzijas personība nespēja izraisīt tavu interesi, kas ir tas, ko tu meklē vīriešos?

Man ir samērā jocīga gaume. Man ir svarīgi, lai cilvēks, ar ko esmu kopā, ir arī mans labākais draugs. Tas ir jocīgi, jo tas nozīmē, ka tev ar labāko draugu ir arī jāguļ. Man ir vairāki labi draugi, bet diemžēl man viņi seksuāli nešķiet pievilcīgi. Bet tad ir arī cilvēki, kuri man fiziski patīk, bet man ar viņiem nav, par ko parunāt. Tāpēc tas ir tāds mikslis, kur tev jābūt seksuāli ieinteresētai sev tuvā draugā.

Iepriekšējos trīs gadus pavadīji Holivudā.

Ko tur darīji?

Biju par to domājusi jau ilgi. Arī Lielbritānijā ļoti labi pelnīju, tāpēc bija grūti izlemt par labu Amerikai. Nu kā, šeit es pelnu daudz naudas, tagad sāksu visu no nulles? Tā kā vienmēr esmu sapņojusi kļūt par aktrisi, nolēmu tomēr riskēt. Turklāt

domāju, ja to nedarīšu tieši tai brīdī, pēc tam jau būs par vēlu.

Nepietrūka modeles darba?

Man patiesībā šķiet, ka tai jomā sasniedzu visu, ko varēju. Tālāk bija tikai atkārtšanās, neko tādu, ko nebūtu iepriekš darījusi, es vairs nevarēju piedzīvot. Man vienkārši vajadzēja iet uz priekšu un sākt darīt kaut ko citu.

Nebija grūti sākt jaunu karjeru, nu jau kā aktrisei?

Tas bija liels izaicinājums, bet bija forši. Ņemot vērā manu iepriekšējo karjeru, bija daudz kam jākāpj pāri, tāpēc bija sarežģīti. Man bija jāpierāda, ka esmu nopietna, jo ir tik daudz modeļu, kas vienkārši izdomā: «O, jā, es arī būšu aktrise.» Bet es to vēlējos patiešām nopietni.

Drīzumā varbūt iznāks kāda filma, kurā piedalies arī tu?

Pavisam drīz jāiznāk filmai «St George's Day». Tā ir gangsterfilma. Pirmizrāde paredzēta septembrī.

Losandželosā cilvēki tevi atpazīst?

Noteikti to, kas atpazīst, ir mazāk nekā Lielbritānijā. Ik pa laikam gan kāds mani uzrunā, vaicā, vai es gadījumā neesmu Kīlija. Tad man liekas, ka esmu kaut ko izdarījusi greizi... Bet tad cilvēki nosaka, ka esot mani fani.

Neskaitot aktrises darbu, ko vēl tu gribētu savā dzīvē īstenot?

Es gribētu kaut ko uzrakstīt. Es tagad cenšos uzrakstīt scenāriju filmai.

Par ko tas ir?

Mani ļoti interesē britu vidusslānis, britu saknes. Es gribu parādīt, kā cilvēki cīnās par izdzīvošanu, kā par kaut ko kļūst. Daudz britu filmu ir par aristokrātiju un augstākajiem slāņiem, bet to, kāda ir īstā Anglija, cilvēki filmās nemaz neredz.

Kas tur, Amerikā, tev pietrūkst no Lielbritānijas?

Man pietrūkst pastaigu. Vai izbrauciena ar vilcienu, perfektā apavu pāra meklējumu, grāmatas lasīšanas kafejnīcā. Cilvēki Losandželosā to nedara. Citreiz es dodos pastaigā, un tad cilvēki domā, ka esmu traka. Ja es kaut kur atnāku kājām, man prasa: «Tu tiešām nāci ar kājām?» Es atbildu: «Jā, šī vieta ir tikai pāris kvartālus no manām mājām.»

Visbeidzot, kāda ir tava tipiskā diena Losandželosā?

Kā nu kuru reizi. Labums Losandželosā ir tāds – ja man nav, ko darīt, es zinu, ka ir ļoti daudz citu cilvēku, kuriem arī nav, ko darīt. Tāpēc katru dienu ar kādu varu doties pusdienās, sauloties, kaut vai pārgājienā. Te vienmēr spīd saule, līdz ar to vienmēr varu uzturēties ārpus mājas. Tikpat labi varu gulēt pie baseina un piedzerties! **FHM**

TANKI RAKETES LĪKĪ UN MEGAPIKSELI

[FOTO: JOHN CANTLIE
TEKSTS: DAN MASOLIVER]

Bezbaillīgais fotogrāfs Džons Kantlī riskē ar dzīvību un dodas uz pasaules bīstamākajām karadarbības zonām. Elpu aizraujošu un pārgalvīgu piedzīvojumu frontes līnijā viņam netrūkst. Tāpat kā lielisku fotogrāfiju.

Iepazīsties ar Džonu Kantlī

Ja reizi pa reizei pāršķirsti preses izdevumus un skaties starptautiskās ziņu pārraides, iespējams, esi jau redzējis nelielu daļu no Džona fotogrāfijām. Teju desmit savas dzīves gadus kara reportieris un

fotogrāfs ir pavadījis karstajos punktos: ar ASV jūras kājniekiem viņš bija Afganistānā, ar britu karavīriem – Irākā. Pavisam nesen viņš bija Libijā un Sīrijā, kur uzņēma kadrus ar tankiem, kas tikpat labi varētu sākt uz viņu šaut. Viņš bieži ir riskējis ar dzīvību un redzējis, kā acu priekšā mirst tuvi draugi. Un tas viss tikai tāpēc, lai pievērstu pasaules uzmanību kara šausmām.

Starp citu, Džona kara dzīve sākās tieši FHM... Kad britu spēki 2003. gadā iegāja Irākā, tajā laikā pulveri vēl neostījušais Džons sakravāja ceļasomu un devās uz karadarbības zonu, lai sagatavotu materiālu žurnālam FHM.

«Redzēju televīzijā, kas tur notiek, un nodomāju: «Pie velna! Man uz turieni jābrauc!» viņš atceras. «Pārvietojos pa Irāku pilnpiedziņas džipā. Līdzī biju paņēmis tikai nelielu kameru un pāris pudeles ūdens; man nebija ne kartes, ne bruņuvastes, ne aizsargķiveres. Vien tikai mazliet degvielas un čipši.»

Turpmākajos gados Džons kļuva par vienu no pieredzējušākajiem un respektētajiem fotogrāfiem savā jomā. «Nevaru paskaidrot, kāpēc, bet izrādījās, ka man tas padodas,» viņš saka. «Es nerunāju neskaitāmās svešvalodās, esmu viens no tiem smieklīgajiem un trakajiem angļiem. Es mīlu cilvēkus, un rādās, ka viņi mani saprot. Kaut kas vienkārši nostrādā.»

Draudzība ar vietējiem

2011. gada Arābu pavasara laikā vairākas Austrumu tautas sacēlās pret savu valdību. Džons bija tur, un viņa dzīvība burtiski bija nemiernieku rokās. Bet ar dažiem viņam izdevās izveidot patiešām tuvu draudzību.

«Tās ir tādas attiecības kā ar jebkuru cilvēku,» stāsta Džons. «Es to salīdzinu ar diviem suņiem, kuri ota viens otra pakaļu: tiklīdz viņi to izdara un mazliet viens otru iepazīst, viņi vairs neplēšas.» Tomēr robeža starp draudzību un iemeslu, kāpēc Džons šeit ieradies, dažkārt paliekot visai neskaidra. «Libijā es dzīvoju kopā ar nemiernieku grupu. Pēc mēneša apjēdzu, ka pats sāku atbalstīt nemierniekus un revolūciju. Man bija sev jāatgādina, ka esmu šeit ieradies strādāt. Mans mērķis ir uzņemt fotogrāfijas.»

01

02

01

Sīrija,

2012. gada marts

«Šie ir nemiernieku Brīvās Sīrijas armijas pārstāvji. Viņi vienmēr vēlas, lai fotogrāfijā arī tu turētu ieroci. Es ātri sapratu, ka tas nav forši. Esmu profesionālis, man nav jāšēž ar viņiem, turot rokās AK-47.»

02

Sīrija,

2012. gada marts

«Ši ir pilsēta ar nosaukumu Sarakeba. Virieši uz motocikla tā steidzas tādēļ, ka netālu aiz viņu mugurām atrodas divi T-72 tanki.»

03

Libija,

2011. gada septembris

«Šeit es satiku kādu kara veterānu, kurš labi prata metināt. Viņš bija specializējies mašīnu aprikošanā ar šādām te raķešu palaišanas iekārtām. Raķete, kas redzama attēlā, nav nekāda mazulīte, tā spēj izdarīt lielus postījumus.»

04

Libija,

2011. gada oktobris

Nemiernieku ložmetējnieks no kādas ēkas jumta apšauda Kadafi atbalstītājus. «Nemiernieki pārsvarā ir studenti, ārsti, strādnieki,» stāsta Džons. «Kad sākās lielākie nemieri, bija redzams, ka viņiem trūkst kontroles un organizētības.»

05

Libija,

2011. gada oktobris

«Šis ir uzņemts Sirtē, Kadafi dzimtajā pilsētā. Ielas ir applūdinātas, jo nemiernieku galvenais spēks bija ar ieročiem apkrautas automašīnas. Viņi cerēja, ka ar ūdens palīdzību nemiernieki lēnāk pārvietosies. Ūdeni gulēja daudz liķu...»

03

04

05

01

Amerikāņu jūras kājnieki: visstiprākie no stiprākajiem

Helmandas provincē, kas tiek uzskatīta par vienu no Afganistānas bīstamākajiem reģioniem, Džons pievienojās vairākām ASV jūras kājnieku vienībām. Apstākļi bija smagi. «Bija tik mežonīgi karsts,» atceras Džons. «Jau septiņos no rīta bija 40 grādu karstums. Jau no rīta tu izdzer desmit litrus ūdens, bet tik un tā pa dienu tev nevajag čurāt.»

Ik pa laikam Džons piedzīvoja «Talīban» uzbrukumus amerikāņiem – katru dienu notiek četri pieci sprādzieni, un nekad nav iespējams paredzēt, kur tas var notikt. «Ir milzīgs sprādziens, dažus ievaino, kādu arī nogalina. Atlido helikopters, savāc cietušos un aizlido prom.» Tam visam pa vidu ar savu kameru rokās bija arī Džons.

Ar amerikāņu karavīriem Džons nodibināja ciešas attiecības. Turklāt reiz šāda draudzība izrādījās gana noderīga. «Ar vienu no pilotēm kļuvām tik tuvi, ka viņa bieži mani aizveda uz vietām, kur vēlējos nokļūt. Žurnālisti ar karavīriem nedrīkst draudzēties. Tāpēc mums daudz kas bija jāpatur noslēpumā.»

02

03

01

Afganistāna, 2009. gada novembris

«Puisis, ko pārējie nes, ir Kevins Flinns. Viņu ievainoja brīdī, kad nosēdāmies ar helikopteru. Vēlāk ar viņu viss bija kārtībā, citiem gan nepaveicas – to, kas no viņiem paliek pāri, saliek melnos maisos.»

02

Afganistāna, 2011. gada jūnijs

«Tas ir Navarro, jūras kājnieks no Limas vienības. Ļoti daudzi karavīri ir pamatīgi notetovējušies. Viņi ir forši cilvēki, bet ne bez iemesla viņi ir jūras kājnieki. Patronu lente uz kreisā pleca simbolizē to, ka viņš ir ložmetējnieks. Uzraksts «Hooligan»... Viņi visi sevi dēvē par huligāniem. Es biju pasācis fotografēt jūras kājniekus un viņu tetovējumus, bet kāds no vadības to izdzirdēja, un viņam nepatika šī ideja.»

03

Afganistāna, 2011. gada jūnijs

«Karavīra Džeisona Ričardsona ķīveres iekšpusē. Tā ir viņa sešus gadus vecā meita Andželina. Viņš teica: «Viņa man līdzās ir vienmēr. Gan tad, kad iet labi, gan tad, kad pavisam sūdīgi.»

04

Afganistāna, 2009. gada novembris

«Šis atkal ir Kevins Flinns, kuru savainojusi kāda šāviņa šķemba. Savainotas bija rokas un kājas. Te viņš redzams brīdī, kad viņam ir sašpricēts morfijs.»

05

Afganistāna, 2010. gada janvāris

«Kareivjiem nekādi nevedās sarunas ar vietējiem afgāņiem, tāpēc viņi izvēlējās nejaušus vīriešus un aizveda uz nometni. Pa to laiku ciemā izcēlās runas, ka aizvesti vīrieši, un citi nāca skatīties, kas noticis. Tad karavīri tiem prasīja: «Varbūt tagad mēs varam aprunāties?»»

06

Afganistāna, 2011. gada jūnijs

«Tas ir afgāņu tulks. Snaiperis sašāva viņu plecā. Uz viņa krūtīm rakstīts ievainošanas laiks, asins grupa un zāles, kādas viņam dotas. Ja blakus lido helikopteri, nav iespējams dzirdēt, ko citi saka, tāpēc visu šo informāciju uzraksta uz krūtīm.»

04

06

05

01

Skatīties briesmām acīs

Lielākā daļa cilvēku tādu spriedzi nevarētu izturēt, bet Džons bez bailēm var izskriet tanku priekšā un uzņemt vērtīgus kadrus. Viņš ir atradies blakus vietām, kur tik tikko sprāgusi raķešgranāta. «Ja es baidītos, es neko tādu nevarētu darīt,» paskaidro Džons. «Ja tu sāc uztraukties un sākas panika, tu kļūsti par draudu gan sev, gan apkārtniekiem.»

Dzenoties pakal mūžīgajam izaicinājumam uzņemt pēc iespējas labākus kadrus, viņš savu dzīvību bieži pakļauj riskam. «Kad tu kādā vietā esi bijis jau labu laiku un esi fotografējis vismaz desmit kaujas, tu sāc par to domāt mazliet vairāk. Kad kaujinieki ir tālu aiz muguras, bet tu pats esi kaut kur pa vidu starp karojošajām pusēm, tu padomā: «Ko es te daru?» Es taču neesmu šeit ieradies padarīt sev galu. Es negribu, lai mani nogalina. Ja mani nogalinātu, es kaut kādā ziņā būtu izgāzies.»

01 & 02

Libija,

2011. gada septembris

«Šī bija īpaši slikta diena: pirmā diena, kad nemiernieki ienāca Sirtē, kur bija arī Kaddafi. Valdīja tāds haoss! Visapkārt ložu uguns. Trešdaļa no pušiem, kas atradās tajās mašīnās, atpakaļ vairs neatgriezās. Nemitīgi tika šautas raķetes, koki gāzās. Spēks bija milzīgs! Viens raķetes šāviņš izsita arī manas auss bungādiņu.»

03

Sīrija,

2012. gada marts

«Šeit redzami Bašāra al Asada tanki. Biju apņēmis parādīt, kas te notiek. Izgāju uz ielas un cerēju, ka viņi nešaus. Uzņēmu piecus sešus kadrus un laidos lapās. Apmēram pēc pusminūtes viņi vietu, kur es tikko biju, uzlaida gaisā. Gribēju parādīt, ko redz kaujinieki, skatoties uz T-72, kas brauc viņiem preti.»

02

03

01 Vecā parauga**britu armijas bruņuveste**

«Ložu necaurlaidīgā plāksne vestei ir ļoti neliela, bet man tā patik galvenokārt tāpēc, ka tā ir ļoti viegla.»

Mantīnas, ar kuru palīdzību
Džons Kantli pilda savus
amata pienākumus

DARBA APRĪKOJUMS

02 Ķivere

«Ķiveri nopirku «eBay» par 50 mārciņām. Atrast tik maza izmēra ķiveri, kas derētu manai galvai, nebija viegli.»

03 Apple MacBook Pro

«Daudzas lietas tiek nozagtas, bet, ja kāds gribētu nozagt manu datoru, viņam sākumā vajadzētu mani nogalināt.»

04 Canon 5D fotokamera

«Kameras ir ļoti izturīgas. Tai, kas pa labi, dienā, kad mani ievainoja, trāpīja šķemba.»

05 Mobilie telefoni

«Visur, kur dodos, vienmēr ņemu līdzi «Nokia» telefonus. Bet «iPhone» glabāju 90. gadu house mūzikas miksus.»

06 Mugursoma

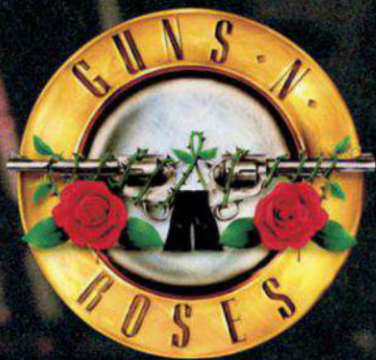
«Principā esmu devies parastā pārgājienā, vienīgi šajā pārgājienā blakus svilpo lodes. Tāpēc man vajag lielu somu, guļammaisu un dažus pārus tiru zeķu.»

07 Fotoobjektīvs

«Uzlīme uz objektīva ir Libijas revolucionāru karogs. Piemiņa no laika, ko pavadīju tur.»

08 BGAN EXPLORER 500 satelītkomunikācija

«Ši ir laba lieta, jo tieku pie interneta jebkurā vietā pasaulē. Prieks gan nav lēts – septiņi dolāri par megabaitu.»

GUNS N' ROSES

TEKSTS: SANDRIS METUZĀLS
FOTO: GETTY IMAGES

Puse grupas dalībnieku sēdēja uz adatas, bet viskiju un alu visi patērēja rūpnieciskos apjomos. Divi no pieciem muzikantiem postošo netikumu dēļ gandrīz atdeva galus, viens pat pabija komā. Grupas vokālists bija iemantojis psihopāta slavu, un tikai retais koncerts sākās laikā viņa untumu dēļ. Taču tas viss netraucēja «Guns N' Roses» kļūt par 80. gadu otrās puses un 90. gadu sākuma labāko rokgrupu, kuras radītās melodijas vēl tagad nav zaudējušas popularitāti. Un, iespējams, tieši «Guns N' Roses» bija pēdējā rokgrupa, kas koncentrētā veidā sevī iemiesoja lozungu «sex, drugs & rock n'roll».

Agrīnie GN'R kopā ar ierakstu studijas pārstāvjiem 1986. gadā.

Zaglis, huligāns un dzērājs

Dažādu apstākļu sakritība bija tā, kas 80. gadu sākumā Losandželosā sveda kopā piecus puišus. LA pamatiedzīvotāji gan bija tikai divi no viņiem – Sols Hadsons, vēlāk visai pasaulei pazīstams ar Sleša vārdu, un Stīvens Adlers. Divi citi jaunekļi – Izjijs Stredlins un Eksels Rouzs – bija lielpilsētā ieradusies no Indianas štata pilsētiņas Lafaijetas. Piektais, Dafs Makagans, bija atkūlies no tālās Sietlas.

No likuma sargu viedokļa visa šī kompānija tā vien uzprasījās uz arestu. Eksels, viņa dzimtais pilsētas policistiem pazīstams ar vārdu Bils Beilijs, vietējā čokā bija biežs viesis, galvenokārt par alkohola reibumā izdarītiem huligāniskiem izlēcieniem. Viss nešaubīgi gāja uz to, ka drīz vien misters Beilijs iesēdīsies tā pa istam, taču jaunajam cilvēkam pietika prāta pamest dzimtais vietas un doties uz Losandželosu, kur priekšā jau bija skolas dienu draugs Izjijs, kuru bija apciemojusi doma izveidot rokgrupu.

Apmēram tajā pašā laikā identiska doma bija radusies diviem Losandželosas iedzīvotājiem, Slešam un Adleram. Pirmais no viņiem tīnā gados bija aizrāvēis ar BMX velosipēdu sacensībām un pat uzrādīja visai cienījamus rezultātus, līdz reiz nejauši tika pie ģitāras un nolēma kļūt par rokgrupas dalībnieku. Kaut gan Slešam vienīgajam no visas kompānijas bija vecāki, ko varētu pie-

Slešam bez BMX un ģitāras spēles piemita vēl viena neliela aizraušanās – zagšana. Viņš tūrā sporta pēc fenderēja visu, kam vien tika klāt: sākot no skaņuplatēm un beidzot ar rāpuļiem zooveikalos.

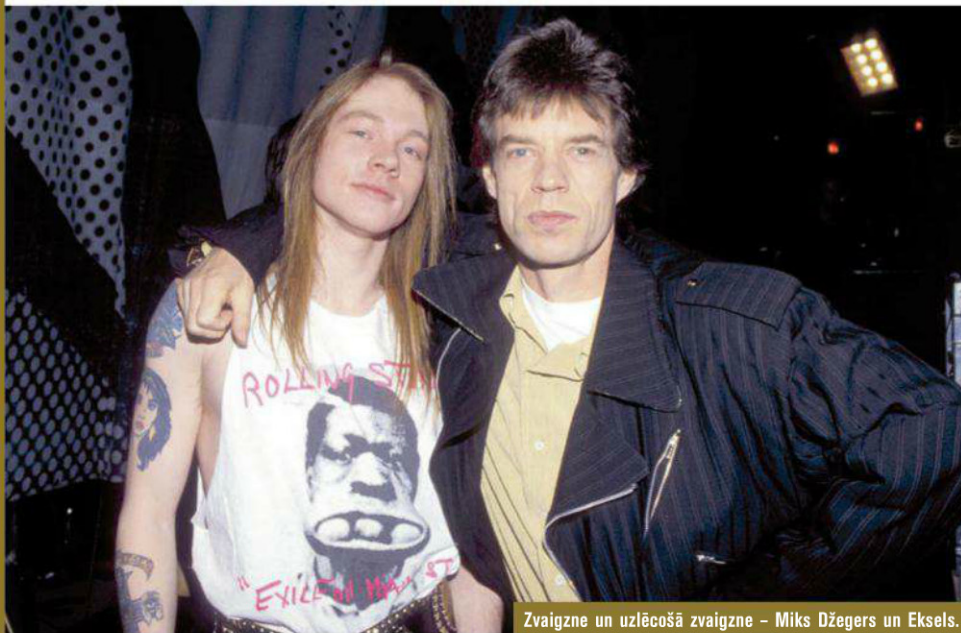
skaitīt intelligentiem (tēvs bija mākslinieks, bet māte – apģērbu dizainere, kuras pakalpojumus izmantoja pat Deivids Bovijs; kādu laiku baumoja, ka tieši Bovijs esot Sleša īstais tēvs, kas gan patiesībai neatbilst), par labi audzinātu viņu nekādi nevarēja saukt. Slešam bez BMX un ģitāras spēles piemita vēl viena neliela aizraušanās – zagšana. Viņš tūrā sporta pēc fenderēja visu, kam vien tika klāt: sākot no skaņuplatēm un beidzot ar rāpuļiem zooveikalos. Gandrīz visa viņa plašā ierakstu kolekcija bija iegūta nelikumīgā ceļā. Kolēģis Adlers gan nezaga, taču viņam bija cits hobijs – sekss ar pēc iespējas lielāku sieviešu skaitu, turklāt vecums un ģimenes stāvoklis nespēja nekādu lomu.

Piektais no jaunajiem džentlmeņiem, Dafs Makagans, šajā kompānijā bija nosacīti prātīgākais. Viņam bija tikai viens mazmazītiņš trūkums – nosliece uz alkoholismu. Taču uz pārējo biedru fona tas nelikās nekāds mīnuss, jo arī kolēģi katrā izdevīgā brīdī bija gatavi aizliet acis.

Liktenis bija lēmis, ka, laiciņu izspēlējusies pa dažādām ceturtais šķiras grupiņām, visi pieci jaunie cilvēki satikās un nonāca pie

secinājuma, ka tieši šādā sastāvā viņi varētu gūt panākumus. Ģitāras spēlētu Slešs un Izjijs, basģitāru Dafs, bungas sistu Stīvens, bet dziedātu Eksels. Tieši vokālists bija viens no jaunās grupas lielākajiem trumpjiem: Eksela balss bija tik spalga, ka Slešs, pirmoreiz dzirdot ne pārāk kvalitatīvu viņa demo ierakstu, nosprieda, ka tas ir kaut kāds ieraksta defekts, jo cilvēciska būtne tādas skaņas no sevis nevar izdabūt. Izrādījās, ka var gan.

Un vēl izrādījās, ka muzikālajā ziņā grupa, ko tika nolemts nodēvēt par «Guns N' Roses», ir izcili saderīga. Tolaik modē bija glemroka grupas, kas spēlēja diezgan garlaicīgu mūziku, uzsvāru liekot uz ārējo tēlu – apspīlētas bikses, kuplas frizūras un tā tālāk. Tipiskākais tādas grupas piemērs bija «Poison», kas pat bija piedāvājuši Slešam ģitārista vakanci. Slešs uz noklausīšanos ieradās gan, taču speciāli nospēja draņķīgi, lai, nedod diešs, netiktu pieņemts – tik ļoti viņam riebās šis stils. Pārējie GN'R dalībnieki bija tieši tādās pašās domās un darīja visu, lai atšķirtos no glemroka grupām: spēlēja skaļu un provocējošu mūziku, ģērbās kā pagadās. Piemēram, Slešs savu nu jau ►►►

Zvaigzne un uzlēcošā zvaigzne – Miks Džegers un Eksels.

legendāro skatuves tērpu nokomplektēja vienkārši: slaveno cilindru nospēra kādā veikalā, bet ādas bikses atrada miskastē. Ādas biksēm vēlāk, starp citu, atklājās vēl kāda priekšrocība: ja tās dzērumā piecūrijā, to nevarēja pa gabalu redzēt.

Sex, drugs, rock n' roll

Diezgan ātri GN'R sarakstīja vairākus savus slavenākos gabalus – sākot no «Welcome to the Jungle» un beidzot ar «Paradise City». Grupa nelaida garām nevienu iespēju uzstāties un beigu beigās pievērsa ierakstu kompānijas «Geffen» uzmanību, kas viņiem piedāvāja līgumu par plates ierakstīšanu un katram septiņus tūkstošus dolāru avansā. Pēdējais nebija sevišķi gudri darīts, jo džeki, kas pirms tam bija dzīvojuši no rokas mutē, visu piķi nekavējoties notrieca skuļos, alkoholā un narkotikās. Trīs grupas dalībnieki – Slešs, Izijš un Stīvens – tobrīd jau bija atklājuši heroīna burvību un stabili sēdēja uz adatas.

Pamazām GN'R sāka ievērot ne tikai Losandželosas tuvākās apkaimes publika, bet arī citi rokmūziķi, un grupa saņēma piedāvājumus kā iesildītājiem atklāt jau zināmu zvaigžņu koncertus. Pirmais piegājiens gandrīz izgāzās: Slešam un Izijam bija beigušies narkotiku krājumi, bet bez tām abi nebija spējīgi uzkāpt uz skatuves. Vēl stundu pirms koncerta puiši nēsājās apkārt pa pilsētu, meklējot heroīnu, līdz pēdējā brīdī to atrada un ieradās stadionā burtiski desmit minūtes pirms savas uzstāšanās – nu jau pienācīgi uztankokušies. Vēlāk sekoja kopīgas turnejas ar tā laika topa grupām «The Cult», «Motley Crue» un «Aerosmith». Kopīgās «Motley Crue» un GN'R tūres aizraujošākais brīdis bija Sleša un «Motley Crue» basģitārista Nikija Siksa dzeršanas sacensības kādā bārā. Ar rezultātu 20:10 (runa ir par

Slešs savu nu jau legendāro skatuves tērpu nokomplektēja vienkārši: slaveno cilindru nospēra kādā veikalā, bet ādas bikses atrada miskastē.

viskija šotiem) uzvarēja Slešs, kaut gan triumfs, kā viņš pats atzīst, sanāca samocīts: «Es biju tā piedzēries, ka, kā man vēlāk stāstīja, pievēmu visu bāru, bet centos to slēpt. Un es izdarīju to, ko man vienmēr ir patīcis dzērumā darīt – izkauties ar puišiem, kas ir augumā lielāki par mani. Šajā gadījumā tas bija Nikijs. Tolaik viņš bija diezgan smags, tāpēc viegli nolika mani gar zemi un uzsēdās virsū. Nākamajā rītā es pamodos un konstatēju, ka nespēju vairs pagrozīt galvu, mani mocīja negantas sāpes. Kā izrādījās, es biju traumējis četrus kakla skriemeļus.»

Skandalozi beidzās viens no koncertiem, kuros GN'R iesildīja roka leģendu Elisu Kūperu. Kad grupai pienāca laiks kāpt uz skatuves, atklājās, ka vokālists pasākumu nav pagodinājis ar savu ierašanos. Pārējie grupas locekļi mēģināja izlīdzināt, organizējot improvizētu uzstāšanos, taču beidzās viss ar to, ka grupai ar kaunu nācās pamest skatuvi. Eksels uzradās tikai vakarā viesnīcā un uzvedās tā, it kā nekas nebūtu noticis. Citi grupas locekļi neuzvedās daudz labāk. Stīvens Adlers delīrija lēkmē sadomāja izkauties ar laternas stabu un salauza roku, tā atstājot grupu bez bundzinieka pāris dienas pirms Losandželosā ielānotajiem koncertiem. Arī ar iegipsētu roku Adlers nesēdēja dikā – kopā ar jau pieminēto Nikiju Siksu

no «Motley Crue» viņš viesnīcas numuriņā sarīkoja nelielu pasēdēšanu ar heroīnu, kas beidzās ar to, ka pārdozējušo Nikiju ātrā palīdzība aizvazināja uz slimnīcu. Bet kopīgas izpriecās ar Sleša čomu Tedu Krjū, bijušo grupas «Jet Boy» basistu, beidzās ar to, ka Teds no pārdozēšanas nomira vārda tiešā nozīmē Slešam uz rokām.

Uzstāšanās dzērumā un narkotiku dullumā bija pilnīgi ierasta lieta. Slešs tā laika dzīvesveidu savā biogrāfijā apraksta tā: «Jau sen man kāds iemācīja, ka labākais līdzeklis pret pagīrām ir vēl viena glāze. Tā kļuva par manu filozofiju; vienīgā problēma bija tā, ka tusiņi, kā likās, nekad nebeidzās, tas bija kā apburtais loks. Es katru rītu pamodos ar pagīrām, tāpēc katru rītu sāku ar malku viskija, bet pēc tam dzēru līdz kārtējam vakara tusiņam. Ballītes kļuva izplūdušas, es dzēru caurām dienām un naktīm.»

Neatpalika arī kolēģi, un viens no viņiem dzeršanas dēļ popkultūrā ir iemūžināts neparastā veidā. Tas ir Dafs Makagans, kurš alu dzēra tādos daudzumos, ka Eksels koncertos viņu parasti stādīja publikai priekšā kā «Dafu, alus karali». Kādudien Dafam piezvanīja nepazīstami puiši no Holivudas ar priekšlikumu: «Zināt, mēs taisām animācijas filmu pieaugušajiem un gribējām jūsu vārdu izmantot multenē redzamajai alus šķirnei. Vai drīkst?» Dafs pie sevis gan bija padomājis, ka diez vai kāds skatīsies pieaugušiem domātu multeni, taču atļauju tomēr bija devis. Multeni sauca «Simpsoni», un Homēra Simpsona iecienītā alus šķirne «Duff» tajā ir redzama vēl šobaltdien...

Arī Makagana atmiņas par tiem jautrajiem laikiem ir līdzīgas kā Slešam – sausušas un miglāinas: «Es, piemēram, nemaz neatceros koncertu Čehoslovākijā. Mēs uzstājāmies vienā no skaistākajām Austrumeiropas pilsētām, taču es par to zinu tikai tāpēc, ka savā pasē atradu attiecīgu zīmogu. Katru dienu es pie savas gultas noliku vodkas pudeli, lai no rīta tā uzreiz būtu pa ķērienam. 1992. gadā es mēģināju atnest dzeršanu, taču notūrējos vien pāris nedēļas. Man sāka izkrist mati un čurājot sāpēja nieres. No rokām un kājām lobījās āda, uz sejas un kakla uzmetās augoņi. Uz rokām zem cimdiem vajadzēja likt apsējus, lai es vispār varētu spēlēt basģitāru.»

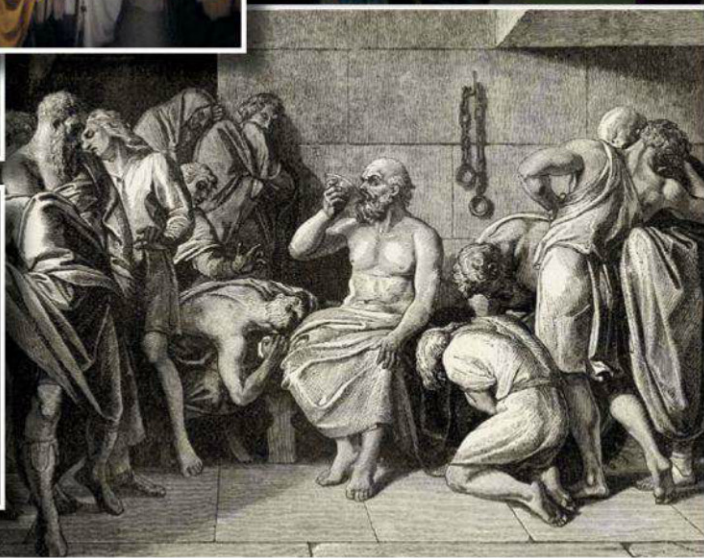
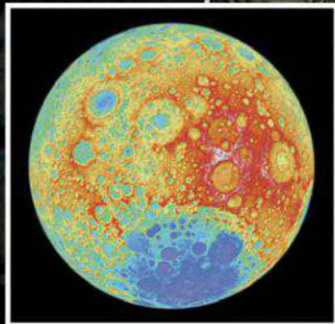
Grupai sekoja arī grupiju bari ar visām no tā izrietošajām sekām, sekss orgijas ieskaitot. Nesen britu FHM sniegtajā intervijā Slešs uz jautājumu, vai GN'R ziedu laikos tiešām, kā vēsta nostāsti, ir irējis četrus viesnīcas numuriņus, katrā no kuriem gaidījusi pa meiteni, gatavai dāvēt orālā seksa priekus, atbild: «Daļa taisnības tur tiešām ir! Starp citu, mana sieva bija viena no šīm meitenēm.»

THE ECONOMIST DZĪVESSTILA ŽURNĀLS "INTELLIGENT LIFE"

TIEM, KAS PROT BAUDĪT DZĪVI

**NO 20.
SEPTEMBRA**

Abonē "Latvijas Pastā" | www.abonesana.lv |

| www.davanuserviss.lv | www.abone.lv | www.zurnaliinterneta.lv |

Vienmēr pāli – viens no grupas pirmajiem koncertiem.

Tā kā uzdzīve aizņēma lielāko daļu grupas dalībnieku laika, nav brīnums, ka pirmā albuma ierakstīšana ievilkās krietni ilgāk, nekā sākumā bija domāts. Kāds no ierakstu kompānijas darbiniekiem, redzot GN'R dzīvesveidu, izteicās visai pravietiski: «Vajag ierakstīt visu, ko viņi dara – mēģinājumus, koncertus, saundčekus. Tas jādara tagad, jo šī grupa būs ļoti populāra, taču pastāvēs ļoti īsu brīdi. Kāds no viņiem noteikti dabūs galu no pārdozēšanas, pirms vēl āžiotāža spaspēs norimt.» Galu neviens nedabūja (kaut gan tālu no tā nebija), taču ilgs mūžs GN'R «zelta sastāvam» tiešām nebija lemts.

Eksela performances

Pēc pāris gadu ilgām mocībām 1987. gadā grupas pirmā lielā plate «Appetite for Destruction» patiešām iznāca un īsā laikā padarīja «Guns N' Roses» par supergrupu. Sev par lielu pārsteigumu puiši atklāja, ka ir kļuvuši par miljonāriem, taču dzīvesveidu mainīt tādēļ netaisījās. Piemēram, Slešs, kaut gan viņa bankas kontā bija 15 miljoni dolāru, aprobežojās vien ar to, ka noīrēja vienistabas dzīvokli, lai būtu kur rīkot alkoholiskas un narkotiskas orgijas.

Vienīgais grupas dalībnieks, kurš nedūrās, nešņauca un nedzēra viskiju spaiņiem, bija Eksels. Kaut gan varbūt labāk būtu to darījis, jo pamazām vien kļuva arvien jocīgāks. Pārsvārā viņš turējās savrup no kolēģiem, priekšroku dodot draudzenes, vēlāk sievas, modes Erīnas Everlijas kompānijai. Lai milas kaisle nezustu, Eksels Erīnu laiku

pa laikam iekautēja, līdz beidzot draudzenei tas apnika un viņa izkārtāja dziedātājam vizīti pie psihiatra. Dakteris Ekselam izrakstīja tabletes, taču ilgstoša efekta tām nebija.

Eksela izgājieni kļuva arvien ekstravagan-tāki. Kopējā koncerttūrē ar «Iron Maiden» viņš sazin kādēļ iebruka personāla ēdamis-tabā un to izdemolēja. Grupas koncertos incidenti sekoja cits citam, jo «Guns N' Roses», lielā mērā pateicoties eksplozīvajai solista uzvedībai, spēja publiku uzkurināt tiklāt, ka tā kļuva nekontrolējama. Laiku pa laikam koncertos izcēlās nekārtības, un vis-bēdīgāk tās beidzās 1988. gada festivālā «Monsters of Rock», kur muzikantiem dziesmas «Paradise City» laikā izdevās publiku iekustināt tik ļoti, ka divi priekšējās rin-dās stāvošie skatītāji tika sabrādāti līdz nāvei. Šis uzstāšanās ieraksts, starp citu, ir izmantots «Paradise City» videoklipā.

Nākamais skaļais incidents norisinājās Sentlūsā, kur Eksels koncerta laikā saka-ķējās ar vietējo baikeru bandu. Viens no bai-keriem, pielīdis labi tuvu skatuvei, sāka fil-mēt koncertu ar videokameru, kas Ekselam gaužām nepatika: vispirms viņš skaļi aicinā-ja apsardzi izmest no arēnas džeku ar kame-ru, bet, kad apsargi nelikās dzirdam, pats ielēca pūlī, lai pārmācītu nekauņu. Tad apsardze beidzot iejaucās un atrāva dziedā-tāju no baikera. Eksels apvainojās, pateica visu, ko domā par apsargiem, trieca pret zemi mikrofonu un pameta skatuvi, bet viņam sekoja arī pārējā grupa. Nesagaidījusi koncerta turpinājumu, publika sāka demo-

lēt koncerthalli, turklāt darīja to tik aizrau-tīgi, ka policijai nācās lietot asaru gāzi un ugunsdzēsēju šļūteni, lai pūli izdzenātu. Finālā 60 cilvēki nonāca slimnīcā, 20 – aiz restēm, bet Ekselam izvirzīja apsūdzību masu nekārtību provocēšanā. Nav brīnums, ka nelabvēļi GN'R sāka saukt par pasaules bīstamāko rokgropu.

Par pilnīgi normālu lietu Ekselam kļuva koncertu kavēšana, kas parasti arī neizraisīja publikas sajūsmu. Vienas vai divu stundu aizķeršanās kļuva drīzāk par normu, nekā par izņēmumu. Iemesli kavējumiem varēja būt visdažādākie – sākot no tā, ka Ekselam nebija vajadzīgā noskaņojuma, un beidzot ar to, ka viņam bija kas svarīgāks darāms. Kas? Piemēram, Stokholmā, dodoties no viesnīcas uz koncertu, dziedātājs pa ceļam iegriezās kazino, kur pusotru stundu spēlēja ruleti. Pēc tam pa ceļam piestāja pajūsmot par uguņošanu. Kad maestro beidzot tika līdz arēnai, pulkstenis rādīja jau pusnakti. Bet koncertam bija jā sākas deviņos vakarā, ja kas... Interesanti, ka tajā pašā Zviedrijā Eksels vēlreiz nepatikšanās iekūlās 15 gadus vēlāk, 2006. gadā, kad dzērumā kaut ko nesadalīja ar apsargu un iekoda viņam kājā. Šis joks Ekselam izmaksāja 6000 dolāru.

Oslo, kur grupa devās pēc Stokholmas, dziedātājs gāja vēl tālāk – vienkārši pazuda un neieradās uz koncertu. Kad pārējie viņu sāka meklēt, pēc kāda laika atklājās, ka pui-sis ir aizbraucis uz Parīzi un uzstāties netai-sās. Dažas dienas vēlāk Manheimā Eksels gan ieradās uz koncertu, taču pēc ►►►

TOPGEAR LATVIJA SEPTEMBRA NUMURS JAU PĀRDOŠANĀ

PIEPRASI VISĀ LATVIJĀ!

WWW.TOPGEAR.LV

www.abonesana.lv

GUNI PĒC 20 GADIEM KO VIŅI DARA TAGAD

EKSELS ROUZS (W. AXL ROSE)

Atšķirībā no Sleša, Dafa un Izija, Eksels neko daudz pēdējos 20 gados nav sastrādājis un masu medijos biežāk parādījās ar skandāliem (piemēram, sakaujoties ar kādu paparaci), nekā ar mūziku. Cenšoties radīt perfektu albumu, Eksels nomuļļājās gandrīz 15 gadus un acīm redzami pieņēma svarā, taču nekas ģeniāls tik un tā neiznāca. Laikam jau labu dziesmu radīšanai tomēr pietrūka veco cīņu biedru, vienam pašam Ekselam spēciņa izrādījās par maz. Laiku pa laikam Eksels rīko koncertturnejas, taču arī tām ir tālu līdz kādreizējam GN'R spožumam. Līdz pilnīgam izlīgumam ar bijušajiem grupas biedriem laikam vēl tālu, jo Eksels bija vienīgais no «guņu» «zelta sastāva», kas principiāli neieradās uz šogad notikušo ceremoniju, kurā «Guns N' Roses» tika uzņemti Rokenrola slavas zālē.

SLEŠS (SLASH)

Pēc GN'R «zelta sastāva» izjukšanas izveidoja pats savu brigādi «Slash's Snakepit», bet brīvajā laikā sadarbojās ar tādiem slaveniem mūziķiem kā Maikls Džeksons, Eliss Kūpers, Lenijs Kravics un Lemijs Kikmisters. Kā ģitārists viņš vienmēr ir ļoti kotējies, viņa radīto ievadu dziesmai «Sweet Child o' Mine» žurnāla «Total Guitar» lasītāji atzinuši par visu laiku labāko ģitāras rifu. Pāris pēdējos gadus veļtījis solokarjerai, ierakstot pāris neslikto albumus un regulāri koncertējot. Vēl arvien aizraujas ar reptīliem un darbojas Losandželosas Zooloģijas asociācijas valdē. Nesen nodibinājis savu kinostudiju «Slasher Films», kas specializēties šausmeņu uzņemšanā, bet pats Slešs rakstīs filmām mūziku.

pusstundas izdomāja, ka viņam viss apnīcis – iešot prom. Tikai ar lielām pūlēm koncerta rīkotājiem izdevās dziedātāju pierunāt atgriezties uz skatuves.

Nelāgi beidzās arī koncerts Monreālā, kur GN'R uztājās kopā ar «Metallica». Pirmie spēlēja «Metallica», taču muļķīgā kārtā grupas līderis Džeimss Hetfilds apsvīlināja roku nelaikā sprāgušas pirotehnikas patronas eksplozijā un nevarēja turpināt uzstāšanos. Normālos apstākļos tā nebūtu liela problēma – nākamā grupa ātrāk sāka savu uzstāšanos, nospēlēja kādu dziesmu vairāk, un faniem labs prāts. Taču diemžēl šī otrā grupa bija «Guns N' Roses», kuras solists pat uz savu uzstāšanos nekad nespēja ierasties laikā. Iznākumā nīknie fani bija spiesti nīkt vairākas stundas, līdz beidzot superstars Eksels stājās viņu acu priekšā. Pilnam komplektam Ekselam todien bija problēmas ar balsi saitēm, publikai viņa sniegums nepatika, tādēļ noslēdzās viss pasākums ar grandiozu grautiņu stadiona apkaimē.

Štata psihologs un pārējie

Nevarētu teikt, ka Eksels nemēģinātu ar savām problēmām cīnīties. Viņš meklēja speciālistu palīdzību, un drīz vien grupas štats papildinājās ar psihoterapeitu, hiromantu un pat magnētisma lietu zinātāju. Pēdējās vārdam bija liels svars: pēc Eksela prasības pārējiem grupas dalībniekiem bija jāļauj viņai pārbaudīt savu auru, bet reiz speciāliste pat pierunāja grupu pārcelt koncertu, jo ap tā norises vietu neesot labs enerģētiskais lauks.

Atklātības brīžos Eksels mēģināja izskaidrot savu regulāro kavēšanos: «Vispār koncerti man nepatīk, labprātāk es strādāju studijā. Vienmēr pirms šova es cīnos ar nevēlēšanos uzstāties. Ja ir noskaņojums, tad viss kārtībā – aiziet! Taču vairākumā gadījumu es pārvēršos par psihi, ja kaut kas nav tā, kā vajag. Man ļoti žēl, un iespēju robežās es cenšos izskaidrot savu neierašanos. Lielā mērā es vados pēc sava iekšējā pulksteņa un labāk uzstājos naktīs. Es vienmēr kavēju. Mana pēdējā vēlēšanās būtu, lai pēc manas nāves zārku atvestu ar pusotras stundas nokavēšanos, bet tam uz sāniem būtu rakstīts: «Piedodiet, es nokavēju!»»

Grupas biedriem gan bija mazliet cits viedoklis, ko savos memuāros publiski pāudis Slešs: «Eksels ir dramatiski individuāls tips. Viņš vienmēr runā vai dara to, ko domā, viņa galvā ir vesels teātris. Viņš ir spējīgs no mušas izpūst ziloni, tādēļ vienkārša saruna ar cilvēkiem nereti izvērsas par nopietnu konfliktu. Eksels ir ļoti intelektuāls, taču tajā pašā laikā viņš dzīvo savā pasaulē, kur cilvēcisko attiecību loģika nedarbojas. Viņš nekad nedomā par to, ka viņa rīcība var radīt citiem neērtības. Viņš pat nedomā kādam nodarīt pāri, vienkārši viņš tā dzīvo.»

Game over

Teikt, ka grupā valdīja neveselīgs klimats, nozīmētu nepateikt neko. Eksels dzīvoja pats savā pasaulē un ar kolēģiem sazinājās tikai caur grupas menedžmentu. Arī Izijš, redzot grupā valdošo bardaku, pamazām no čomiem attālinājās arvien vairāk. Trīs pārējie grupas dalībnieki turpināja nodoties alkoholiskai narkotiskajai uzdzīvei, taču ne visiem bija pa spēkam to apvienot ar darbu – bundzinieks Stīvens Adlers nonarkojās tik tāl, ka vairs nespēja izturēt koncertu slodzi un beigu beigās tika no grupas izmests. «Stīvenam dzīvē bija tikai *drugs, sex & rock n' roll*. Tikai to dēļ viņš dzīvoja. Pēc tam bija *drugs & rock n' roll*. Bet beigās palika tikai *drugs*,» tā notikušo komentēja Slešs, kuru pašu par atturībnieku nekādi nevarēja saukt.

Nākamais grupu pameta Izijš, ar kura vienaldzīgo attieksmi pret koncertiem un dziesmu rakstīšanu nemierā bija Eksels.

Aizgājējiem tika piemeklēti aizstājēji, taču nosacītā stabilitāte nevilcās ilgi. 1994. gadā Dafs gandrīz nolika karoti aizkuņģa

dziedzera iekaisuma dēļ. Dakteriem gan izdevās izglābt Makagana dzīvību, taču slēdziens bija nepārprotams: ja nebeigsi dzert, tad, izsakoties kinoklasiku vārdiem, pēc mēneša tavās mājās spēlēs mūzika, bet tu to vairs nedzirdēsi. Dafs brīdinājumu ņēma vērā un savai alkoholiķa karjerai pielika punktu.

Sleša veselība izrādījās labāka, un viņš pudeli cilāt spēja vēl dažus gadus. Tomēr 2001. gadā arī viņš beidzot uzdeva – narkotiku nokausētā sirsniņa atteicās darboties, un mediķiem knapi izdevās ģitāristu dabūt pie dzīvības. Kopš tā laika mūziķa organismam nākas sadzīvot ar implantēto defibrilatoru, bet viņam pašam – atteikties no alkohola. Nu jau pāris gadu viņš vairs arī nesmēķē.

Taču tas viss būs vēlāk. 90. gadu vidū Slešam un Dafam kļuva arvien grūtāk atrast kopēju valodu ar citā realitātē mītošo Ekselu, tādēļ nav brīnums, ka Slešam tas 1996. gadā piegriezās un viņš īsi paziņoja: «Es aizeju!» Pusgadu vēlāk viņam sekoja Dafs.

Loģisks jautājums – kas notika ar «Guns N' Roses»? Grupa izjuka? Nē, jo izrādījās, ka pirms dažiem gadiem Ekselam, piedraudot pārējiem ar aiziešanu no grupas, bija izdevies panākt, ka «Guns N' Roses» preču zīme tiek reģistrēta uz viņa vārda. Slešs gan tā kā mēģināja tiesāties, taču nekas prātīgs no tā neiznāca, un Eksels palika vienīgais likumīgais «Guns N' Roses» dalībnieks un īpašnieks.

«Guns N' Roses» ēna

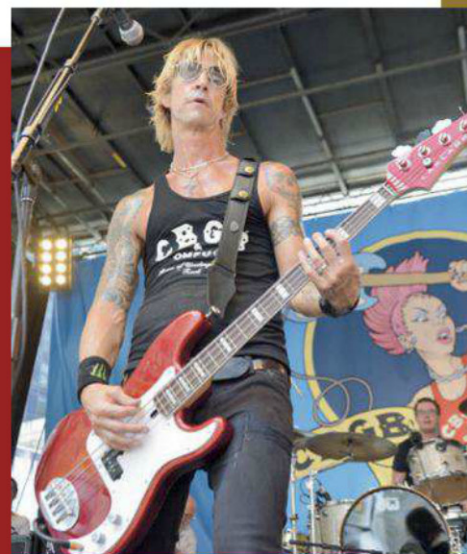
Plāni Ekselam bija lieli – radīt ģeniālu albumu. Lai tos īstenotu, viņš savāca jaunu sastāvu, kuram, ņemot vērā grupas līdera savdabīgo raksturu, piemita tendence laiku pa laikam mainīties. Eksels sāka ar to, ka izdomāja albumam nosaukumu – «Chinese Democracy». Darbs pie tā sākās 1994. gadā, taču gāja kā pa celmiem. Galvenokārt tādēļ, ka lielu daļu laika Eksels veltīja skandāliem, piemēram, televīzijas operatoru un draudzeņu iekaušīšanai, un savas nestabilās nervu sistēmas remontam. Sākot no 90. gadu beigām nepacietībā gaidošajai publikai laiku pa laikam tika solīts: «Pacietieties vēl mazliet, tūlīt, tūlīt albums būs gatavs!» Taču pagāja gads, otrs un trešais, taču veikalos plate ar nosaukumu «Chinese Democracy» tā arī nepārādījās. No apgrozības pazuda vinila diski, pēc tam audiokasetes, uz beigām gāja CD ēra un arvien plašāku izplatību guva mp3 faili, taču solītā albuma kā nebija, tā nebija. Pamazām Eksels un viņa solījumi radīt lielisku plati kļuva par anekdoti, līdz 2008. gadā, tātad 14 gadus pēc lielā darba sākuma, ieraksts (kurā, starp citu, bija ieguldīti vairāk nekā 10 miljoni dolāru) bija gatavs! Šis bija gadījums, kad kalns bija radījis peli – klausīties Eksela garadarbu ar zināmu piespiešanos varēja, taču uz šedevru tas pilnīgi noteikti nevilka.

Vēl sliktāk bija tas, ka Eksels ar savu GN'R versiju mēģināja uzstāties koncertos. Reizēm viņa dziedāšanā patiešām var saklausīt kaut ko no vecā «Guns N' Roses» šarma, taču biežāki ir tie gadījumi, kad reiz tik unikālās balss īpašnieks mikrofonā jau pēc otrās dziesmas sāk nožēlojami sēkt. «Jēziņ, viņš taču izklausās kā Mikipele,» šādu komentāru pie kāda no «YouTube» atrodamajiem Eksela uzstāšanās ierakstiem atstājis kāds fans, un viņam ir pilnīga taisnība. Ja gribas izjust kaut ko no «Guns N' Roses» garšas, drīzāk ir vērts aiziet uz kādu Sleša koncertu – pēdējos pāris gadus viņš sadarbojas ar dziedātāju Mailzu Kenediju, un koncerti viņam iznāk tiešām labi.

No pārējiem oriģinālā sastāva dalībniekiem Eksels šķīrās ar naidu, taču laiks dūsmām ir jāvis noplakt. Pāris koncertos kopā ar Ekselu uz skatuves ir kāpis gan Dafs, gan Izzijs. Tikai attiecībā ar Slešu vēl arvien valda karastāvoklis: kad Slešs bija sadomājis apmeklēt kādu no Eksela GN'R koncertiem, apsardze viņu, atsaucoties uz dziedātāja rīkojumu, atteicās ielaist. Kādā citā koncertā Eksels pavēlēja izmest no zāles puisi, kurš bija tērpies kreklīnā ar uzrakstu «Slešs arī ir GN'R». Kas nozīmē vien to, ka oriģinālā «Guns N' Roses» sastāva sapulcēšanās uz vienas skatuves mums diez vai pārskatāmā nākotnē būs lemts redzēt. Un varbūt arī nevajag – divreiz vienā upē, kā runā, iekāpt nevarot. **FHM**

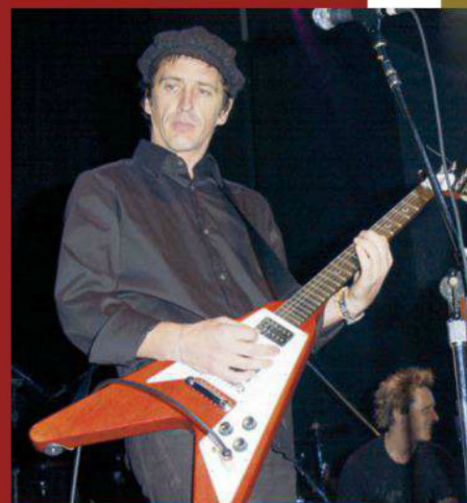
DAFS MAKAGANS (DUFF MCKAGAN)

Atmetis dzeršanu, bijušais GN'R basists izrādījās visprātīgākais no kompānijas. Jau 90. gadu sākumā viņš par 50 000 dolāru iegādājās «Microsoft» un «Starbucks Coffee» akcijas, kas viņam vēlāk atnesa 15 miljonus. Kādu laiku pastudējis ekonomiku, Dafs atklāja sevi biznesmeņa un žurnālista talantu, rakstot vairākiem izdevumiem un dodot padomus citiem mūziķiem finanšu investīciju jomā, kā arī piestrādājot par sporta apskatnieku ESPN.com. Novārtā nav atstājis arī mūziku, kādu laiku spēlējot Sleša projektā «Velvet Revolver», bet pēdējā laikā darbojas pats savā grupā «Loaded», kas pērn izdeva itin labu albumu.

IZIJS STREDLINS (IZZY STRADLIN)

Visklusākais vīrs no oriģinālā «Guns N' Roses» sastāva solo karjeru uzsāka pats pirmais – jau gadu pēc grupas pamešanas viņš ar savu jauno projektu «Ju Ju Hounds» izdeva savu albumu, krietni piezemētāku un rāmāku nekā GN'R mūzika. Vēlāk Slešs un Dafs Iziju mēģināja pierunāt iesaistīties savā jaunajā grupā «Velvet Revolver», taču bijušais koleģis pēc neilga pārdomu brīža tomēr atteicās. Pagājušo gadu laikā Stredlins ir izdevis vēl dažus soloalbumus, kas gan paliekošas pēdas rokmūzikā nav atstājuši, un uzstāties vairākos koncertos kopā ar Eksela GN'R sastāvu.

STĪVENS ADLERS (STEVEN ADLER)

Vispašdestruktīvākajam no GN'R dalībniekiem dzīve pēc šķiršanās no grupas nav bijusi viegla. Vispirms viņš iesaistījās tiesu darbos, lai piedzītu no grupas daļu ienākumu – beigās nesenie kolēģi no Stīvena atpirkās ar 2,5 miljoniem dolāru un noteiktu procentu ienākumu par realizētajiem ierakstiem. Ticis pie naudas, Adlers turpināja šņaukt un durties uz nebedu, līdz 1996. gadā iedzīvojās pamatīgās veselības problēmās. Pilnam komplektam viņš uz pāris mēnešiem iesēdās cietumā par kaušanos un narkotiku lietošanu. Vairākas reizes bijušais GN'R bundzinieks ir mēģinājis ārstēties no narkotiku atkarības, vienreiz to darījis pat TV realitātes šova ietvaros. Pēdējos gados sācis dzīvot prātīgāk, nodibinājis grupu «Adler's Appetite», kas galvenokārt spēlē «guņu» vecos gabalus, un ar Sleša palīdzību ierakstījis arī pāris jaunus.

TEHNIKA AUTOTESTS

Lexus GS450h

Zaļais sporta dīvāns

Videi draudzīgs, tomēr jaudīgs – FHM izmēģina jauno «Lexus GS450h»

Grozās priekša, grozās pakaļa

Ideja šķietami ir pareiza – liels, komfortabls sedans ar jaudīgu dzinēju un elektromotoru, kas nodrošina papildu jaudu, samazina degvielas patēriņu un ik pa laikam ļauj baudīt pilnīgu klusumu. Tomēr vecais GS hibrids nespēja iekarot daudzu pircēju sirdis. Tāpēc «Lexus» nolēma jauno modeli radīt krietni iespaidīgāku. Jau ar pirmajām reklāmām mums tika demonstrēts: šī ir jauna seja, šis ir jauns sākums! Un drosmīgs sākums – priekšējo bamperi, šķiet, veidojis pats Dārtis Veiders. Ekspresīvi, bet pietāv. Tādā pašā stilā GS ir mainījis viscaur, gan iekšpusē, gan ārpusē. Pilnīgi jauns dizains, pilnīgi jauns izkārtojums salonā. Tas, kas dzīvo zem pārsega (un bagāžniekā) arī ir piedzīvojis pārmaiņas. 3,5 litru Atkinsona cikla V6 dzinējs, apvienots ar diviem elektromotoriem, kopā rada 343 zirgspēkus. Mazliet cietusi ir dinamika, toties arī patēriņš rezultātā ir mazāks.

FAKTI

Lexus GS 450h F Sport

Dzinējs: 3.5l V6 + Synergy Drive

Jauda: 343 Zs

Paātrinājums: 5,9 s

Patēriņš: 8,3 l/100 km (reālais)

CO₂: 149 g/km

Cena: 58 000 latu

«F-sport» versijā GS ticis arī pie maiņa stūres paātrinājuma un stūrējamām aizmugures riteniem. Lēni braucot, tie pietūrē pretējā virzienā, tā palielinot manevrētspēju, savukārt, dzenoties pa šoseju, aizmugure stūrē tajā pašā virzienā. Izklausās forši, bet praksē tam ir zināma ēnas puse – mazliet zaudējot modrību (piemēram, knibinoties infoizklaides sistēmas dzīlēs), auto ļoti viegli «aizpeld» no vēlamās trajektorijas. Šeit lieti noderētu automātiskā joslu līniju atpazīšanas sistēma, taču šī opcija mums nav pieejama.

Straujā gaitā pretī radaram

GS iedarbināšana ir visai neceremoniāla – pēc *Start* pogas nospiešanas panelī vienkārši iedegas lampiņa *Ready*. Nekādas sportiskas rēkoņas un izpūtēju ducināšanas. Iekšdedzes motors pamostas jau tikai gaitā – tad, kad sasniegts lielāks ātrums vai gluži vienkārši vadītājam «paslīdējusi» kāja ar visu pedāli ieduras grīdā. Auto paātrinās vareni. Nevis nedabiski ātri (kaut gan 5,9 sekundes līdz simtam ir ļoti cienījami) vai agresīvi, bet

vareni. Motors rūc (salonā gan dzirdama vien patīkama šņākšana), fantastiski platās riepas iekožas asfaltā, un auto uzsāk strauju, taču ļoti vienmērīgu skrējieni pretī fotoradarā. Lai arī ieslēgts «Sport» režīms un ēvēģēlības ar pedāļiem un pārnēsumiem mijas ar lielu entuziasmu, auto neļauj aizmirst, ka primāri ir radīts komfortam. Pat vistrakākajos manevros (kurus gan kā pikta fizikas skolotāja strauji ierobežo stabilitātes sistēma) auto saglabā eleganci un majestātiskumu. Tas ir

patikami, tiesa, uzreiz ir skaidrs, ka šis auto nu nekādi neapdraud vāciešu M modeļus. Viens elements gan mazliet izkrīt no kopējās sinerģijas – pārsesumu kārba. Kā jau hibrīdiem ierasts, šeit par jaudas pārseni atbild variators ar sešiem «virtuāliem» pārsesumiem. Ja lielākoties gaitā kārba par sevi neatgādina, tad, sportiski minot, būs grūti nepamanīt pārslēgšanās aiztures. Salīdzinot ar tām pauzēm, ko izjutām pirms gadiem desmit, šeit kļūda (pārslēgšanās uz zemāku pārsesumu) aizture ir niecīga, tomēr jūtama. Strauji «iemīnot grīdā», jāreķinās ar mīkli datora pārdomām, pirms saņemam jaudas belzienu.

Informācija un izklaide

Mazāk lepmi aprikoti GS publiku izklaidē ar astoņu collu ekrānu, taču šis top modelis priecē ar veselām 12 collām šķidro kristālu. Infoizklaides sistēma ir augusi savās spējās, taču kopējais interfeiss ir labi pazīstams un joprojām viegli saprotams. Tā kā ekrāns iebūvēts dziļi panelī, ar pirkstiem aiztikt to nav jēgas. Visa vadība notiek ar bidāmu kursorsvīru, ko «Lexus» izmanto jau vairākus gadus. Diemžēl zudusi ir *Enter* poga zem īkšķa, un tagad funkcijas apstiprināšanai jānospiež pats džiostiks. Tas ir krietni neērtāk. Protams, neiztrūkst šādam auto ir iespē-

ja pieslēgt viedtālruni ar «Bluetooth» vai USB palīdzību. Audio straumēšana darbojas ar minimālu aizturi, turklāt sistēma saprot un parāda attiecīgā avota (dziesmas, interneta radio utt.) informāciju ekrānā. Viena lieta gan būs visai piņķerīga tiešā nozīmē – barošanas un USB rozetes atrodas mantu glabātuvē viduskonsoļē, tāpēc tiem, kas mēdz pie loga stiprināt savus tālruņus ar mūžam ieslēgto par fotoradariem brīdinošo «Waze» aplikāciju, jāreķinās ar vadu, kas stiepsies pāri visam elegantajam panelim.

Jaunais GS ir padevis varens. Nē, ne lielisks – vēl ir, kur tiekties, bet auto ir varens visās savās izpausmēs. Gaitā, komfortā, tēlā. Šobrīd vairāk nekā jebkad vācu luksusa cienītāji būs spiesti pakasīt pakausi un aiziet aptaustīt dzīvē to ambiciozo japāņi. Sliktāka-

jā gadījumā – līdz BMW salonam būs vien pāris soļi. **FHM**

Patika:

- + jaunais interjers ir daudz pieaugušāks un elegantāks nekā priekšgājējam
- + bezkompromisu komforts salonā
- + elegantu gaitu nodrošināš adaptīvā piekare
- + adaptīvā krūža kontrole, kas ļauj aizmirst par bremzēšanu
- + degvielas patēriņš, apdomīgi braucot

Nepatika

- pārsesumu kārbas (variatora) aizture pie strauja paātrinājuma
- salīdzinoši mazs bagāžnieks (kurā paslēpti lielle akumulatori)
- vietām nesaprotama infoizklaides sistēmas vadība
- arhaiskais krūža kontroles «pulķis» zem stūres

DUBLU VANNAS

Vidusmēra latvietis nepaguris lād valdību par dzimtenes ceļu slikto stāvokli. Taču ir arī laudis, kuriem ceļi nav svarīgi – jo lielākas bedres un biežāki dubļi, jo labāk. Tie ir bezceļa sacensību braucēji, kuri augusta vidū pulcējās Alūksnes pusē, lai piedalītos mačos «Stiga Trophy 2012». Dubļu trasē bija vairāk nekā pietiekami, tādēļ sacensības, ko, starp citu, atbalstīja arī FHM, droši var saukt par veiksmīgām.

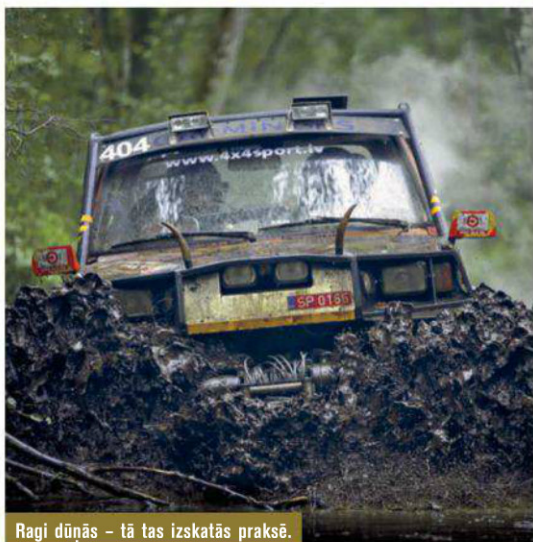

Tie nav mehanizatoru svētki, tā ir bezceļa sacīkšu atklāšanas parāde.

Starts! Pievērsiet uzmanību gaumīgajiem karogiem fonā.

Izskatās pēc Bolīvijas džungļiem, taču patiesībā tas ir Trapeņes mūžamežs.

Ragi dūņās – tā tas izskatās praksē.

Labāko trajektoriju un seklāko braslu meklējot.

Kalnā augšā, pēc tam lejā.

Kvadraciklisti mežos parasti pārvietojas pa pāriem vai nelielos ganāmpulkos.

Jā, šādā lenķī izskatās vismakslinieciskāk.

Un konkursā par vislabāk norakto auto uzvarētājs ir...

Arī riepu ekonomēšana ir no svara, tādēļ brīžam labāk braukt uz diviem ratiem.

Amatieru klasē briesmīgi tūnēts auto nav nepieciešams, var iztikt arī ar vecdēva pīvu.

Viesi no brālīgās Igaunijas purvjiem.

Finišs, uzvara, šampanietis, meitenes.

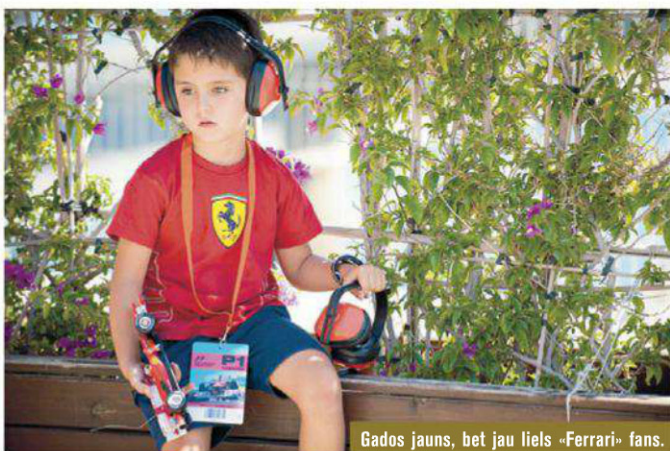
F1 TUVPLĀNĀ

Motoru rūkoņa, uzvaras garša un nodilušas riepas

Diviem sporta fotogrāfiem no Latvijas šogad bija iespēja pabūt tur, kur vēlētos nokļūt daudzi – viņi viesojās F1 sacensību aizkulisēs. Šādu iespēju Renāram Korim un Rihardam Streiķim piedāvāja «Domenikss», «Daimler Mercedes-Benz» ģenerālpārstāvis Latvijā sadarbībā ar F1 komandu «Mercedes-Benz AMG Petronas». Atbraukuši no sacīkstēm Spānijā, abi fotogrāfi padalījās ar fotogrāfijām un iespaidiem arī ar žurnālu FHM. Lai gan sacensību laikā nokļūt līdz boksiem puīši nevarēja, par F1 neredzamo pusi viņi uzzināja gana daudz.

Daudzkārtējais F1 čempions Mihaels Šumahers, kurš nu jau kādu laiku aizmirsis, kāda ir uzvaras šampanieša garša, sniedz kārtējās intervijas pirms sacīkstēm.

Gados jauns, bet jau liels «Ferrari» fans.

Sacensības Valensijā norisinās ostas apkārtnē, tādēļ labi redzami piestājušie kuģi – var paskatīties sacensības un pie reizes izbaudīt patīkamo laiku un Valensiju.

Cilvēki iemācījušies nobildēties ar braucējiem, kamēr tie pārvietojas. Fotografēšanās notiek ejot – ātri pielec blakus sportistam un sevi noknipsē. Pret šādu piegājieni arī paši sportisti neprotestē, jo tas notiek ātri.

Pirms svētdienas sacensībām piloti tiek izvizināti pa trasi, lai sasveicinātos ar sanākušajiem skatītājiem. Kamēr viņus vizina pa trasi, žurnālistiem dots laiks intervēt.

Skats no skatītāju tribīnēm. Tā kā sacensības notiek ūdens tuvumā, trases fons ļoti atgādina Monaco Grand Prix izcīņu.

Pēc sacensībām tiek mazgātas riepas. Viss ap šo sporta veidu ir līdz sīkākajai detaļai atstrādāts.

Laimīgais Valensijas GP uzvarētājs Fernando Alonso.

Promo meitenes šādi kolonnā soļoja līdz pat savai teltij, kura atradās apmēram puskilometru no trases. Kārtējais pierādījums, ka F1 ļoti piedomā par visiem sīkumiem, lai viss notiek perfekti.

Sacensības apmeklēja arī futbolists Roberto Karlss.

Šādi tiek noņemts asfalts, kas sakrājijs uz riepām.

Nekur tālu no F1 nav tikuši arī agrākie līderi. Arī Deivids Kulthārds apmeklēja sacensības.

Fani. Visu sacensību garumā tie cēlās kājās ik reizi, kad konkrētajai tribīnei garām pabrauca Fernando Alonso, tādējādi uzmundrinot un atbalstot savējo ciņā par uzvaru.

ANDROID APLIKĀCIJU TOP3

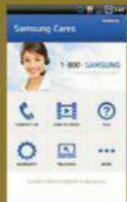
FLIPBOARD

Šī ir aplikācija, kas pilnībā mainīs tavus interneta satura pārlūkošanas ieradumus. Tā ne tikai apvieno visu tev interesējošo vienkopus, bet arī sakārto to maksimāli ērtai pārlūkošanai. Pievieno «Flipboard» savu «Google Reader» kontu vai sociālos tīklus un iegūsti savu personalizēto elektronisko žurnālu. Turklāt viena pirksta spiediena attālumā vienmēr ir iespēja redzētājā dalīties ar draugiem vai saglabāt skatīšanai vēlāk.

SAMSUNG CARES

Varbūt tev ir «Samsung» telefons vai planšetdators, bet varbūt veļasmašīna vai televizors. Lai kāda ierīce tā būtu, šajā aplikācijā atradīs atbildes uz jautājumiem par visām «Samsung» ražotajām elektroierīcēm. Aplikācija darbojas arī citu ražotāju «Android» telefonos.

FIREFOX

«Mozilla Firefox» interneta pārlūku datorā zina un izmanto ļoti daudzi. Un tam ir arī sava «Android» versija, ar kuru interneta pārlūkošana notiek gluži kā datorā. Pateicoties sinhronizācijai, dubulti ieguvēji būs tie, kas lieto abus. Pievieno grāmatzīmi datorā, tā parādās telefonā, saglabā paroli datorā, tā ir arī telefonā utt.

IOS APLIKĀCIJU TOP 3

GOOGLE CHROME

Protams, tavā «iPad» vai «iPhone» jau ir «Apple» līdzdots – «Safari» pārlūks, taču vienmēr ir labi, ja parādās nopietnas alternatīvas – un nu «Google» nākusi klajā ar «Chrome» pārlūka versiju iOS ierīcēm. Labāks vai sliktāks – tas ir gaumes un pieraduma jautājums, taču izmēģināt iesakām noteikti. Kā jau pārlūkprogrammai pienākas, tā ir bezmaksas.

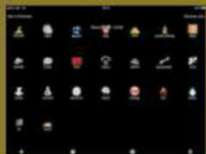
GOOGLE DRIVE

Ja sākam ar «Google», ar «Google» arī turpināsim: pašu drošības un «Apple» biznesa apsvērumu dēļ mums nākas izmantot «iCloud», «DropBox», WiFi ārējos diskus un citas iespējas «palielināt» ierīces atmiņu. «Google» piedāvā arī savu versiju – «Google Drive». Noderēs gan failu apmaiņai ar citiem lietotājiem, gan paša «Google Docs» un citu dokumentu glabāšanai mākonī. Bez maksas pieejami 5 GB.

ALCHEMY

Ja tevi interesē alķīmija, tad to (pilnīgi nezinātniskā līmenī) varēsi praktizēt spēlē «Alchemy» – savienojot četrus pamatelementus (ūdens, uguns, gaiss un zeme) un no to dažādām kombinācijām iegūtas atvasinātas vielas un lietas, var mēģināt iegūt dažādus brīnumus. Ja tev izdosies atklāt 380 elementus, apsveicu – esi izgājis šo spēli. Spēlei ir bezmaksas versija ar reklāmas baneriem, kā arī iespējas par lētu naudu tikt no tiem vaļā.

KNIPSĒ UN KLAUSIES

Pikselis
pie
piksela,
ne adatas
dūriena –

rudens jaunumi fotogrāfijā un ne tikai

CANON KAMERA

Ja no fotokameras vēlamies izspiest kaut ko vairāk nekā no parastā «ziepju trauka», tad «Canon EOS M» varētu būt labs risinājums. Izmēri un cena nav tik lieli kā spoguļkamerām, taču objektīvus iespējams mainīt un bildes saknipsēt pietiekami labā kvalitātē. Kamerai ir ļoti ātrs autofokuss un iespēja izmantot mākslinieciskus efektus.

Cena: Ls 695 www.canon-europe.com

NIKON KAMERA

Arī «Nikon» laiž klajā jaunu «Nikon 1» sērijas kameru – tai piešķirts indekss J2. Kompakts korpuss, maināmi objektīvi, zibenīgs autofokuss – tie ir galvenie rādītāji. Interesanta ir automātiskā kadru atlasē funkcija: ja ātrā tempā esi uzņēmis 20 gandrīz identiskus kadrus (piemēram, kā draudzene attaisa krūšturī), gudrais aparāts atlasīs piecus kvalitatīvākos no tiem, vadoties pēc tehnikaiem rādītājiem. Pašam nebūs jārokas pa bilžu kaudzi, mēģinot saprast, kura tad ir labākā.

Cena: vēl nav izsludināta www.nikon.lv

HARMAN/KARDON AUSTIŅAS

Līdz šim «Harman/Kardon» bija pazīstama kā kompānija, kas ražo augsta līmeņa audioaparātūru, taču austiņu tās sortimentā nebija. Nu šis caurums ir aizpildīts ar oriģināla dizaina austiņām. Skaņas kvalitāte, kā jau varēja gaidīt, ir ļoti laba, austiņām ir iebūvēta ārējo trokšņu slāpēšanas sistēma un mikrofons, kas ļauj tās izmantot arī kā telefona brīvroku ierīci.

Cena: ap Ls 200
www.harmankardon.com

KABATAS PROJEKTORS

Elegants risinājums, kā radiem un draugiem parādīt ceļojumā uzņemtas fotogrāfijas un video – nu ļoti jau portatīvs projektoris «Optoma PK301+». Izmēra tas ir mazāks par A4 formāta lapu, sver tikai 235 gramus, bet spēj projicēt 150 collu izmēra attēlus. Kā informācijas avotu var izmantot gan «micro SD» karti, gan datoru vai tālruni. Pavisam jauki, ka darbināt projektoru var ne tikai no elektrības tīkla, bet arī ar baterijām.

Cena: ap Ls 300 www.optoma.com

KINO BEZ VADIEM

Ja nav vēlšanās staipīties ar vadiem, bet telpisku skaņu mājās kinozālē tomēr gribas, risinājums varētu būt šis te «Sony» audiosistēma HT-CT260. Garenās formas skaļrunis jebkurā telpas vietā sagādās 3D skaņas efektus, plus vēl itin labi atskaņos arī mūziku, turklāt iztiekot bez vadiem, jo ir draugos ar «Bluetooth».

*Cena: vēl nav zināma
www.sony.lv*

GEITSA PLANŠETE

Beidzot publikai savu planšetdatora versiju, sauktu par «Surface», demonstrējusi arī kompānija «Microsoft». Lai arī oficiālās prezentācijas laikā verkis pāris reizes nepiedienīgi uzkārs, tomēr ir pamats domāt, ka sērijevada produkts būs visnotaļ interesants. Izmēru ziņā «Surface» ir ļoti līdzīgs «iPad», taču darbināto «Windows 8» programmatūra. Dizaina ziņā lielākā ārējā atšķirība ir tā, ka «Surface» aprīkots ar atlokāmu kājiņu, lai to ērti varētu uzstāvēt 22 grādu leņķī. Par cenām gan pagaidām skaidrības vēl nav.

*Cena: nav vēl izsludināta
www.microsoft.com*

Mobilā ēra apdrošināšanā!

Sekojošā līdzīgo moderno tehnoloģiju attīstībai un patērētāju ieradumiem, esam radījuši mobilo lietojumprogrammu BTA klientu atbalstam.

BTA mobilā lietojumprogramma ir palīgs Tavās ikdienas gaitās

- piedāvā rīcības plānu negadījuma brīdī,
- pasargā Tevi ceļā, lai kur Tu būtu,
- sniedz iespēju ar telefonu nofotografēt negadījuma bojājumus un nosūtīt tos BTA,
- ļauj iegādāties apdrošināšanu no jebkuras vietas un jebkurā laikā,
- sniedz atbildes uz visdažādākajiem jautājumiem par apdrošināšanu.

Izbaudi brīvību, ko sniedz mobilitāte un drošības izjūta, ka viss vajadzīgais ir Tavā kabatā!

Uzzini vairāk: 26 12 12 12, www.bta.lv vai BTA klientu apkalpošanas centros

Lejuplādē aplikāciju savā viedtālrunī

DŽINSU PARĀDE

Kopš džinsi 19. gadsimta beigās tika radīti kā darba apģērbs, no modes tie nav izgājuši. Jebkurā gadalaikā ikdienas garderobe bez džinsiem nav iedomājama. FHM piedāvā izvēlēties šoruden aktuālākos džinsu modeļus – klasiskos tumši zilos, balinātus un plēstus ar dažādiem efektiem vai košās krāsās.

H&M

MODERNĀ KLASIKA

Aktuālā ikdienas *casual*/stila versija – tumši zili klasiski džinsi salikumā ar žaketi, ko pēc vēlēšanās var papildināt ar sportiskākiem vai klasiskākiem akcentiem. Sezonas jaunums – džinsus valkāt mazliet saīsinātā garumā, uzlocītus līdz potītēm salikumā ar klasiskā stila korpēm ar masīvu zoli.

Tommy Hilfiger, TC Spice, Ls 83

Zara, TC Rīga Plaza, Ls 35,95

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 34,95

Zara, TC Rīga Plaza, Ls 35,95

Zara.lv, Ls 49,95

New Yorker

SPECEFEKTI

80. gadu hits modē bija vārtie, balinātie un plēstie džinsi, bet 90. gadu beigās – speciāli novecināts džinsu audums. Šajā sezonā aktuālas abas versijas *vintage* stilā, ko papildina ar retro stila žaketi vai adītu jaku un zamšādas zābakiem. Jaunums retro cienītājiem – speciāli padīluši džinsi no velveta auduma.

Chipo&Baxx, TC Azur, Ls 59

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 44,95

Chipo&Baxx, TC Azur, Ls 59

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 29,95

New Yorker, Ls 17,45

KOŠAS KRĀSAS

Zilie džinsi apnikuši? Atsvaidzini rudens garderobi ar spilgtākām krāsām, jo šajā sezonā džinsu modē dominē dzeltenie, oranžie, sarkanie, bordo un violetie toņi. Lieliska izvēle pie sportiskā vai brīvdienas stila salikumā ar stepētām vestēm, jakām, adījumiem un smagnējiem zābakiem.

New Yorker

New Yorker, Ls 20,95

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 17,95

Chipo&Baxx, TC Azur, Ls 40

H&M, TC Galerija Centrs, Ls 5,95

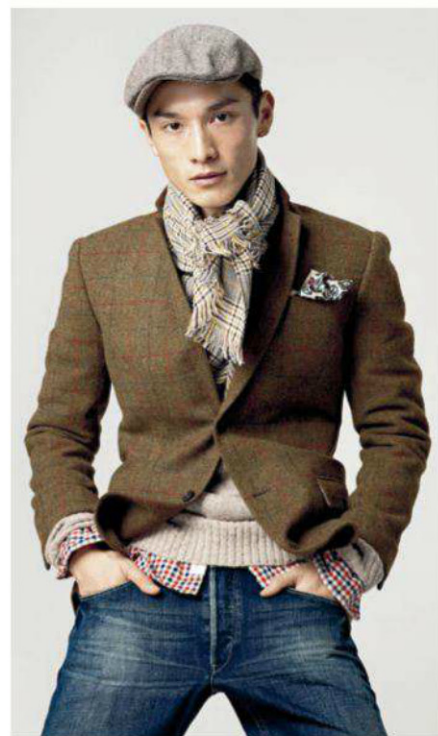
New Yorker, Ls 34,95

JAUNS ZĪMOLS LATVIJĀ

H&M veikals TC «Galerija Centrs»

Globālais zviedru modes uzņēmums «Hennes&Mauritz» beidzot ierodas arī Latvijā un 15. septembrī durvis vērš pirmais šī tīkla H&M veikals Vecrīgā, tirdzniecības centrā «Galerija Centrs». Slavenā zīmola koncepcija – piedāvāt modi un kvalitāti par viszemāko cenu. Ap 2000 kvadrātmetru lielais veikals aizņems trīs stāvus un tajā būs pieejami jaunākie moderna dizaina vīriešu, sieviešu un bērnu apģērbi. Vīriešu modē atkal atgriežas meistarīgas šūšanas tradīcijas, tādēļ par daudzfunkcionālu vīriešu garderobes elementu H&M šā gada rudens un ziemas kolekcijā ir kļuvis uzvalks. Dominē 60. gadu stilam raksturīgais augumam pieguļošais siluets ar šauriem žaketes atlokiem un nedaudz saīsināta garuma biksēm. Svarīga vieta rudens garderobē ir klasiskiem pusmēteļiem, kardiganiem, bleizeriem, svīteriem ar augsto apkakli, velveta biksēm un aksesuāriem – smagnējiem ādas zābakiem, lielām ceļasomām, tvida kaklasaitēm un tauriņiem, bikšturiem un retro stila brillu rāmjiem. Modes zīmols dibināts Zviedrijā 1947. gadā un pašlaik 44 pasaules valstīs H&M grupai ir ap 2600 veikalu. Drīz pēc pirmā veikala atvēršanas «Galerijā Centrs» zviedru kompānija paplašinās savu darbību Latvijā un jau šogad atvērs arī otru H&M veikalu tirdzniecības parkā Alfa.

Informācija: TC «Galerija Centrs», www.hm.com

SKANDINĀVU STILĀ

ECCO rudens apavu kolekcija

Strauji tuvojoties rudenim, apavu ražotāji ECCO radījuši iedvesmojoši skandināvisku kolekciju, kuras viens no vadmotīviem ir atturīgais *less is more* – minimālisma pamatprincips. Īpaši ērtajam rudens korpam un zābakiem ar raksturīgo *vintage* jeb tišām nobružātas ādas efektu aktuāla lauku komforta un pilsētnieciska dzīvesstila apvienojums. Jaunajā rudens–ziemas kolekcijā neiztikt arī bez klasiskām un jau sen iecienītajām apavu līnijām un toņiem, kā arī sportiska stila apaviem, kas piemēroti aktīvai atpūtai.

Cenas: no Ls 69,99 līdz Ls 159,99.

Informācija:

ECCO veikali Rīgā, www.ecco.com

SMARŽO KĀ BONDS. DŽEIMSS BONDS

Aģenta 007 smaržu aromāts

Pagājuši 50 gadi, kopš Jans Flemings sarakstīja leģendāro bestselleru par britu slepeno aģentu Džeimsu Bondu, kas tika ekranizēts pirmajā kino filmā «Doktors «Nē»» 1962. gadā. Šim notikumam par godu parfimēri radījuši kolekcijas vērtu smaržu aromātu istiem vīriešiem «James Bond 007». Kāds būs jaunais Bonda aromāts – tas pagaidām ir noslēpums, bet skaidrs, ka neiztikt bez martini, vodkas, šaujampulvera un asins notīm. Ekskluzīvais aromāts Bonda faniem visā pasaulē būs pieejams vienlaicīgi ar bondiānas 23. filmas «Operācija «Skyfall»» pirmizrādi – kinoteātros Latvijā tā būs skatāma no novembra.

Informācija: www.007.com

Teksts: Anna Kustikova

AUSTRUMU GARŠVIELAS

VASARA AR CITRUSU AROMĀTIEM
JAU AIZMUGURAS, RUDENĪLAIKS
JAUNĀM SMARŽĀM – SMAGĀM
UN PIKANTĀM.

**Armani Prive
Ambre Soie**

50 ml

Juteklisks
un seksīgs
aromāts no
ekskluzīvās
«Armani
Prive»
kolekcijas.
Aromātā silti
savijas
ingvera,
kanēļa,
krustnag-
liņu, ciedra,
pačūllijas un
ambras
notis.

Cena: Ls 110,
Stockmann

**Dsquared
Potion** 80 ml

Smaržu radītāji iedvesmojušies no senām receptēm un uzskata, ka radījuši milas eliksīru. Aromāts tiešām ir bagātīgs un juteklisks, tā sastāvā ir piparmētra, pačūlija, ambra un muskuss. Pieejami arī citi šīs sērijas parfimērijas izstrādājumi, sākot no dušas želejas un beidzot ar dezodorantu.

Cena: Ls 63,50, **Douglas**

**Calvin Klein
Euphoria Men Intense** 100 ml

Smaržas, kas domātas
temperamentīgiem vīriešiem
ar nevainojamu stilu. Aromātā
jūtams ass piesitiens, parko
jāpateicas ingveram, pipariem
un salvijai.

Cena: Ls 46,90, **Douglas**

**Giorgio Armani
Onde Extase** 50 ml

Aromāts no slavenās «Onde» trīsvienības.
Smaržas ir kaut kas no Austrumu
noslēpumainības, jo izstrādātāji iedvesmu
smēlušies Japānā. Ciedrs, mimoza,
jasmīns, narcises, sezama eļļa – lūk, daļa
aromu, kas te sajūtami.

Cena: Ls 59,50, **Stockmann**

**Aqua di Parma
Essenza** 40 ml

Neuzbāzīgs, kluss un ļoti oriģināls aromāts. Smaržu kompozīciju veido
greipfrūta, jasmīna, mandarīna, rozmarīna, melno zirņu, rozes, pačūllijas,
baltā muskusa un lilijas notis.

Cena: Ls 49,50, **Stockmann**

**Guerlain
L'Eau Boisée** 80 ml

Šīs izteikti vīrišķīgās
smaržas apbur ar
piparmētras,
koksnes, vetivērijas,
ruma, ģerānijas un
muskusa aromu.

Cena: Ls 50,50, **Kristiana**

IENĀC PIE SAVEJIEM

WWW.COPESLIETAS.LV

LABĀKAIS PORTĀLS MAKŠĶERNIEKIEM LATVIJĀ!

COPESLIETAS.LV

Jau varāk nekā **10 000** copesbiedru! Pievienojies arī Tu!

- Saņem copes ekspertu padomus un atbildes uz saviem jautājumiem
- Dalies ar copē gūtajiem foto un video iespaidiem
- Satiec un atrodi jaunus copes draugus forumā
- Veido savu un lasi citu lietotāju copes blogus

Tu vari paslēpties no dedzinošās saules.

Tava terase nevar.

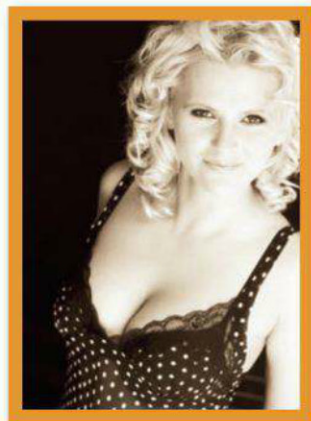
Ārējās koka virsmas pastāvīgi ir pakļautas visdažādākajiem laika apstākļiem. Tāpēc aizsargājiet savu terasi ar Pinotex Terrace Oil, un jūsu koks gadiem ilgi saglabās toni un izturību pret atmosfēras iedarbību.

Viss, kas vajadzīgs kokam

EROTISKĀ MASĀŽA

Iekuģošanu vecmeitu kategorijā Baiba atzīmē ar erotiskās masāžas seansu

Savā dzimšanas dienā nolēmu svinēt vecmeitu ballīti. Nevis tāpēc, ka precos, bet gan tāpēc, ka vecmeita, jo esmu sasniegusi tādu vecumu, kas bērnībā šķita kā robežlīnija, kas šķir sievieti starp vēl neprecētu un jau vecmeitu. Man gan šķiet, ka šim vārdam ir tāda nelāga noskaņa, un uz sevi man labāk patīktu attiecināt apzīmējumu «vienkārtī brīva sieviete», bet, lai kā tur būtu vai nebūtu, patiesībā jebkurš iemesls ir gana labs svinībām. Man jums droši vien priekšā nebūs jāsaka, ka šādi pasākumi ietver visdažādākās atrakcijas, bet ne par to šoreiz stāsts. Stāstīšu tikai par vienu no visām atrakcijām – erotisko masāžu. Manas mīļās «vecmeitas» mani

aizvilina līdz kādam mīligam masāžas saloniņam, kur nodod mani administratores gādīgajās rokās. Tikai tajā brīdī es saprotu, kas mani sagaida. Ou, patīkams pārsteigums! Un jāatzīst, ka arī iepriekš nebaudīts.

«Jūs tikai nesatraucieties,» administratore pārļaiņā un nedaudz nervozā balstiņā man saka. Izskatās, ka viņu pašu satrauc mūžīgā satraukto «pirmās reizes» klientu mierināšana. Saku viņai, lai pati beidz satraukties un mani mierināt, jo ar mani jau nu pilnīgi noteikti viss būs vislabākajā kārtībā. Tieku ievesta kādā telpā, kuras stūrī ir tāda kā gulta/liels matracis, kam blakus uz sienas ir spoguļi.

«Noģērbieties pavisam kaila, nogulieties uz vēdera un gaidiet!» – saka administratore un aizver aiz sevis durvis.

Mani pārņem tā patīkamā sajūta, kad nezini, kas notiks. Ka tā būs erotiskā masāža, ir skaidrs, bet kā tā dzīvē izpaužas? Nekad iepriekš to neesmu baudījusi, tādēļ ir patīkama «so excited» sajūtiņa. Nav ne jausmas, kā un ko tieši viņš masēs, cik tālu ies... un kā tā galu galā beigsies.

Telpā ir diezgan patumšs, skan nomierinoša un patīkama mūzika. Izģērbjos, noguļos gultā uz vēdera, kā man tika piekordināts, un gaidu. Paskatos spoguļi uz sava kailā auguma izliekumiem un nopriecājos, ka varēšu vērot viņa kustības un sava ķermeņa reakciju. Bet varbūt tā būs viņa? Jā, kāpēc gan esmu iedomājusies, ka mani masēs vīrietis? Pēc nelielas apspriešanās ar labāko padomdevēju (sevi), nonāku pie secinājuma, ka man nebūtu nekādu iebildumu pret jebkuru dzimumu, kā arī abiem dzimumiem kopā.

Pēc mirkļa telpā ienāk baltos bokseršortos ģērbies vīrietis. Spoguļi skatos uz viņa atspulgu un secinu, ka vīrietis ir pievilcīgs un man nav iebildumu pret to, ka viņš man tūlīt pieskārsies un aplaimos ar brīnišķīgu un atslābinošu pasākumu.

Viņš notupstas uz ceļiem, ieļej rokās masāžas eļļu un ķeras klāt. Viņš sāk ar kāju iekšiem un pēc tam masē ciskas. Jau pirmajā mirklī jutos gana atslābusi, jo pieskārieni ir maigi un patīkami. Dievinu to sajūtu, ka nezinu, kas tieši būs tālāk, bet pilnīgi noteikti zinu, ka būs labi. Vietā, kur beidzas ciskas

un sākas dibens, viņa pieskārieni ir īpaši baudāmi – viņš ar pašiem pirkstu galiņiem pieskaras manām kaunuma lūpām. Tas ir it kā nejauši, it kā starp citu, bet tik sasadīti patīkami. Tieši tāpat ir tad, kad viņš masē muguru. Viņa slidošās kustības ir tik slidošas, ka aizslid līdz krūtīm un arī tām tiek «nejaušie» pieskārieni. Arrrr... grūti aprakstīt savas sajūtas, bet tās ir ļoti, ļoti patīkamas un baudāmas. Tā kā man nav ar ko salīdzināt, nospriežu, ka puisis savu darbu dara ļoti labi. Ir tik patīkami! Skatots spoguļi un vēroju. Viņš pārkārtos tā, ka mana kāja ir starp viņa ceļiem. Masējot muguru un dibenu, viņa loceklis nejauši (nejauši?) pieskaras manai kājai. Un te man sākas lielākā intriga – nez, vai viņam stāv? Vai viņš pats arī ir uzbudinājies? Viņš rada iespaidu, ka bauda pasākumu tikpat ļoti kā es. Cepumiņš viņam par to.

Turpinu priecāties par sajūtu, ka nezinu, cik daudz viņš atļausies un kā tas viss beigsies (lasi – vai es beigšu). Viņš ar celi stingri «iebrauc» man starp kājām – un pie katras viņa kustības baudu patīkamas sajūtas. Vēroju viņa kustības un priecājos par sajūtām, ko viņš man sniedz. Nodomāju, ka būtu sasadīti patīkami, ja mans vīrietis (nu tas, kas man drīz būs) tā mācētu... un tad viņš, protams, varētu atļauties ko vairāk nekā baltajās apakšbiksēs

tērptais Apollons, piemēram, skūpstus. Jā, secinu, ka man traki prasās, lai tieši šajā brīdī man tiktu skūpstīta mugura. Viņš tiešām ļoti labi dara savu darbu. Ir iemācījies pat lasīt domas, lai izdabātu klientēm. Pēc mirkļa viņš jau ir pieliecies klāt... nu man vairs nav jautājumu par to, vai arī viņš ir uzbudinājies. Jūtu viņa cieto locekli piespiežamies savai kājai. Viņš pieliecas man tuvu klāt un ar lūpu galiem pieskaras mugurai. It kā imitē skūpstīšanu, it kā pūš virsū siltu elpu. Nevaru saprast, ko tieši viņš dara, bet tas nav svarīgi, jo jebkurā gadījumā ir traki labi. Iepriekš minētās darbības sākas no dibena rajona un virzās uz augšu, līdz nonāk pie kakla. Jūtu viņa smaržas un nodomāju – nez, vai ir veikts kāds pētījums par smaržām, kuras sievietēm visvairāk patīk un kuras uzbudinoši kairina nāsi? Šis mani ļoooti uzrunā. Nu man sāk likties, ka pie mana kakla un auss vairs nav tikai lūpu galiņi un siltā elpa, bet skūpsti. Nez vai tā tas «standartā» ir paredzēts? Viņš šķiet pamatīgi uzvilcīcis un vienā brīdī dzird, ka viņš noelšas vai baudā nopūšas, vai nezinu-kā-lai-to-citādāk-nosauca. Viņš iečukst ausī, lai pagriežos otrādi... un nu sākas jautrākā daļa. Arrrrr... tikai tagad pamanu, ka griesos arī ir spoguļis. Tas ir kaut kas ģeniāls. Viņš atkal masē kājas, pēc tam vēderu un krūtis. Vēroju savu pārlaimīgo sejas izteiksmi un vīrieti, kas, pārliecības pār mani, nu jau viegli koda manus krūšu galiņus. Pēc tam ar visu savu torsu piespiežas man klāt un līgani kustas. Tikai nepāprotiet – bokseršorti joprojām ir turpat, kur tie bija, kad viņš ienāca telpā. Viņš sāk glāstīt manu klitoru; jūtu, kā spiediens sakāpj galvā, sāku stiprāk elstot un izbaudu arī pārējās orgasma tuvošanās pazīmes. Visu laiku ir tā sajūta, ka tūlīt, tūlīt būs, bet kaut kā neatnāk, toties atnāk zīme, ka prieki beigušies (lampiņas gaisma pāris reizes noraustās). Viņš klusām iečukst man ausī, ka mūsu laiks ir beidzies, un pamet telpu, ļaujot man pašai pabeigt iesākto. **FHM**

KAS VIŅĀM GALVĀ?

Sieviešu domāšana reizēm ir ļoti grūti saprotama padarīšana. Vismaz, ja uz to raugāties no vīrieša viedokļa. Uzskatāms piemērs ir sieviešu interneta forumi, kuros reizēm var pamanīt pārsteidzošus jautājumus. Redzot meiteņu mokas, FHM nolēma sniegt palīdzīgu roku, un turpmāk šajā slejā uz visdīvainākajiem dāmu jautājumiem atbildēs abu dzimumu psiholoģijas un fizioloģijas speciālists, kurš blogeru aprindās pazīstams ar vārdu Alekss Dinamo.

Jautājums: Kā jūs «diagnosticējat» problēmas attiecībās? Problēma tāda, ka jūtu – kaut kas nav kārtībā ar mūsu no malas ideālajām attiecībām, bet es tiešām nespēju nonākt pie slēdziena, kas tieši. Vai ir kāds psiholoģiskais triks, ko izspēlēt uz sevi, lai beidzot apjēgtu, kas man attiecībās rada diskomfortu?

Atbilde: Vai viņš izģērbjas kails, ieliek sev mutē gumijas bumbiņu un pieprasa, lai tu apmet viņam ap kaklu ķēdi un izved viņu pastaigāties pa tuvāko parku? Vai viņš mēdz sevi žņaut ar tavām zekubiksēm, vienlaikus skatoties japāņu pornogrāfiju (kas, tici man, ir vienkārši nepareiza...)? Bet varbūt viņš vēlas tevī atrādīt saviem vecākiem?!?! Principā, ja jūsu attiecībās nav kāda no šīm problēmām, problēmu patiesībā nav. Kā teica poēts, reperis un uzņēmējs Jay-Z kādā no saviem daļdarbiem: «If you're having girl problems, I feel bad for you son – I got 99 problems, but a bi**h ain't one.» Tikai šajā gadījumā aizvieto «girl, son un bi**h» ar «boy, girl un di*k». Ja tik un tā nejuties atvieglota, vislabākais un efektīvākais paņēmieni, kā dabūt šīs problēmas ārā no galvas, ir ņemt talkā armatūras stieni. Vecs triks, bet neliek vilties.

Jautājums: Īsi un konkrēti – kādas lomas varētu ieteikt un kādus atribūtus konkrētajām lomām?

Atbilde: Es pieļauju, ka runa ir par lomu spēlēm gultā, nevis teātrī. Te nu es ieteiktu puisim kaut kur sadabūt degunradža kostīmu, tādā

veidā jūs tiešām uzkurinātu savu seksuālo dzīvi ar kaut ko svaigu un nebijušu. Vēl tu varētu saģērbties kā geju kovbojs, un jūs varētu atveidot kādu ainu no «Kuprainā kalna», varbūt pat pasaukt kompānijā kādu draugu un saģērbt viņu par zirgu. Vēl viens variants: tu vari saģērbties kā Sniegbaltīte un

sameklēt uz ielas septiņus maza auguma bezpajumtniekus – manuprāt, tas būtu ļoti oriģināli un neviens vēl to nav mēģinājis (nu, ja patiešām ir, tad pasaulei ir nopietnas problēmas...). Vēl, protams, tu vari būt Vēja māte un viņš – Spridītis, bet tikai «stabulītes pūšana» notiktu nedaudz citādi. Bet vislabāk būtu, ja jūs vienkārši izliktos, ka viens otram patīkat, jo, ja rodas vēlme pēc lomu spēlēm jeb vēlēšanās kļūt par ko citu, tad nav jābūt ekspertam, lai pateiktu, ka attiecībās kaut kas nav kārtībā.

Jautājums: Man te palūdza sastādīt trako vietu topu, kur es gribētu seksu. Pie kino un pļavas zem zāles mana iztēle apstājās. Padalieties, ja nav noslēpums, kur ir bijis jūsu trakākais sekss!

Atbilde: Kur radošums? Kur kreativitāte? Vietu, kur tu varētu nodarboties ar seksu, taču ir tik daudz! Plīti, pie griestiem, Vanšu tilta smailē (ak, nē, tur laikam tagad viss apvīts ar dzelonstieplēm), lielajā hadronu paātrinātājā Šveicē, Keguma HES dambī, Rīgas zoodārza tropu mājā pret kādu ķirzaku stiklu, VADC, nododot asinis, Siguldas gaisa tramvajā, parastajā tramvajā utt. Jums jāpaceļ tā latiņa augstāk, saproti? Ļauj vaļu fantāzijai!

Jautājums: Sveiki, ko jūs darītu, ja jūs savu bijušo vēl mīlat, bet jums ir cits, un bijušais lūdz otru iespēju, ir labojies un mīl jūs?

Atbilde: Ja attiecības ir izjukušas vienreiz, tad tam ir bijis kāds pamatots iemesls, kas draud tās izjaukt vēlreiz. Parasti šim iemeslam pat ir konkrēts vārds un uzvārds... Kā rīkoties? Pārstāj mīlēt savu bijušo un sāc mīlēt kaut ko citu. Piemēram, piecus kaķus, romantiskās komēdijas un saldējuma turzu. Vai tas ir tik vienkārši? Jā! Lai atveseļotos no šīs slimības, ko sauc par «mīlestību» (starp citu, zinātnieki tiešām ir pierādījuši, ka tā ir slimība, un cilvēks tic visam, ja to ir pierādījuši vārdā neminēti zinātnieki), psihoterapeiti, kas neredi ir tavi draugi, mēdz izrakstīt universālas zāles pret visām kaitēm (izņemot alkoholismu un aknu cirozi). Šīs zāles saucas viskijs. Daudz, daudz viskija.

Iekļūt pasaulē visvairāk tiražētajā grāmatā nemaz nav tik viegli, kā varētu likties. Pirmais variants – izdomāt pašam savu rekordu un cerēt, ka Ginesa rekordu grāmatas sastādītājiem tas liksies interesants, jo ļoti daudzi rekordi vienkārši tiek noraidīti un ignorēti. Otrais variants – pārspēt kādu no jau uzstādītajiem rekordi.

Daudzi, kas uzstādījuši Ginesa rekordus, pēc tam ir kļuvuši populāri visā pasaulē un, pateicoties savam rekordam, pat attīstījuši veiksmīgu karjeru. Tāpēc, ja esi drošs par savām spējām, ir vērts pamēģināt. Ja sekosi mūsu padomiem, tavas izredzes kļūt par Ginesa rekorda īpašnieku tikai palielināsies.

Iesākumā izdomā, kādu rekordu tu varētu pārspēt. Saprotams, ka atsevišķus rekordus pārspēt ir vienkāršāk nekā citus, un dažu pārspēšanai nav vajadzīgas pat nekādas prasmes. Ne velti Ginesa rekordu grāmatā iekļūst cilvēki ar piemēram, garākajiem nagiem, neparastām acīm vai pat ar to, ka viņiem ir vairāk pirkstu, nekā ir citiem cilvēkiem. Tas, kas tev pašam sevī var likties nepatīkams, Ginesa rekordu biroja cilvēkiem var šķist unikāls un citiem parādāms. Ja ne ar ko tādu tomēr neizcies, tad nāksies domāt par kāda jau esoša rekorda pārspēšanu vai pašam sava izdomāšanu. Iespējams, tev ir pasaulē lielākā FHM žurnālu kolekcija. Iespējams, tu kaut ko esi paveicis vienīgais pasaulē. Ginesa rekordu grāmatā iekļūst pat tādi cilvēki, kas kosmosā nosūta pirmo zirnekļa tīklu... Tāpat tur iekļuvusi pirmā 3D formāta filma.

Kas tev jādara? Iesākumā izdomā, ko vēlies sasniegt. Pārskati iepriekšējos rekordus, jo kādu, iespējams, tu patiešām vari itin viegli pārspēt. Pēc tam apmeklē mājaslapu www.guinnessworldrecords.com un dodies uz sadaļu *Apply Now*, kur varēsi norādīt, kādu rekordu vēlies sasniegt vai pārspēt. Visticamāk, tev būs ļoti ilgi jāgaida, līdz saņemsi atbildi. Gaidīšana var ilgt līdz pat trim mēnešiem, jo tādu cilvēku, kas vēlas iekļūt rekordu grāmatā, netrūkst. Ja rekordu reģistrētājiem tava ideja liksies interesanta, pēc kāda laika saņemsi

KĀ IEKLŪT GINESA REKORDU GRĀMATĀ

Lai gan īpaši stulbie rekordi bieži vien tomēr ir tie, kas tiek novērtēti. Iedomājies, tu taču varētu sev pie ķermeņa piekabināt vairāk nekā piecdesmit metāla karotītes? Neizklausās tik vienkārši, bet pacietīgu treniņu rezultātā tas droši vien nemaz nebūtu tik sarežģīti. Kāds vīrietis minūtes laikā no koka dēlīša izvilkā 20 ar āmuru iesistas naglas. Šo rekordu labāk necenies pārspēt, jo viņš to darīja ar zobiem. Ja tomēr vēlies mēģināt pārspēt šo visai stulbo rekordu, liec aiz auss, ka šis vīrietis vēlāk uzstādīja vēl vienu ar zobiem saistītu rekordu – viņš ar zobiem vilka 12 tonnas smagu autobusu... Un ne tikai izkustināja no vietas, bet aizvilka to

e-pastu ar norādēm, kas tev jādara, lai rekordu uzstādītu. Visu šo informāciju izlasi rūpīgi, jo noteikumu neievērošana var neļaut uzstādīt rekordu, pat ja teorētiski to būsi izdarījis. Dienā, kad centīsies uzstādīt rekordu, tev būs vajadzīgi vismaz divi liecinieki. Tāpat tev būs nepieciešama videokamera, lai nofilmētu, kā sasniedz rekordu. Lieciniekiem pēc tam būs jāparaksta dokuments, ka tiešām esi godīgi uzstādījis rekordu. Kad tas izdarīts, sūti visu nepieciešamo informāciju, video, liecinieku galvojumus par rekorda sasniegšanu uz Ginesa rekordu grāmatas biroju. Pēc tam pēc ilgas gaidīšanas saņemsi vai nu patīkamu ziņu, ka esi iekļuvis Ginesa rekordu grāmatā un vari saņemt apstiprinošu sertifikātu, vai vienkārši nesaņemsi neko, jo tavs rekords atbildīgajām personām būs licies nevērtīgs vai īpaši stulbs.

33 metrus tālu. Kāds vācu puisis pērn iekļuva Ginesa rekordu grāmatā, jo pārspēja kāda cita salīdzinoši oriģinālo ideju. Viņš ar vienriteni spēja nobraukt nepilnus deviņus metrus. Nekā sarežģīta? Jā, bet viņš brauca pa rindā saliktu alus pudeļu kakliņiem... Iepriekšējo rekordu vācietis pārspēja par nepilnu metru. Tā kā tuvojās rudens un tu neesi gatavs ekstrēmām trikiem un zobu bojāšanai, varbūt vienkārši iemet aci omes dārziņā. Pērn Ginesa rekordu grāmatā iekļuva vīrietis, kurš savā dārzā atrada 8,15 kilogramus smagu sīpolu. Bet kāds afgāņu vīrietis šī gada sākumā sabiedrībai publicēja savu pēdējo piecu gadu darbu – viņš izveidoja pasaulē lielāko Korānu. Un tas taču pavisam nav sarežģīti. Skaidrs, lai iekļūtu Ginesa rekordu grāmatā, vienkārši ir nepieciešama laba ideja, kas iesākumā var šķist pat visai neinteresanta.

radio
SWH
ROCK
89,2

www.radioswhrock.lv

ADRENALĪNA LIELGABALS

AIZMIRSTI PAR IKDIENU! SUBARU **BRZ** IR KLĀT!

Subaru BRZ, sākot no
22 800 LVL

Visiem Subaru modeļiem

3 GADU BEZMAKSAS SERVISS

Degvielas patēriņš 7,1-7,8 l/100 km un CO₂ izmešu līmenis 164-181 g/km.

Piedzīvojums, kuru neaizmirsīsi

Jaunā Subaru BRZ dzīslās rit Subaru leģendāro sporta auto asinis. Šis aizmugurējās piedziņas adrenalīna lielgabals, ko dzen uz priekšu unikāls boksera tipa dzinējs, savalda ceļus un necēļus vienlīdz kaislīgi un precīzi. Subaru jaunās sporta kupejas teju ideālais izsvarojums un ļoti zemais smaguma centrs ļauj tev justies kā īstam rallija meistaram katrā pagriezienā. Aizmirsti par ikdienu, uzticies saviem instinktiem!

SUBARU

Confidence in Motion

www.subaru-latvija.lv